

૪૨૨૭

શ્રી

ધર્માખ્યાન.

મહારાજ શ્રી બીહારીલાલજીની આજ્ઞાથી.

અમદાવાદમાં

મામાની હવેલીમધ્યે અમદાવાદ મુતાઈટેડ પ્રીન્ટીંગ

અને જનરલ એજન્સી કંપની

"લિમિટેડ" ના પ્રેસમાં

રણછોડલાલ ગંગારામે છાપી પ્રસિદ્ધ કર્યું.

સને ૧૮૮૯

સંવત ૧૯૪૫

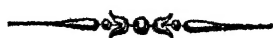
સન ૧૮૬૭ ના ૨૫ મા આક્ટ પ્રમાણે રજીસ્ટર કરાવ્યું છે.

૪૨૧૭

શ્રી સ્વામિનારાયણ નમો નમઃ

શ્રી.

ધર્માવ્યાન.

રાગ વેરાડી ॥ ઈષ્ટ અનોપમ અંતરંગમિત્ત ॥ પ્રગટ રૂપ સહ-
જ્ઞાનંદ સ્વામિત્ત ॥ તેને વંદુ વારમવારત્ત ॥ પદરજ શીર ધરૂં કરી
બહુ પ્યારત્ત ॥ ૧ ॥ ઢાળ ॥ ચરણરજ શીરપર ધરી ॥ હર રાખી
શ્રી ધનસ્થામ ॥ શ્રી ગુરૂ સહજ્ઞાનંદના ॥ ગુણુ ગાઝી અતિ અભિરા-
મ ॥ ૨ ॥ જે સ્વામિની કૃપા થકી ॥ અગણીત નર ત્રીય વૃંદ ॥ તે
છતે દૃઢ સમાધિમાં ॥ જીએ અક્ષરધામ સ્વછંદ ॥ ૩ ॥ શ્રી ગોલોક
ને મધ્ય છે ॥ મહા તેજનો અપાર ॥ તેને વેદ અક્ષરબ્રહ્મ કહેછે ॥
અખિલ જગ આધાર ॥ ૪ ॥ સત્ય જ્ઞાન અનંત છે ॥ જેને બ્રહ્મપૂર
શુતિ ગાય ॥ તિહાં દિવ્ય બહુ સૂખ સાજને ॥ કેહેતાં તે શેષ લગ્નય
॥ ૫ ॥ દિવ્ય ભોક્તા ભોગ છે ॥ જીહાં દિવ્ય સ્થાન અપાર ॥ કહેદાસ
મુક્તાનંદ એવું ॥ અક્ષરધામ ઉદાર ॥ ૬ ॥ કંઠવું ॥ ૧ ॥ અક્ષર
ધામ અલોકિકજેહત્ત ॥ પ્રગટની પેર્યંતુએ જન તેહત્ત ॥ એમ સમાધિ
માં ધનસ્થામત્ત ॥ દાસને દેખાડે નિજ ધામત્ત ॥ ૧ ॥ ઢાળ ॥ ધામમાં
બહુ રંગનાં ॥ મણી રત્નની કાંતિ ધણી ॥ તેણે રચીત બહુ વિધ
દિવ્ય મંદિર ॥ શોભા શી કહુ તે તણી ॥ ૨ ॥ ધામની ચહુ પાસ
માં ॥ શ્રી વૃંદાવન સૂખરૂપ ॥ તિહાં દિવ્ય ગિરી શત શૃંગપર ॥ બહુ

અખંડ રાસ અનૂપ ॥ ૩ ॥ અનંત અજ ભવ ગોપગોપિ ॥ વિરજ
 માં સહુ નાય ॥ એવું ગાયું સહિત ગોલોક છે ॥ જેને નિગમનેતિ
 ગાય ॥ ૪ ॥ તેજ પોતાનાં ધામમાં ॥ રહે સદા શ્રી વૃજયંદ ॥ વચન
 માધૂરિ દર્શી પર્શે ॥ આપે અતિ આનંદ ॥ ૫ ॥ એકાંતિક નિજ ભ
 ક્તને ॥ નિત આપે દર્શન દાન ॥ કહે દાસ મુક્તાનંદ અતિશે ॥ ભ
 ક્ત વશ ભગવાન ॥ ૬ ॥ કડવાં ॥ ૨ ॥ વય કિશોર શ્રી કૃષ્ણ વિ-
 હારિજી ॥ દિલૂજ મુરલિધર જન સૂખકારિજી ॥ શ્રી ધનશ્યામ પિ
 તાંબર ધારિજી ॥ ઢોટી મદન મદદરણુ મુરારિજી ॥ ૧ ॥ ઢાળ ॥
 ઢોટી કંદ્રપદર્પ હરતા ॥ મોરમુંગટ શીરપર ધરે ॥ કાંને કુંડલ મક
 રાકાર ॥ તે રવિ ચંદ્રને ઝાંખાં કરે ॥ ૨ ॥ બાંધે બાળુબંધ બેરખા ॥
 ઢોટે કૌશલ્ય મુક્તાહાર ॥ હેમકડાં બેઉ હાથમાં ॥ નંગ જડિત તેજ
 અંબાર ॥ ૩ ॥ અતિ અમોલિક રત્નની ॥ કટી મેખલા ઝળકી રહી
 ॥ નાભી વૃત્ત ગંભીર ફેરી ॥ શોભા નવ જાયે કહી ॥ ૪ ॥ અતિ
 અમોલિક નંગ જડયાં ॥ પાયે નેપૂરનો ઝણુકાર ॥ શોડપ ચિન્હ સ
 મેત પ્રભુ પદ ॥ ભક્તના આધાર ॥ ૫ ॥ એવા શ્રી કૃષ્ણ અનૂપ છે
 ॥ સહુ સુંદરતાનું ધામ ॥ કહે દાસ મુક્તાનંદ હમિપર ॥ વાર કોટિક
 કામ ॥ ૬ ॥ કડવાં ॥ ૩ ॥ શ્રી દામાદિક ગોપ અપારજી ॥ પ્રભુ પદ
 સેવે કરી બહુ પ્યારજી ॥ શ્રી રાધાદિક ગોપી જેહજી ॥ પ્રભુ પદ
 પંકજ સેવે તેહજી ॥ ૧ ॥ ઢાળ ॥ સેવે પ્રભુ પદ પંકજને ॥ સૌ ગોપિગોપ
 હાર ॥ એવા કમલ નયન શ્રી કૃષ્ણજી ॥ તે અખિલ જગ આધાર
 ॥ ૨ ॥ ઉપનિસદ સૌ વેદનાં ॥ કરે કૃષ્ણનાં ગુણગાન ॥ એ છે અક્ષર
 ફેરા આતમા ॥ સર્વશ્રી ભગવાન ॥ ૩ ॥ વ્યાપ્તિ સમપ્તિ જીવના ॥
 આત્માછે પ્રેરક એહ ॥ સર્વ કરતા સર્વ હરતા ॥ એમાં નહિ સંદેહ ॥ ૪ ॥
 અનંત કોટી બ્રહ્માન્ડની ॥ ઉત્પતિ સ્થિતિ ને નાશ ॥ તેના તે કરતા શ્રી

હરિ ॥ પોતે અકળ અજ અવિનાશ ॥૫॥ એવા શ્રી કૃષ્ણ કૃપાનિધિ
 ॥ નિજ ભક્તના આધાર ॥ કહે દાસ મુક્તાનંદ જોહના ॥ સામર્થ્યનો
 નહીં પાર ॥૬॥ કડવાં ॥૪॥ રાગ આશાવરી ॥ અક્ષરધામના
 અખંડ નિવાસી ॥ પુરૂષોત્તમ પરિબ્રહ્મરે ॥ નિજ સામર્થ્ય સોતા નિત
 રસિએ ॥ મહામુનિ જાણેછે મર્મરે ॥ અ ॥ ૧ ॥ સર્વના સાક્ષિ શુદ્ધ
 અનોપમ ॥ સર્વ નિયંતા સોધરે ॥ સર્વને કર્મ તણાં ફળદાતા ॥ એ
 સમ અવર ન કોધરે ॥ અ ॥ ૨ ॥ પરમાત્મા પરમેશ્વર મુતિ કહે ॥
 અંતરજામિ અનંતરે ॥ વાસુદેવ નારાયણ વિષ્ણુ ॥ શ્રી હરિ અજ
 ભગવંતરે ॥ અ ॥ ૩ ॥ એ આદિક નામે કરી નિગમે ॥ કર્યું શ્રી કૃષ્ણ
 ગુણગાનરે ॥ મુક્તાનંદના પ્રભુ બહુનામિ ॥ રસિયોજી રૂપ નિધાનરે
 ॥ અ ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૧ ॥ એવા શ્રી કૃષ્ણ કૃપાનિધિ જોહજી ॥
 પ્રથમ ધર્મથી મૂર્તિમાં તેહજી ॥ નરનારાયણ રૂપીને રૂપજી ॥ પ્રગટ
 થયા પ્રભુ પરમ અનૂપજી ॥ ૧ ॥ ઢાળ ॥ પ્રગટિયા પરમારથી ॥
 મુનિ રૂપ પરમ ઉદાર ॥ ભરતખંડની પ્રજા સૈને ॥ એજ સૂખદાતાર
 ॥ ૨ ॥ બદરિકા શ્રમમાં રહ્યા ॥ પોતે તપ કરેછે દયાળ ॥ તે તપનું
 ફળ પ્રજા સૈને ॥ આપેછે તતકાળ ॥ ૩ ॥ તેના તેજ શ્રી કૃષ્ણજી ॥
 હરવાને ભૂમિ ભાર ॥ જાદવકુળમાં પ્રગટયા ॥ પ્રભુ અખિલ જગ
 આધાર ॥ ૪ ॥ દ્વાપર કળીની સંધિમાં ॥ મધુપૂર વિષે સૂખકંદ ॥
 વસુદેવથી શ્રી દેવકિમાં ॥ પ્રગટયા વૃન્દચંદ ॥ ૫ ॥ ભાર ઉતાર્યો
 ભૂતણો ॥ નિજ ભક્તનાં સૂખકાજ ॥ મુક્ત કહે અગણિત પ્રાકમ ॥
 કીધાં શ્રી મહારાજ ॥ ૬ ॥ ૭ ॥ કડવાં ॥ ૫ ॥ વળી તેહજ શ્રી કૃષ્ણ
 કૃપાળજી ॥ કળિકૃત અધ દેખી વિકાળજી ॥ અસૂર અંસ ગુર કળી-
 માં જોહજી ॥ અતિ અધર્મ પ્રવર્તાવે તેહજી ॥ ૧ ॥ ૮ ॥ ઢાળ ॥ અતિ
 અધર્મિ દેશિકે ॥ પ્રવર્તાવ્યો અધર્મ ધોર ॥ તેનાં તે મૂળ ઉપાડવાં ॥
 કરી ઇચ્છા આપ સજોર ॥ ૨ ॥ ધર્મને દૃઢ સ્થાપવા ॥ કરવા તે જન

નિઃકામ ॥ ધર્મથી ભક્તિ વિષે ॥ પ્રગટયા તે શ્રી ધનશ્યામ ॥ ૩ ॥
 કોશલ દેશમાં અવતર્યા ॥ હરિકૃષ્ણ જોહનું નામ ॥ અનંત પતિત
 ઓધારવા ॥ પ્રવસા તે કરણા ધામ ॥ ૪ ॥ ધર્મ ભક્તિ કૃષ્ણનાં ॥
 શુભ જન્મ કર્મછે જોહ ॥ તેને સંક્ષેપે કરીને કહુ ॥ સૂણતાં ટળે સં-
 દેહ ॥ ૫ ॥ ધર્મ કૂળ આશ્રિત સદા ॥ એવા અચલ હરિના દાસ ॥
 કહે મુક્ત તેને આનંદકારી ॥ કરૂં તે ગ્રંથ પ્રકાશ ॥ ૬ ॥ કડવાં ॥ ૬ ॥
 ભરતખંડ મધ્ય અતિ વિખ્યાતજી ॥ નરનારાયણ મુનિ સાક્ષાતજી ॥
 તેનું સ્થાનક અતિ અભિરામજી ॥ બદ્રિકાશ્રમ જોહનું નામજી ॥ ૭ ॥
 ઢાળ ॥ બદરિવન શુભ નામજી ॥ અતિશે અલોકિક એહ ॥ તિહાં જો
 મુનિગણ સિદ્ધ સરવે ॥ ચિરંજીવી તેહ ॥ ૮ ॥ હીમગિરી શાભે ધ-
 ણો ॥ તે આશ્રમને ચહુ પાસ ॥ રજતકોઠ સમાન સુંદર ॥ કરે તે
 અધિક પ્રકાશ ॥ ૯ ॥ નિઝરણાં હીમવાનનાં ॥ વહે આશ્રમ પાસ
 અપાર ॥ સૂરસરિ આશ્રમ સમિપે ॥ વહે તે પરમ ઉદાર ॥ ૧૦ ॥
 આશ્રમની ચહુકોર શાભે ॥ વૃક્ષ વિવિધ પ્રકાર ॥ કદલી અંબક દંસ
 દાડમ ॥ નમી રહ્યાં ફલભાર ॥ ૧૧ ॥ નાલી કેળ ખજૂર દ્રાક્ષ ॥
 બદરિ ફનસ અનંત ॥ મુક્ત કહે એ આદિ તરનો ॥ કહેતાં ન આવે
 અંત ॥ ૧૨ ॥ કડવાં ॥ ૧૩ ॥ નવ પક્ષવ ફળફુલ પ્રકાશજી ॥ એવાં
 તર રહે બારે માશજી ॥ પુષ્પ વૃક્ષ તિહાં વિવિધ પ્રકારજી ॥ અંબક
 બકુલહાર સિંધારજી ॥ ૧૪ ॥ ઢાળ ॥ હાર સિંધાર ને થલકમળ ॥
 બહુ મલ્લિકાનાં વૃંદ ॥ જય ચમેલી કેતકી ॥ નિરખતાં થાય આનંદ
 ॥ ૧૫ ॥ તે બદરીવનને વિષે ॥ ખગ મૃગ વૃંદ અપાર ॥ તજી પર-
 સ્પર વેર ને ॥ સૌ રાખે પ્રભુ સંગ પ્યાર ॥ ૧૬ ॥ તે આશ્રમમાં
 કળી તણો ॥ કચારે લેશ પ્રવેશ ન થાય ॥ સાવર્ણ્ય મનુઆદિ મુનિ-
 ગણ ॥ અખંડ હરિગુણ ગાય ॥ ૧૭ ॥ આશ્રમમાં મધ્ય જામી ધણી

॥ અદરી વિશાલા નામ ॥ હરિ સેવા હીત તર થયું ॥ એ છે કેવળ
 અક્ષરધામ ॥ ૫ ॥ દર્શને દુક્ત ટળે ॥ પરશે બળે મહા પાપ ॥
 મુક્તાનંદ કહે વિશાલાનો ॥ એવો પ્રબળ પ્રતાપ ॥ ૬ ॥ ॥ કડવાં ॥
 ॥ ૮ ॥ રાગ વેલાવણ ॥ નરનારાયણ દેવનો ॥ આશ્રમ સૂખકારી
 ॥ લાં રહે અગણિત મહામુનિ ॥ નૈષ્ઠિક બ્રહ્મચારી ॥ ન ॥ ૧ ॥
 તે મુનિ વેદ દ્વિ કરે ॥ અતિશે મૂઢ આણી ॥ છાઈ રહી આશ્રમ
 વિષે ॥ એ વિપ્રની વાણી ॥ ન ॥ ૨ ॥ જે આશ્રમમાં આવીને ॥
 સૂરપતિ બલશાળી ॥ વત્રાસૂરના વધ તણી ॥ બ્રહ્મ હયા ટાળી ॥ ન
 ॥ ૩ ॥ શ્રી હરિની આરા થકી ॥ ઉદ્ધવ બડભાગી ॥ એ આશ્રમ-
 માં રહે સદા ॥ પ્રભુ પદ અનુરાગી ॥ ન ॥ ૪ ॥ જે આશ્રમના
 વાસી તે ॥ કામાદિક જીતે ॥ મુક્તાનંદના નાથને ॥ સેવે અતિ
 પ્રીતે ॥ ન ॥ ૫ ॥ પદ ॥ ૨ ॥ તે આશ્રમને વિષે એક વારજી ॥ આ
 વ્યા મુનિવર અનંત અપારજી ॥ પ્રભુનાં દરસન કરવા કાળજી ॥ પ્રેમ
 ભર્યા સર્વ મુનિરાજજી ॥ ૧ ॥ ઢાળ ॥ પ્રેમ ભર્યા સર્વે મુનિ ॥ મરિ
 ચીત્રિ અને ઉદાર ॥ ભરદ્વાજ વશિષ્ઠ કશ્યપ ॥ ગૌતમ ગુણુ બંડાર
 ॥ ૨ ॥ ઉદ્દાલન ભૃગુ અગિરા ॥ રૂપી શૃંગ વિશ્વામિત્ર ॥ પરાશર
 એકત મુનિ ॥ વાલ્મિક પરમ પવિત્ર ॥ ૩ ॥ કર્દમ માંડવ્ય પાણિનિ ॥
 વળી અષ્ટાવક અનુપ ॥ યાજ્ઞવલ્કને ચેતકેતુ ॥ કૃષ્ણમાં તદ્રૂપ ॥ ૪ ॥
 વામ દેવને ગર્ગ શકિત્ર દેવગુરુ ગંભીર ॥ શંખ લખિત ને નારદ શુક
 મુનિ ॥ કુશિક પર્વત ધીર ॥ ૫ ॥ ઈલાદિક મુનિવૃંદ અગણિત ॥ સૌ
 નિજ શિષ્ય સમેત ॥ મુક્ત કહે હરિ દર્શને ॥ આવિયા કરી બહુ હેત
 ॥ ૬ ॥ ॥ કડવાં ॥ ૮ ॥ મુનિવર આવ્યા આશ્રમ પાસજી ॥ દૂરથી
 દીઠા શ્રી અવિનાશજી ॥ બદ્રિવૃક્ષ તળે બેઠ ભાષજી ॥ કરે કંઠણુ તપ
 જન સૂખદાઈજી ॥ ૧ ॥ ॥ ઢાળ ॥ કંઠણુ તપ અતિશે કરે ॥ નરનારા
 યણુ રૂપીરૂપ ॥ દૃઢ નૈષ્ઠિક વૃત્ત ધરી રહ્યા ॥ સૌથી તે પરમ અનુપ ॥ ૨ ॥

શુક સનકાદિક મહા મુનિ ॥ તેહના પણુ ગુરૂદેવ ॥ બ્રહ્મરૂપ અગણિત
 મુનિ ॥ કરે ચરણરજ સેવ ॥ ૩ ॥ આને દર્શન થાવો માંડે ॥ એમ
 ઇચ્છે નર બ્રાત ॥ તેજ હરિજન વિશાલા તણે ॥ હરિ નિર્ખે સાક્ષા
 ત ॥ ૪ ॥ અતિ નિવૃત્તિ ધર્મને ॥ ધારી રહ્યા બેઉ ભાઈ ॥ બ્રહ્માદિક
 સૂરવૃંદ જોહની ॥ જાણે અતિ પ્રભુતાઈ ॥ ૫ ॥ ભરતખંડનાં મનુષ્યને ॥
 જે સદા સૂખદાતાર ॥ મુક્તાનંદ કહે મહા પ્રભુ ॥ એ અખિલ જગ
 આધાર ॥ ૬ ॥ કડવાં ॥ ૧૦ ॥ નવનીર દસમ રયામ શરીરજી ॥
 હ્રમય અંધૂ શુભ ગુણુ ગંભીરજી ॥ સુભગ આજ્ઞનું બાહુ છબિધામજી ॥
 વદન ચંદ્ર જોઈ લાજે કામજી ॥ ૧ ॥ ઢાળ ॥ પૂરણુ શશિ સમ વદન
 જોતાં ॥ મદન વિસ્મય થાય ॥ નેત્રનું તન કમળ દળ સમ ॥ શોભા ક
 હી નવ જાય ॥ ૨ ॥ કનક વર્ણુ જટા વિષે ॥ પુષ્પના તોરા જોહ ॥
 ઉદ્ધવ આદિ ધરાવિયા ॥ અતિશેજ શોભે એહ ॥ ૩ ॥ હસતાં શોભે
 દંત પંક્તિ ॥ કુંદકળી અનુસાર ॥ દિપ શિખા સમ નાશિકા ॥ તેની
 શોભાનો નહી પાર ॥ ૪ ॥ વક્ષ સ્થલ શ્રી સદન છે ॥ તિહાં શોભે પં
 કજ દામ ॥ ઉદર ત્રિવળી સમેત નાભી ॥ ઊડી અતિ અભિરામ ॥ ૫ ॥
 ધાર્યા છે ઉપવિત કંઠમાં કર દંડ ને જપમાલ ॥ મુક્ત કહે મુનિ
 સમ સદા વર્તે છે જન પ્રતિપાળ ॥ ૬ ॥ કડવાં ॥ ૧૧ ॥ સુંદર
 એત વસ્ત્ર છબિ ધામજી ॥ ધારી રહ્યા બેઉ પૂરણુ કામજી ॥ એવા તે
 નરનારાયણુ દેવજી ॥ મુનિ નિર્ખિ નમિયા તતખેવજી ॥ ૧ ॥ ઢાળ ॥
 નમ્યા અતિશે પ્રેમશું ॥ મરિઆદિક મુનિના વૃંદ ॥ નરનારાયણુ દેવ
 નિર્ખિ ॥ વાધ્યો અતિ આનંદ ॥ ૨ ॥ નરનારાયણુ દેવને ॥ પૂજ્યા
 કરી બહુ પ્યાર ॥ પ્રેમે ઉતારી આરતી ॥ કર્યું સ્તવન વિવિધ પ્રકાર
 ૨ ॥ ૩ ॥ પછે સર્વ આનંદથી ॥ આવી બેઠાં તે રૂપીના વૃંદ ॥ તે પ્રત્યે
 નારાયણુ બોલ્યા ॥ દયાનિધી સૂખકંદ ॥ ૪ ॥ રૂપિમંડળ સરવે મ
 જી ॥ આંધ આઘ્યા ભણે તમે આજ ॥ હું અતિ મનમાં રીઝ્યો ॥

જોઈ મુનિવર સકળ સમાજ ॥ ૫ ॥ તમે અનેક જીવ ઉદ્ધારવા ॥ કરો
 સર્વે લોક મોઝાર ॥ મુક્તાનંદનો નાથ જોલ્યા ॥ કશ્ણના ભંડાર ॥ ૬ ॥
 કડવાં ॥ ૧૨ ॥ રાગ ગરબી ॥ તે કારણ હું તમનેરે પૂછું ॥
 હેત કરીને ગાંથરે ॥ કહોની તમે આજ ક્યાંયકી આવ્યા ॥ સર્વ
 રૂપીનો સાથરે ॥ ૧ ॥ સ્વર્ગથી કે પાતાળથી આવ્યા ॥ કે ભૂલોકથી
 ધીરરે ॥ કેઈ કોરથી સર્વે તમે આવ્યા ॥ મુનિવર જ્ઞાન ગંભીરરે ॥ ૨ ॥
 ત્યારે રૂપી સર્વે શ્રી હરિ સનમૂખ ॥ જોડીને હાથરે ॥ જે દિ-
 શથી આવ્યા જગજીવન ॥ તે કહીએ સૂણો નાથરે ॥ ૩ ॥ તીર્થયાત્રા
 કરતા કરતા ॥ નાથ તમે મન બાવ્યારે ॥ શ્યામ તમારાં દરશન કારણ
 ॥ ભરતખંડ થકી આવ્યારે ॥ ૪ ॥ જોડ્યા ફરી નારાયણ રૂપી
 પ્રત્યે ॥ રીઝીને રૂડી રીતેરે ॥ કમળ સરિખાં નેત્ર અલોકિક ॥ પ્રકુ-
 લિત થયાંછે પ્રીતેરે ॥ ૫ ॥ ભરતખંડની સર્વ પ્રજા મળી ॥ વતેંછે શું
 લઈ હેતુરે ॥ મારા કીધ અચળ અલોકિક ॥ પાળેછે ધર્મના સે
 તુરે ॥ ૬ ॥ જેરે પ્રજા કારણ હું નિશદિશ ॥ તપ કરૂં તતપર
 થાઈરે ॥ તે મારા તપનું ફળ થાયછે ॥ સર્વેને સૂખદાઈરે ॥ ૭ ॥ ત્યારે
 વળી રૂપીવર સર્વે જોડ્યા ॥ હર્ષ ધરી મનમાંયરે ॥ હમણા આ પૃથવી
 નેરે ઉપર ॥ સર્વ પ્રજા પીડાયરે ॥ ૮ ॥ કળિયુગ બળનો સહાય કરી
 ને ॥ થીર થઈને થડ ઝામ્યોરે ॥ પોતાના પરિવારે સોતો ॥ અધર્મ
 વૃદ્ધિ પામ્યોરે ॥ ૯ ॥ રાજાને ગુરૂ ધર્મના રક્ષક ॥ તેપણ અધર્મ રાખે
 રે ॥ મુક્તાનંદના નાથજી એને ॥ કુણ ટાળે તમ પાખેરે ॥ ૧૦ ॥
 પદ ॥ ૩ ॥ તમે બાંધી જે ધર્મની પાળજી ॥ તેને બેદેછે તતકાળ
 જી ॥ માટે પંચ મહા પાપ કઠોરજી ॥ તેને મનુષ્ય કરેછે નિશ બોર
 જી ॥ ૧ ॥ ઢાળ ॥ નિશીભોર મહા પાપ સેવે ॥ વિષયમાં લોભી
 રહ્યા ॥ સદાચારે રહિત સર્વે ॥ દોષ નવ્ય જાએ કહ્યા ॥ ૨ ॥ પૃથ્વી
 માં વિસ્તાર પામ્યો ॥ અધર્મ કરો ઠાટ ॥ તે માટે પ્રભુ જમપૂરિની ॥

અહુ ચાલે છે વાટ ॥ ૩ ॥ નર નારિ ચાલે નર્કમાં ॥ સર્વે પાપી ભે-
 ણાં હોય ॥ હવે એની રક્ષા કરનારો ॥ જગમાં ન મળે કોય ॥ ૪ ॥
 ભૂતળમાં ઇ ભરતખંડના ॥ તમે છો નાથ દયાળ ॥ તે માટે એ પ્રજા
 કેરી ॥ કરો રક્ષા તતકાળ ॥ ૫ ॥ એવાં આરત વચન રૂપીનાં ॥ સાં
 ભળ્યાં તતકાળ ॥ મુક્તાનંદના નાથને ઊર ॥ ઉપની દયા વિશાળ ॥ ૬ ॥
 કડવાં ॥ ૧૩ ॥ એયા કશ્ણુ કેરા ભંડારજી ॥ લઇને પૃથ્વીમાં
 અવતારજી ॥ એની રક્ષા કરવાને કાળજી ॥ કીધી ઇચ્છા તે શ્રી
 મહારાજજી ॥ ૧ ॥ ॥ ઢાળ ॥ મહારાજ શ્રી ઇચ્છા કરી ॥ એની
 રક્ષા કાળ સહેત ॥ તે સમયમાં ધર્મ આવ્યા ॥ મૂર્તિ નારિ સમેત
 ॥ ૨ ॥ નારાયણનાં દરશન કારણુ ॥ અંતર કરી અતિ પ્યાર ॥ રૂપી
 ને ગયા સાંભળી પોતે ॥ આવ્યા પરમ ઉદાર ॥ ૩ ॥ નારાયણનાં ક-
 રી દર્શન ॥ અતિ રાજી થયા ધર્મદેવ ॥ નારાયણ પણુ ધર્મને જોઇ ॥
 ઉઠિયા તતખેવ ॥ ૪ ॥ મળી પોતાના તાતને ॥ પડ્યા પગમાં નામિ
 શીષ ॥ અતિ ધણો આદર કર્યો ॥ કશ્ણુનિધિ જગદીશ ॥ ૫ ॥ નર
 પણુ નમિયા એજ રીતે ॥ બોલ્યા વાણી મધુરે સાદ ॥ પછે મુક્તાનંદ
 ના નાથને ॥ દીધો ધર્મે આશિવાદ ॥ ૬ ॥ કડવાં ॥ ૧૪ ॥ પછે
 મૂર્તિ પોતાની માતજી ॥ તેને નમિયા તે એઉ બ્રાતજી ॥ માતાએ
 દીધી અતિ આશિશજી ॥ દીધાં આશન લોક અધિશજી ॥ ૧ ॥ ॥ ઢા-
 ણ ॥ લોક અધિસે પ્રેમે પૂછી ॥ ધર્મને કૂશળાત ॥ પછે કહ્યો મુનિ
 મૂખ સૂણે ભૂપર ॥ અધર્મનો ઉતપાત ॥ ૨ ॥ યથાએકેહેતા હવા ॥
 તેને રૂપી પણુ સૂણે સહ પ્રીત ॥ નારાયણ મૂખવાતે લોકમાં ધર્મદિકનાં
 ચિત્ત ॥ ૩ ॥ જેમ સમાધિમાં મન વૃત્તિઓ ॥ એકાગ્રહ સ્થિર થાય ॥
 તેમ શ્રી હરિમૂખ વારતામાં ॥ નેત્ર ચિત્ત રૂપાય ॥ ૪ ॥ નારાયણ
 પણુ વાત કહ્યાંમાં ॥ યથાં એકાગ્ર હુલાસ ॥ ત્યાં કૈલાસથી પોતે પ્રેર્યા ॥

આવ્યા રૂપો દુપોશ ॥ ૫ ॥ મુનિમાં બેઠા નરનારાયણ ॥ મૃત્તિ ધર્મ
 રૂપો વૃંદ ॥ મુક્ત કહે વળી ઉદ્ધવજીને ॥ જોયા રૂપો સ્વછંદ ॥ ૬ ॥
 કડવાં ॥ ૧૫ ॥ થયા સૌ એકરસ વાર્તામાંયજી ॥ રૂપો દુરવાશા દીઠાં
 નાયજી ॥ રહ્યા ઘડી ઉભા તપવાનજી ॥ તોપણુ નવ્ય પામ્યા સન
 માનજી ॥ ૧ ॥ હાજી ॥ પામ્યા નહીં સનમાન પ્રીતે ॥ રહ્યા સભા
 સદને જોય ॥ જાણ્યું માંડું અપમાન કર્યું સર્વે ॥ તે વિના એમ ન
 હોય ॥ ૨ ॥ સારે નયન તુરત રાતાં થયાં ॥ તન કંપે ક્રોધે વ્યાપ
 ॥ ઉંચા હાથ કરીને સહુને ॥ બોલ્યા તે દેતા શ્રાપ ॥ ૩ ॥ આ
 જોને થયું અતિ અવજી ॥ મન જોષ્ટને મુંઝાય ॥ સત્ય માર્ગ પ્રવ્રતા
 વણુ હારા ॥ કુચ્છિત મારગ જાય ॥ ૪ ॥ રૂપિમંડળ વિધાને મદે ॥
 તેણે માંડું કર્યું અપમાન ॥ ધર્મદેવ પણ મુને જોષ્ટને ॥ વર્ત્યા પાપ
 સમાન ॥ ૫ ॥ માટે હું સહનો દર્પ ઉતારીશ ॥ ફરી એવું ન કરે કો-
 ય ॥ મુક્તાનંદ શ્રાપ દીધો ॥ ધર્મદિકને જોય ॥ ૬ ॥ ॥ કડવાં ॥ ૧૬ ॥
 રાગ માલિગાડો ॥ ધર્મદિકને કહે દુર્વાસા ॥ ધરો મનુષ્યના દેહ
 રે ॥ અસૂર કળી અધર્મના વિંટયા ॥ ત્યાં દુઃખ દો ધણું તેહ
 રે ॥ ૧ ॥ ૧ ॥ અસૂરથી દુઃખ અવજાને પામો ॥ મારી અવજાના
 કરનારે ॥ દુરવાશા એમ શ્રાપ દેષ્ટને ॥ મૂન રહ્યા તે વારે ॥
 ૧ ॥ ૨ ॥ ઉંચો શબ્દ દુરવાશા કેરો ॥ બહુ ક્રોધિલો બળિયોરે ॥
 નારાયણુ રૂપો ધર્મને ઉદ્ધવ ॥ સર્વે મળી સાંભળિયોરે ॥ ૧ ॥ ૩ ॥
 ઉઠ્યા સૌ દુરવાશાને દીઠા વળી ચરણે લાગ્યા જાયરે ॥ કરજોડી
 પ્રારથના કીધી ॥ તોપણુ શાંતિ ન થાયરે ॥ ૧ ॥ ૪ ॥ બોલ્યા ધર્મ
 દીન થઈ વાણી ॥ મેલીને સહજ સમાધિરે ॥ દંડ ધટે અપરાધિને
 ઉપર ॥ પણ અમે નથી અપરાધિરે ॥ ૧ ॥ ૫ ॥ જાણીને કે કપટ
 કરીને ॥ કીધો નહીં અપરાધરે ॥ ચિત્ત સૌનાં હરિ વાતમાં ચોંટયાં ॥
 નોતી તનની સાધરે ॥ ૧ ॥ ૬ ॥ તમે આવ્યા તે અમે ન જાણ્યા ॥

મહાતમ સર્વે યુગુરે ॥ તમ અર્થે હું સર્વસ લાગું ॥ તો તમને કેમ
 ન પૂજુંરે ॥ ધ ॥ ૭ ॥ પરવસપણે તમારો કીધો ॥ મુનિ અનાદર
 આવોરે ॥ એ અપરાધને સહન કરીને ॥ આપ થકી મૂકાવોરે ॥ ધ ॥
 ૮ ॥ વિપ્ર હૃદય નવનિત સરીખું ॥ ક્રોમળ સેહેજે હોયરે ॥ કપટ ર
 હિત એવાં વચન ધર્મનાં ॥ સાંભળિયાં ચિત્ત પ્રોયરે ॥ ॥ ધ ॥ ૯ ॥
 દુરવાશાનો વેગ ક્રોધનો કાંઈક થયો છે શાંતરે ॥ ત્યારે તે રૂપી બો-
 લ્યા ધર્મ પ્રત્યે ॥ મેલીને મનની બ્રાંતરે ॥ ધ ॥ ૧૦ ॥ મુનિ કહે નહીં
 મારી રીશ થોડી ॥ હું ક્રોધનો ન મેહું આપરે ॥ પૂન્ય મૂર્તિ તમ
 પાસે ચિત્ત માંડું ॥ કાંઈક થયું નિષ્પાપરે ॥ ધ ॥ ૧૧ ॥ એ ભગવાન-
 ની ઇચ્છા જાણો ॥ સાચી કહુ સમ ખાયરે ॥ માટે મારો આપ જે
 તમને ॥ નિષ્કળ કે દી ન થાયરે ॥ ધ ॥ ૧૨ ॥ તમને હું અનુગ્રહ કરી
 કહુ છું ॥ ધરશે મુનુષ્યનો દેહરે ॥ ત્યાં પણ મૂર્તિ તમારી પત્તિ ॥
 થાશે નહીં સંદેહરે ॥ ધ ॥ ૧૩ ॥ આ નારાયણ રૂપી તમારા ॥ પુત્ર
 થાશે ધર્મદેવરે ॥ તમને ને મુનિને અસૂરનાં દુષ્ટથી ॥ રાખી
 લેશે તતખેવરે ॥ ધ ॥ ૧૪ ॥ વળી તમારું ભરણ ને પોષણ ॥
 કરશે તે વારમવારે ॥ પુત્ર રૂપી ભગવાનમાં તમને ॥ થાશે અતિશે
 ખ્યારે ॥ ધ ॥ ૧૫ ॥ સ્નેહથી ચિત્તનો નિરોધ થાશે ॥ થોડાક કા-
 ળમાં ભારીરે ॥ મારા આપથી મૂકાઈને તમે ॥ દિવ્યગતિ પામશે સા
 રીરે ॥ ધ ॥ ૧૬ ॥ હે ઉદ્ધવ મૂનિયો તમે ધરશે ॥ મનુષ્ય દ્વિજાતી
 દેહરે ॥ થાશે સખા ભગવાન તમારા ॥ પામશે દિવ્યગતિ તેહરે ॥
 ધ ॥ ૧૭ ॥ એમ કહી મુનિ કૈલાશમાં પોતા ॥ તજી સર્વ મનનો રોષ
 રે ॥ ધર્માદિક મુનિમંડળ સૌને આપ થયો વિના દોષરે ॥ ધ ॥ ૧૮ ॥
 નહીં વાર્યા ઠપકો નવ દીધો ॥ દુરવાશાને કાંયરે ॥ એ ઇચ્છા
 નારાયણ કેરી ॥ એમ સમજો મનમાંયરે ॥ ધ ॥ ૧૯ ॥ પછે ધર્મે ક

હું નારાયણને ॥ જોડીને ખેડ હાથરે ॥ અધર્મ અશ્વરથી રક્ષા કરજો ॥
 મુક્તાનંદના નાથરે ॥ ૧ ॥ ૨૦ ॥ ૫૬ ॥ ૪ ॥ ૫૭ ॥ બોલ્યા નર
 નારાયણ વાણી ॥ તમે સાંભળો ધર્મ સુખણી ॥ મારી ઇચ્છાએ
 થયો છે આપણી ॥ પૃથ્વીમાં બધ્યો છે અતિ પાપણી ॥ ૧ ॥ ઢાળ ॥
 પાપ વધ્યો પૃથ્વી વિષે ॥ તેણે સાધૂ અતિ પીડાય ॥ તમારો સૂત હ-
 રિ નામે થઈ ॥ મેટીશ સર્વ બળાય ॥ ૨ ॥ સાધૂજનની અધિક ર-
 ક્ષા ॥ કરીશ હું વારમવાર ॥ ધર્મજ્ઞાન વૈરાગ્ય સોતી ॥ ભક્તિ કરી
 શ વિસ્તાર ॥ ૩ ॥ વળી હું તમ ભોજી વિચરીશ ॥ માટે ચિંતા ત
 જો તમે તાત ॥ જ્યાં ઈચ્છા હોય ત્યાં દિવ્વ જાતિમાં ॥ દેહ ધરો સા
 ક્ષાત ॥ ૪ ॥ ધર્માદિકે ભગવાનને ॥ કીધાં વંદન કરી અતિ પ્રીત ॥
 આપ આપણે આસને ગયા ॥ ધરવા દેહ મનુષ્યની રીત ॥ ૫ ॥
 ધર્માદિકને દેહ ધર્યાનું ॥ કારણ નહીં રૂપી આપ ॥ મુક્તાનંદના ના
 થની ઈચ્છા ॥ કરશે લિલા આપ ॥ ૬ ॥ કડવાં ॥ ૧૭ ॥ ધર્મ ભક્તિ
 રૂપી વૃંદ અપારણી ॥ હરિ પ્રિય ઉદ્ધવ પરમ ઉદારણી ॥ દેશદેશમાં મ
 નુષ્ય દેહણી ॥ ધરવા ઈચ્છે દિવ્વકૂળ તેહણી ॥ ૧ ॥ ॥ ઢાળ ॥ ૫
 મ્માદિક દિવ્વકૂળ વિષે ॥ જનમ્યાની કીધી આશ ॥ તેજ સમે સહ અ
 શ્વરને જીર ॥ વાધ્યો ક્રોધ ને ત્રાસ ॥ ૨ ॥ અસૂર રાક્ષસ દૈત્યને ॥ ૬
 ણ્યા પ્રથમ શ્રી ભગવાન ॥ તે વૈર લેવા થયા તતપર ॥ અસૂર ધરી
 અભિમાન ॥ ૩ ॥ ધર્માદિક મુનિવૃંદને ॥ થયો દુરવાશાનો આપ ॥
 તે જાણીને અશ્વર અગણિત ॥ પ્રગટિયા મહા પાપ ॥ ૪ ॥ કોઈક
 ગુરુ રૂપે થયા ॥ કોઈ થયા રાજા રૂપ ॥ ધર્મ ભક્તિ સંતજનને દુઃ
 અદાયક ખલ ભૂપ ॥ ૫ ॥ ધર્માદિક શ્રી કૃષ્ણનાં ॥ જાણીને મૂલ વિ
 શાલ ॥ મુક્ત કહે તે ટાળવાને ॥ મંડ્યા અશ્વર વિકાળ ॥ ૬ ॥ કંડ
 માં ॥ ૧૮ ॥ ગુરુરૂપે હવા દાનવ જેહણી ॥ શિવ સકિતાના ભક્ત થયા

તેહજી ॥ કટલાક વૈશ્ણવિ દિક્ષા ધારિજી ॥ ગુરુ થઈ બાલ્યા બહુ
 નર નારિજી ॥ ૧ ॥ ઢાળ ॥ ગુરુ થઈ નર નારીને ॥ આપે અસત
 ઉપદેશ ॥ ધર્મથી કરે બ્રહ્મ સઉને ॥ તેનો ત્રાશ ન લેશ ॥ ૨ ॥ ભવ
 તારણુ શ્રી કૃષ્ણની ॥ ભક્તિથી પાડે એહ ॥ અતિ પાખંડે કરી પા
 પિયો ॥ પોષે સદા નિજ દેહ ॥ ૩ ॥ હિંસ જગન કરાવીને ॥ મારે
 તે જીવ અપાર ॥ જંત્ર મંત્રને કૃત્વા સાધી ॥ વશ કર્યો સંસાર ॥ ૪ ॥
 મધ માંશને ખાઈને ॥ કરે પર ત્રિયાનો સંગ ॥ એમ વેદ ધર્મ ઉછેરવા ॥
 પ્રવ્રતાવે પાપ અભંગ ॥ ૫ ॥ રાજ પણુ તે ગુરુ તણુ ॥ થયા શિષ્ય
 હણુવા ધર્મ ॥ મુક્ત કહે ગુરુ શિષ્ય દાનવ ॥ કરે તે નિંદિત કર્મ ॥ ૬ ॥
 કડવાં ॥ ૧૯ ॥ મુર ને શિષ્ય દાનવ અહંકારીજી ॥ નિશંક થ
 ધ કરે અધર્મ બારીજી ॥ અતિ નિંદિત કરે કર્મ ગમારજી ॥ સહોરે
 ન જાય તે ભૂમિથી બારજી ॥ ૧ ॥ ઢાળ ॥ ભૂમિ બાર ન સહી સકી ॥
 કંપે તે વારમવાર ॥ ઈંદ્ર પણુ કરે અલ્પ વૃષ્ટિ ॥ પડે દુકાળ અપા
 ર ॥ ૨ ॥ પછે ધર્મ જેમ પ્રગટિયા ॥ પૂર્વ દેશ મોઝાર ॥ તેજ પ્રસંગ
 ને વર્ણવું ॥ સૂણી થાય સૌ ભવપાર ॥ ૩ ॥ રકહટ નામે પૂર વિષે ॥
 રહે સરવરિયા દિન ધીર ॥ બાલકરામ એ નામ છે ॥ અજ અંશ ગુ
 ણુ ગંભીર ॥ ૪ ॥ ગોત્ર સાવણિું તેહનું છે ॥ પ્રવર ત્રણુ ઉદાર ॥
 બાર્ગવ વૈતહવ્ય સાવેતસ ॥ એજ કૂળ શણુગાર ॥ ૫ ॥ સામ વેદ તે
 વિપ્રનો કૌથમી શાખા જેહ ॥ મુક્તાનંદ કહે અડક પાંડે ॥ એવા દિન
 વર એહ ॥ ૬ ॥ કડવાં ॥ ૨૦ ॥ રાગ ગરબી ॥ સ્વધર્મ નિષ્ઠ
 સદા સુવિચારી ॥ પાંડે શ્રી બાલકરામરે ॥ શ્રી હરિની સેવામાં
 તતપર અગણિત શુભ ગુણુ ધામરે ॥ ૧ ॥ કામ ક્રોધ મદ લોભ ને
 મૂર્ખા ॥ અંતરમાં નહોં લેશરે ॥ શુદ્ધ ભાવે સઉનું હીત ઈચ્છે ॥ આપે
 સૌ સસ ઉપદેશરે ॥ ૨ ॥ શ્રી વૃજયંદ તણી લીલાનું ॥ પ્રેમ સહિત

કરે ગાનરે ॥ પાંડે બાલકરામનિરંતર ॥ એમ ભજે ભગવાનરે ॥ ૩ ॥
 ધર્મદેવ જોહના સૂત યાશે ॥ એવા એ વિપ્ર ઉદારરે ॥ મુક્તા
 નંદ કહે તે દિજના ॥ પુન્ય તણે નહીં પારરે ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૫ ॥
 અધિક જીતે ઇન્દ્રિય દિજવર એહજી ॥ વેદ પુરાણ શાસ્ત્રવિત તેહજી ॥
 ભાર્યા તેની ભાગ્યવતિ નામજી ॥ સતી સાધ્વિ મહા શુભ ગુણ ધા
 મજી ॥ ૧ ॥ ઢાળ ॥ શુભ ગુણ ધામ તે દિજ સતી ॥ તેના સૂત
 થયા વૃષદેવ ॥ મધ્યાન ઉત્તર વિશ્વાધારક ॥ પ્રગટિયાતતખેવ ॥ ૨ ॥
 સંવત સત્તર ને જીતુંવો ॥ પ્રમોદ સંવત્સર જોહ ॥ સરદ રતુ દક્ષિ
 ણાન્ય ભાનું ॥ માસ કાર્તિક એહ ॥ ૩ ॥ શુકલ પક્ષ એકાદશી ॥ કુંભ
 લગ્ન ને બુધવાર ॥ ઉત્તરા નક્ષત્રે પ્રગટયા ॥ શ્રી ધર્મદેવ ઉદાર ॥ ૪ ॥
 દેવ વળવે દુંદભિ ॥ નભ નાચે સૂરત્રિય વંદ ॥ ગાંધર્વ લાગ્યા
 ગાવવા ॥ સૌ પામ્યા અતિ આનંદ ॥ ૫ ॥ સૂરકુમસ વૃષ્ટિકરે ॥ દિજ કરે
 વેદ ઉચ્ચાર ॥ મુક્તાનંદત્રિભૂવન વિષે ॥ એમ વાધ્યો હર્ષ અપાર ॥ ૬ ॥
 કંડવાં ॥ ૨૧ ॥ ભૂમિ વિષે વધ્યો આનંદ ભારીજી ॥ પૂર ને
 ગ્રામ થયાં મંગળકારીજી ॥ યાસિક દિજના અગ્નિ જોહજી ॥ ધૂમ
 રહિત થયા પ્રજવલિત તેહજી ॥ ૧ ॥ ઢાળ ॥ ધૂમ રહિત પ્રજવલિત
 થયા ॥ અગ્નિ તે શુદ્ધ સ્વરૂપ ॥ ચિત્ત પણુ સત પુરૂષનાં ॥ થયાં અ
 ધિક શાંત અનુપ ॥ ૨ ॥ કૂપ સર સરિતા તણાં ॥ થયાં અધિક નિ
 ર્મલ નીર ॥ ૨ ॥ આકાશ અતિનિર્મલ થયો ॥ વહે સૂખદ ત્રિવિધ સમી
 ર ॥ ૩ ॥ સિદ્ધજયધ્વનિ ઊચરે ॥ રૂપી આપે આશિર્વાદ ॥ વાજાંત્રવાજે
 અતિ ધણું ॥ તેનો થાય સૂખ પ્રનાદ ॥ ૪ ॥ સ્નાનાદિક વિધી આચરી ॥
 સૂતનું જો જાતક કર્મ ॥ મહા વિપ્ર પાસ કરાવિયું ॥ જાણી યથા વિધી મ
 મ ॥ ૫ ॥ વિપ્ર વૃંદને પ્રેમસુ ॥ આપિયાં બહુ વિધિ દાન ॥ મુક્તાનંદ
 એમ સર્વનું ॥ કીધું અતિ સનમાન ॥ ૬ ॥ કંડવાં ॥ ૨૨ ॥ સજળ

જળ દસમ શ્યામ શરીરજી ॥ ભૂજ પ્રલંબ અતિ ગુણ ગંભીરજી ॥
 શ્યામ સ્વરૂપ પણ કાંતિ ધામજી ॥ ગુણ જાણી ધર્યુ દેવશર્મા નામ
 જી ॥ ૧ ॥ ઢાળ ॥ દેવશર્મા નામ ધરિયું ॥ જોઈ અતિ મનોહર ૩
 ૫ ॥ માત પિતાનાં મન વિષે ॥ આનંદ વાઘ્યો અનુપ ॥ ૨ ॥ માત
 પિતા પોષણ કરે ॥ વધે જાળયંદ્ર સમાન ॥ પછે આપ્યું ઉપવિત પુત્ર
 ને ॥ દ્વિજ વરે વેદ વિધાન ॥ ૩ ॥ ધર્મ ઉપવિત પામીને ॥ ભણ્યા વે
 દ વિદ્યા સાર ॥ બાર વરસ લગી રાખિયું ॥ અદ્વયર્થ વૃત્ત ઉદાર ॥ ૪ ॥
 અદ્ય કાળમાં ભણી રહ્યા ॥ ઇતિહાસ વેદ પુરાણ ॥ તેણે અ
 તિ પ્રતાપિ જાણિયાં ॥ એવા ધર્મ પરમ શૂળણ ॥ ૫ ॥ પછે તે ગુણ
 વંત ભામિની ॥ વરવાને ઇચ્છ્યા એહ ॥ મુક્તાનંદ કહે કહુ કથા ॥
 સંક્ષેપથી કરી તેહ ॥ ૬ ॥ કડવાં ॥ ૨૩ ॥ કાશલદેશ વિષે અભિરા
 મજી ॥ સરિતા એક મનોરમા નામજી ॥ તિહાં મખોટા તિર્થ ઉદારજી ॥
 યાત્રાએ આવે લોક અપારજી ॥ ૧ ॥ ઢાળ ॥ યાત્રાએ આવે લોક
 સૌ ॥ કરી સ્નાન નિર્મળ થાય ॥ એ છે અવધથી ઉત્તર દિશે ॥ મહિ
 મા કહ્યો નવ જય ॥ ૨ ॥ તેથી ઉત્તર દિશ વિષે ॥ અતિ ઉત્તમ છપૈ
 યા ગામ ॥ તેમાં વસે એક વિપ્રવર ॥ કાલુ ત્રવાડી નામ ॥ ૩ ॥ ભવા
 ની તેહની ભામિની ॥ દંપતિ શુદ્ધ હરિદાસ ॥ તેના સુત ભક્તિ થયા ॥
 જેથી ટળે ભવના ત્રાસ ॥ ૪ ॥ સંવત સત્તર અઠાણુંએ ॥ કાર્તિકી પુનેમ
 બુધવાર ॥ નક્ષત્ર કૃતિકા સાયંકાલે ॥ પ્રગટી કુંવરી ઉદાર ॥ ૫ ॥
 દેવ વળવે દુર્દભિ ॥ વરત્યો તે જયજયકાર ॥ મુક્તાનંદ કહે દશેદિશા
 માં ॥ આનંદ વાઘ્યો અપાર ॥ ૬ ॥ કડવાં ॥ ૨૪ ॥ રાગ ધો
 જી ॥ પોતે ભક્તિ પ્રગટ થયા ભૂમિમાં ॥ તેનો ત્રિભૂવનમાં ન સમાય આનં
 દ ॥ ૭ ॥ મુનિ શ્રાપે કરીને માનવ થયા ॥ સૌના કાપવારે દાણુ ભવદંડ ॥
 ૮ ॥ ૧ ॥ તે દિનથી મનુષ્ય શુદ્ધ મન થયાં ॥ સૌને વાધીરે શ્રી કૃષ્ણ

સૂ પ્રીત ॥ બ ॥ હરિની શ્રવણાદિક ભક્તિ વિષે ॥ નર ત્રિયનાંરે ચોંટયાં
 દઢ ચિત્ત ॥ બ ॥ ૨ ॥ શ્રી કૃષ્ણનાં મંદિર જ્યાં હતાં ॥ તિહાં આનંદરે
 યયા ઉચ્છવ સાર ॥ બ ॥ સિદ્ધ ચારણ ગાંધર્વ ગાય છે ॥ નાચે નભ-
 માંરે સૂર નારિ અપાર ॥ બ ॥ ૩ ॥ થયાં ઉચ્છવ ચૌદે ભાકમાં ॥ દેવિ
 જનનેરે મનમોદન માય ॥ બ ॥ સર્વે વિપ્રત્રિયા ટોળે મળી ॥ દીએ આ-
 શિશરે પ્રેમે મંગલ ગાય ॥ બ ॥ ૪ ॥ એવો પ્રબલ પ્રતાપ દેખાડતાં ॥ ધર્મે
 દિજ કૂળરે માનવ અવતાર ॥ બ ॥ મુક્તાનંદ કહે ભક્તિમાતના ॥ પદ-
 રજને વંદુ વારમવાર ॥ બ ॥ ૫ ॥ ૫૬ ॥ ૬ ॥ મંત્ર રહિત તેના સંસ્કાર-
 ૭ ॥ પિતાએ કરાવ્યા કરી બહુ પ્યાર ૭ ॥ વિપ્ર વૃંદનું કરી સનમાન
 ૭ ॥ શાસ્ત્ર વિધે આપ્યાં બહુ દાન ૭ ॥ ૧ ॥ ઢાળ ॥ યથા વિધી
 બહુ દાન પામી ॥ રીઝ્યા દિજ ગુણુ ધામ ॥ જોઈ જન્મ અક્ષર
 જોતિશી ॥ ધરિયું તે બાલા નામ ॥ ૨ ॥ તે દિનથી તે વિપ્રનાં ॥
 ધરમાં વધ્યો સૂખસાજ ॥ તોપણ દિજ નિષ્કામ યઈને ॥ બજે શ્રી
 મહારાજ ॥ ૩ ॥ ભક્તિ શિશુ ચરિત્રે કરી ઢાંક્યું પોતાનું જ્ઞાન ૬ ॥
 અંદ્રકળા સમ નિત વધે ॥ પ્રેમે બજે શ્રી ભગવાન ॥ ૪ ॥ ૩૫ મુણુ
 લક્ષણે કરી ॥ શ્રી કપિલ પ્રભુના માત ॥ દેવહુતી સમ થયા ॥ જશ
 બાધ્યો અતિ વિખ્યાત ॥ ૫ ॥ બાલપણથી દઢ થયો ॥ શ્રી કૃષ્ણ સંગ
 અનુરાગ ॥ મુક્તાનંદ કહે કૃષ્ણ ભક્તિ ॥ કરે સદા બડ ભાગ ॥ ૬ ॥
 કડવાં ॥ ૨૫ ॥ કૃષ્ણ ભક્તિમાં પ્રેમ અપાર ૭ ॥ એવાં બાલા પરમ
 હદાર ૭ ॥ તેને તે દેખી નર ત્રિય વૃંદ ૭ ॥ ભક્તિ નામ ધરિયું સૂખ-
 કંદ ૭ ॥ ૧ ॥ ઢાળ ॥ ભક્તિ એ નામે કરી ॥ સા બોલાવે સંસાર ॥
 નીજ ગુણે થયું નામ સુદર ॥ એવો પ્રભુ સંગ પ્યાર ॥ ૨ ॥ એ નીજ
 કન્યા યોગ્ય વર ॥ શ્રી ધર્મ અતિ શુભ નામ ॥ તે નીજ ધર તેડાવિ-
 યાં ॥ કરવા તે ઉત્તમ કામ ॥ ૩ ॥ ધર્મદેવના તાતજે ॥ પાંડે શ્રી બાલક
 શમ ॥ આવિયા બહુ જન લઇને ॥ વેદવિદ્યા ધામ ॥ ૪ ॥ ભક્તિ નામે નીજ

મુક્તા ॥ તેને વેદ વચન પ્રમાણ ॥ દ્વિજ તીલક શ્રીધર્મદેવને ॥ આપિયાં
 પરમ સુખણ ॥ ૫ ॥ વરકન્યા પરણાવીને ॥ કર્યું સર્વનું સનમાન ॥
 મુક્તાનંદ કહે અદિજનને ॥ આપ્યાં બહુ વિધી દાન ॥ ૬ ॥ કડવાં ॥
 ૨૬ ॥ શુભ ગુણ સાગર શોભા ધામણ ॥ નીજ જમાવું દેવસર્મા નામણ ॥
 ભક્તિને તાતે રૂડી પેરણ ॥ વિનય કરી રાખ્યા નીજ ઘેરણ ॥ ૧ ॥
 ઢાળ ॥ પ્રેમ કરી ઘેર રાખ્યા ॥ એવા ધર્મ પરમ ઉદાર ॥ નીજ
 તાતની આજ્ઞા થકી ॥ રહ્યા સશ્વર સદન મોઝાર ॥ ૨ ॥ બાલસર્મા
 વિપ્ર વર ॥ સદ અંથનો લખી મર્મ ॥ ભક્તિ ને બહુ ભેદ સોતા ॥
 કહ્યા પતિવૃત્ત ધર્મ ॥ ૩ ॥ પતિવૃતાના ધર્મ સર્વે ॥ ભક્તિમાં દૃઢ જોઈ
 ॥ પતિ વિષે અતિ પ્રેમવંતિ ॥ એવી ન અન્ય ત્રિય કોઈ ॥ ૪ ॥
 પ્રેમ પતિવૃત્ત ધર્મમાં ॥ જોઈ પાંડે બાલકરામ ॥ ગુણ અનુસારે ભક્તિનું
 ॥ ધર્યું પ્રેમવતિ એ નામ ॥ ૫ ॥ પ્રેમવતિની રીત જોઈને ॥ અપર
 ત્રિયને અપાર ॥ મુક્તાનંદ કહે પતિવૃતાના ॥ ધર્મમાં થયો પ્યાર ॥ ૬ ॥
 કડવાં ॥ ૨૭ ॥ ગ્રહસ્થાશ્રમના ધર્મ છે જોઈણ ॥ નીજ સૂત
 ધર્મને કહ્યા તેહણ ॥ તેમ હરિભક્તિ કર્યાની રીતણ ॥ કહી જેમ
 પ્રભુ સંગ વાઘે પ્રીતણ ॥ ૧ ॥ ઢાળ ॥ પ્રેમ વધે જેમ પ્રભુ વિષે ॥
 એમ સિક્ષા કહી શ્રુતિસાર ॥ તેમ એકાદશી આદિવૃત્તા ॥ કરવાં કહ્યાં
 કરી પ્યાર ॥ ૨ ॥ શ્રી રઘુવરના ભક્તમાં ॥ મુખ્ય માર્ગ ત નંદન જોઈ ॥
 એજ નીજ ફૂળ દેવ છે ॥ તેને પૂજવા કરી નેહ ॥ ૩ ॥ તેમ દિવાળી
 ને દિને ॥ ફૂળદેવી કમળા માત ॥ તેને પૂજવા અતિ પ્રેમસૂ ॥ કરી
 શાસ્ત્રવિધી સાક્ષાત ॥ ૪ ॥ બાલસર્મા પુત્રને ॥ એમ આપી શિક્ષા
 સાર ॥ કૃષ્ણસર્મા પાસ આજ્ઞા ॥ માગીને થયા સાર ॥ ૫ ॥ ધર્મ
 કરા તાત તે ॥ એમ પોહોંચ્યા નીજ ગામ ॥ મુક્તાનંદ કહે ધર્મ ભક્તિ ॥
 ભજે તે સુંદર સ્યામ ॥ ૬ ॥ કડવાં ॥ ૨૮ ॥ રાગ સામેરી ॥

ધર્મદેવ નીજ પત્નિ સોતા ॥ ગૃહસ્થના ધર્મ છે જેહરે ॥ સંકટમાં પણ
 ચુક ન પાડે ॥ પાળે યથારથ તેહરે ॥ ધ ॥ ૧ ॥ ધર્મવાન માણસની
 સંગત ॥ કરે છે અધિક મૂઢ આણીરે ॥ પરના દોષ કહે નહીં મૂખ
 થી ॥ વ્યર્થ ન બોલે વાણીરે ॥ ધ ॥ ૨ ॥ એમ તેહને અતિ ધર્મમાં
 નિષ્ઠા ॥ જોધને સૌ સંસારરે ॥ ધર્મ એ નામ ધર્યું તે દિગ્ગજ ॥ એ
 મા છે અનધ ઉદારરે ॥ ધ ॥ ૩ ॥ ધર્મ ધર્મ કહી સૌ બોલાવે ॥
 જાણીને ધર્મનું રૂપરે ॥ મુક્તાનંદ કહે ધર્મ ભક્તિનો ॥ મહિમા પરમ
 અનૂપરે ॥ ધ ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૭ ॥ સ્વધર્મ નિષ્ઠ કૃષ્ણના ભક્તજી ॥
 ધર્મ ને ભક્તિ વિષય વિરક્તજી ॥ શુતિ સ્મૃતિએ જેકલાં સદાચારજી
 તે સર્વ આચર્યા પરમ ઉદારજી ॥ ૧ ॥ ઢાળ ॥ આચર્યા આદર ક
 રી ॥ સર્વ યથાવિધી જેહ ॥ જન્માષ્ટમિ એકાદશી આદિક ॥ વૃત્ત ક
 ર્યા વળી તેહ ॥ ૨ ॥ ધર્મ જ્ઞાન વૈરાગ સોતી ॥ કૃષ્ણ ભક્તિ જેહ ॥
 પ્રેમ ભીનાં ધર્મ ભક્તિ ॥ કરે નિરંતર તેહ ॥ ૩ ॥ ભૂમિ વિષે મુનિ
 આપથી ॥ ઉપન્યાં જે રૂપીનાવૃંદ ॥ તે ધર્મ જ્ઞાન વૈરાગ સોતી ॥ પામ્યા
 ભક્તિ સ્વચ્છંદ ॥ ૪ ॥ પછે તે ભક્તિ ધર્મને ॥ થયા એક પુત્ર ઉદાર ॥
 રામપ્રતાપ એ નામ છે ॥ શ્રી કૃષ્ણ સંગ દૃઢ પ્યાર ॥ ૫ ॥ સૂત સ
 હિત છપૈયા વિષે ॥ રજાં ધર્મ ભક્તિ આપ ॥ મુક્તાનંદ કહે અહુદિ
 શે ॥ થયો અશ્વરનો સંતાપ ॥ ૬ ॥ કડવાં ॥ ૨૯ ॥ પ્રથમ
 ભૂમિપર ધર્મ કુઠારજી ॥ ઉપન્યા અધમતિ અશ્વર અપારજી ॥ ધર્મ
 વાન હરિનાં જન જેહજી ॥ તેને બહુ વિધી પીડે એહજી ॥ ૧ ॥
 ઢાળ ॥ પીડે બહુ વિધ સંતને ॥ એવા અશ્વર અતિ વિકાળ ॥ જેમ
 દુઃખ પડે હરિભક્તને ॥ સૌ તેમ કરે તતકાલ ॥ ૨ ॥ ભૂમિ વિષે રૂપી
 માત્રને ॥ નીજ શત્રુ જાણી સોય ॥ અશ્વર અતિ પીડા કરે ॥ શાંતિ
 ન પામે કાય ॥ ૩ ॥ ભક્તિ શોતા ધર્મને ॥ દૃઢ શત્રુ જાણી એક ॥ તે
 ને તે બહુ વિધી પીડવા ફરે અશ્વર વૃંદ અનેક ॥ ૪ ॥ થાય દુઃખ

જેમ ધર્મને ॥ કરે અશર તેજ ઉપાય ॥ એ કષ્ટ કૃમતિ અશરનું ॥
 તે ધર્મે કૃમ સેવાય ॥ ૫ ॥ તે માટે ધરને તજી ॥ નીજ પત્નિ સોતા
 ધર્મ ॥ મુક્તાનંદ કહે અવધમાં ॥ વશિયા તે જાણી મર્મ ॥ ૬ ॥
 કડવાં ॥ ૩૦ ॥ ત્યાં અશર દીએ કષ્ટ અનેકજી ॥ રીએન શાંતી આવે પ
 લ એકજી ॥ ત્યારે તે ધર્મ અવધપૂર ત્યાગિજી ॥ અન્ય તીર્થમાં થયા
 અનુરાગિજી ॥ ૧ ॥ ઢાળ ॥ કાશી આદિ તીર્થમાં ॥ ગયા જ્યાં જ્યાં
 વૃષ કરી પ્યાર ॥ ત્યાં ત્યાં અધમય અશરથી ॥ પામ્યા તે કષ્ટ અપા-
 ર ॥ ૨ ॥ ફરતા ફરતા તીર્થમાં ॥ આઝા પ્રાગ રાજમાં ધર્મ ॥ કરીને
 તે રનાન ત્રિવેણીમાં ॥ કીધું સંધ્યા વંદન કર્મ ॥ ૩ ॥ તીર્થ યાત્રા ક
 થી સાર ॥ આઝા તે ગુણુ ભંડાર ॥ ત્યાં રામાનંદ સ્વામિ મળ્યા ॥
 એ છે ઉધ્ધવનો અવતાર ॥ ૪ ॥ શિષ્ય સોતા સ્વામિને ॥ નિર્મિતે ધ
 ર્મ ઉદાર ॥ નારિ સહિત અતિ નમ્ર થઇ ॥ વંદા તે વારમવાર
 ॥ ૫ ॥ હવે તે ઉધ્ધવ સ્વામિએ ॥ જેમ ધર્યો દ્વિજકૂળ દેહ ॥
 મુક્તાનંદ કહે કહું કથા ॥ સંક્ષેપથી કરી તેહ ॥ ૬ ॥ કડવાં ॥ ૩૧ ॥
 અવધપૂરિમાં શુભ ગુણુ ધામજી ॥ સરવરિયા દ્વિજ અજય છે
 નામજી ॥ કસ્યપ ગોત્ર તે દ્વિજનું જેહજી ॥ આશ્વલાયન શાખા
 શુભ તેહજી ॥ ૧ ॥ ઢાળ ॥ અધિક ॥ શુભ મતિ વિપ્ર તે ॥ રૂગવેદિ
 સ્વધર્મ નિષ્ઠ ॥ કમલ નયન શ્રી કૃષ્ણને ॥ જાણે તે દૃઢ નીજ ઇષ્ટ
 ॥ ૨ ॥ પુન્ય મતિવાળા સદા ॥ વિદ્યા વિનય ક્ત સોય ॥ ઇદ્રિજીત ને
 સત્યવાદી ॥ એ સમ અવર ન કોય ॥ ૩ ॥ તે બ્રાહ્મણની સૂમતિ ના
 મે ॥ નારિ વિષે ગંભીર ॥ દુર્વાશાના શ્રાપથી ॥ પ્રગટયા તે ઉદ્ધવધી
 ૨ ॥ ૪ ॥ સંવત સત્તર પંચાણ્ણવે ॥ રતુ વર્ષા આવણુ માસ ॥ કૃષ્ણ પ
 ક્ષની અષ્ટમિ ॥ થયા ઉધ્ધવ પ્રાત પ્રકાશ ॥ ૫ ॥ વેદે કહ્યા જે વિપ્રને ॥
 જાત કર્મોદિક સંસ્કાર ॥ મુક્તાનંદ કહે અનુક્રમે ॥ તેને પામ્યા પરમ

ઉદાર ॥ ૬ ॥ કડવાં ॥ ૩૨ ॥ રાગ મહાર ॥ એમ એ દિન કૂળ
 પ્રગટ્યા ॥ ઉદ્ધવ અવિકારી ॥ સમયથી એ ઉપવિતને ॥ પામ્યા સુવિ
 ચારી ॥ એ ॥ ૧ ॥ તે ઉદ્ધવને પૂર્વનો ॥ અન્યાસ છે ભારી ॥ બાળ
 પણામાંથી થયા ॥ અતિ પ્રિય ગીરધારી ॥ એ ॥ ૨ ॥ ધર્મને જ્ઞાન વે
 રાગ્ય જે ॥ અતિશે અધહારી ॥ તે સોતી હરિભક્તિની ॥ ચડી પ્રેમ
 ખુમારી ॥ એ ॥ ૩ ॥ અતિ વૈરાગ્યના વેગથી ॥ નીજ ધરતજ દીધું ॥
 રહી વરણીના ધર્મમાં ॥ મન વશ કરી લીધું ॥ એ ॥ ૪ ॥ શ્રી રામા
 નુંજ સ્વામિથી ॥ દિક્ષાને પામ્યા ॥ નિર્બિ પ્રગટ શ્રી કૃષ્ણને ॥ સં-
 શય સર્વ વામ્યા ॥ એ ॥ ૫ ॥ તીરથ સર્વેમાં કર્યા ॥ કર્યા જનનિષ્કા-
 મિ ॥ મુક્ત કહે વિખ્યાત છે ॥ રામાનંદ સ્વામી ॥ એ ॥ ૬ ॥ પદ ॥ ૮ ॥
 ધર્મ સહિત મહા મંગળ રૂપજી ॥ કૃષ્ણ ભક્તિ સૂખકારી અનૂપજી ॥
 તેનો સહને કરે ઉપદેશજી ॥ નીજ ઉરમાં સ્વાર્થ નહોં લેશજી ॥ ૧ ॥
 ॥ ઢાંગ ॥ સ્વાર્થ લેશ ન જીર વિષે ॥ એવા ઉદ્ધવ સ્વામિ જેહ ॥
 ભક્તિ મગ ઉપદેશમાં ॥ થયા મુખ્ય અતિશે તેહ ॥ ૨ ॥ તે ઉદ્ધવ
 બ્રૂમિ વિષે ॥ સહ જીવનાં હીત કાજ ॥ ફરતા ફરતા આવિયા ॥ જ્યાં
 પ્રાગ તીર્થ રાજ ॥ ૩ ॥ ત્યાં એ ઉદ્ધવ સ્વામિને ॥ થયો ધર્મ સંગ એ
 લાપ ॥ કહી ધર્મને શુભ હરિ કયા ॥ સૂણતાં ટળે સંતાપ ॥ ૪ ॥ સ્વા
 મિ કેરાં વચનથી ॥ થયાં ધર્મ ભક્તિ શાંત ॥ જ્યાં અસૂર કોઈ આવે
 નહોં ॥ ત્યાં રહ્યાં સ્થળ એકાંત ॥ ૫ ॥ તેજ નિશા તે સ્વામિને ॥ સં
 ગ રહ્યા વૃષ ધીર ॥ મુક્તાનંદ કહે ચરણ સેવા ॥ કોઈ ગુણ ગંભી
 ર ॥ ૬ ॥ કડવાં ॥ ૩૩ ॥ ચરણની સેવા કરતા સુહાર્દજી ॥ નીશીમાં
 સ્વપ્ન થયું સૂખદાર્દજી ॥ સ્વપ્નમાં દીડું તેજ વિશાળજી ॥ તે મધ્ય
 નિર્મ્યા મદનગોપાળજી ॥ ૧ ॥ ઢાળ ॥ તેજ વિષે શ્રીકૃષ્ણને ॥ નિ
 ર્મ્યા તે પ્રગટ સ્વરૂપ ॥ ત્યારે તે ઉદ્ધવ સ્વામિનો ॥ જાણ્યો પ્રતાપ
 અનૂપ ॥ ૨ ॥ ઉદ્ધવને એમ જાણિયા ॥ સદગુરુ સમર્થ એહ ॥ ધર્મ

ભક્તિ શિષ્ય થાવા ॥ ઈચ્છ્યાં તજી સંદેહ ॥ ૩ ॥ તે ઉદ્ધવસ્વામિ થ
 કી ॥ વૈષ્ણવી દિક્ષા જોહ ॥ તેને ધર્મ ભક્તિ પામ્યાં પ્રભુ સંગ પ્ર
 બળ સ્નેહ ॥ ૪ ॥ અષ્ટાક્ષર મહા મંત્રનો ॥ કયો સ્વામિએ ઉપદેશ ॥
 કલો હસ્ય પણુ તે મંત્રનો ॥ કાશળ ન રાખી લેશ ॥ ૫ ॥ શ્રી ઉદ્ધવ
 સંપ્રદાયના ॥ અહિંસાદિ બહુ યમ નેમ ॥ કહે મુક્ત તે ઉપદેશ પા
 મ્યા ॥ જોથી રહે નિત ક્ષેમ ॥ ૬ ॥ કડવાં ॥ ૩૪ ॥ શ્રી ઉદ્ધવ
 સંપ્રદાયની રીતજી ॥ ભક્તિ ધર્મને કહી કરી પ્રીતજી ॥ સ્વધર્મ ગાન
 વૈરાગ્ય સમેતજી ॥ કૃષ્ણભક્તિ કરી પ્રેમ નીકેતજી ॥ ૧ ॥ ઢાળ ॥
 પ્રેમનીકેત શ્રી કૃષ્ણની ॥ જે અનન્ય ભક્તિ અનુપ ॥ તેનો કયો ઉપદેશ
 ખેડને ॥ કીધાં શાંત સ્વરૂપ ॥ ૨ ॥ પછે તે ખેડને એમ કહ્યું ॥
 તમે શુભ ગુણ બંડાર ॥ માટે અમારા શિષ્યમાં ॥ અતિ મુખ્ય
 ચારો ઉદાર ॥ ૩ ॥ તમે તમારે ઘેર જાઓ ॥ બજો શ્રી ભગવાન ॥ પ્રેમ
 મગન શ્રી કૃષ્ણના ॥ ગુણનું તે કરજો ગાન ॥ ૪ ॥ નીજ આશ્રિત
 ને કૃષ્ણના ॥ શુભ મંત્રનો ઉપદેશ ॥ કરજો તે મારાં વચનથી ॥ ડરશો
 ન જીરમાં લેશ ॥ ૫ ॥ ગુરૂ વચન શીરપર ધરી ॥ ખેડ આઘ્યાં નીજ
 ઘેર ॥ મુક્તાનંદ કહે કૃષ્ણભક્તિ ॥ આરંભી બલી પેર ॥ ૬ ॥ કડ
 વાં ॥ ૩૫ ॥ ત્યાં થયા ધર્મના શિષ્ય અપારજી ॥ વિપ્રાદિક શુભ ગુ
 ણ બંડારજી ॥ શિષ્ય સર્વે લાવી ધન ધાનજી ॥ તે વડે ધર્મનું કર્યું સ
 નમાનજી ॥ ૧ ॥ ઢાળ ॥ ધર્મનું સનમાન શિષ્યે ॥ કીધું વિવિધ
 પ્રકાર ॥ તેણે ધર્મ બહુ શ્રીવંત થયા ॥ એમ જાણે સૌ સંસાર ॥ ૨ ॥
 ધર્મને ધર્મના આશ્રિત ॥ તે ઉપર બહુ દ્વેષ ॥ મંડયા અસૂર અતિશે
 પીડવા કરે ॥ જીરમાં દયા નવ લેશ ॥ ૩ ॥ જોજો ધર્મની જીવિકા ॥ ૫
 શુ તુરંગ ધન બંડાર ॥ તેને તુરત હરી લેતા હવા ॥ એવા અશૂર
 જીનો ભાર ॥ ૪ ॥ એ રીતે એ ધર્મનું ॥ અપમાન કીધું જોહ ॥ અ
 શૂર રાક્ષસ દેવને ॥ સંભવે કરવું તેહ ॥ ૫ ॥ સારે તે ધર્મ દરિક

તાનું ॥ પામ્યા કષ્ટ અનંત ॥ મુક્તાનંદ કહે તોએ નિશદિન ॥ બ
 જે શ્રી ભગવંત ॥ ૬ ॥ કડવાં ॥ ૩૬ ॥ રાગ મેવાડો ॥ ધીરજ
 દીધીરે ધર્મે ભક્તિનેરે ॥ કહી કહી વિનય સહિત વચન ॥ મહા દુઃખ
 દેખીરે રૂદન ન કીજીએરે ॥ જોઇ જોઈરીઝે રિપૂ દુરિજન ॥ ધી ॥ ૧ ॥
 સૂરમુનિ નૃપમાં જે સમર્થ થયારે ॥ તેણે તેણે રિપૂ તણા દુઃખ
 જેહ ॥ નીજનીજ નારી સહિત ધીરજ ધરીરે ॥ જેમતેમ ભોગવિયાંરે
 છે તેહ ॥ ધી ॥ ૨ ॥ સૂરપતી પાંડવ પાંચ વસિષ્ઠજીરે ॥ હરિચંદ રા
 જા અધિક ઉદાર ॥ એવા એવા સમર્થ તે નીજ શત્રુથીરે ॥ પરવશ
 પામ્યા કષ્ટ અપાર ॥ ધી ॥ ૩ ॥ એવું તે વિચારીને મન ધીરજ ધ
 રીરે ॥ નીજ હર શોક ન કરવો લેશ ॥ મુક્ત કહે છે રે ધર્મ ભક્તિ
 નેરે ॥ એવી રીતે આપ્યો શુભ ઉપદેશ ॥ ધી ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૯ ॥
 વળી તે ભક્તિને કહેછે વાતજી ॥ આપણે રિપૂનું દુઃખ વિખ્યાતજી ॥
 તે દુઃખ નાશ થાય તતકાળજી ॥ એવું સાધન કરીશ વિશાળજી ॥ ૧ ॥
 ઢાળ ॥ સાધન મહા દુઃખ નાશનું ॥ કરે તારાં સૂખને કાજ ॥
 ચિંતા ન કરશે લેશ મનમાં ॥ ભજો તે શ્રી મહારાજ ॥ ૨ ॥ એવી
 રીતે કહી ભક્તિને ॥ પછી કીધો ધર્મે વિચાર ॥ મહા શત્રુના બચને
 હજી ॥ એવો શો ઉપાય ઉદાર ॥ ૩ ॥ ત્યારે તે એમ નિશ્ચે કર્યું ॥
 હનુમાન નીજ કૂળદેવ ॥ મહા કષ્ટ શત્રુ વૃંદનાં ॥ તે નાશ કરે તતખે
 વ ॥ ૪ ॥ એવું તે મન નિશ્ચે કરી ॥ પછે અવધપૂર જઈ શીય ॥ હ-
 નુમાનનો જપ આદર્યો ॥ જેમ રિપૂ ન જાણે કાય ॥ ૫ ॥ નિત પ્ર
 લે હનુમાનને ॥ પૂજે તે કરી બહુ પ્યાર ॥ મુક્તાનંદ કહે મંત્ર તેહ
 નો ॥ જપે નિત એકતાર ॥ ૬ ॥ કડવાં ॥ ૩૭ ॥ જપને અંતે બેઉ
 કર જોડીજી ॥ એક પગભેર જોભે અંગ મોડીજી ॥ એમ રહીને કરે સ્તવન
 ઉદારજી ॥ રૂળ દળ કંદ તણો નિત્ય આહારજી ॥ ૧ ॥ ઢાળ ॥ રૂળ
 દળ કંદનું અસન ડ્યારે ડ્યારેક શાકજ ખાય ॥ ડ્યારેક જળ માત્રે ક

રી ॥ રહે શાંત વિકળ ન થાય ॥ ૨ ॥ એમ નિતજપ તપ કરે ॥ બ
 કિતએ શોતા ધર્મ ॥ બળે પ્રેમથી હનુમાનને ॥ જાણીને મોટો મર્મ
 ॥ ૩ ॥ ધર્મને પ્રેમે કરી ॥ અતિ રીઝિયા હનુમાન ॥ બે મારા અંતે
 સ્વપ્નમાં ॥ દીધું તે દરશન દાન ॥ ૪ ॥ હવે હું તમપર રીઝ્યો ॥
 એમ બોલિયા હનુમત ॥ તમારાં દુઃખ માત્રનો ॥ આળ્યો તે જાણો
 અંત ॥ ૫ ॥ તમે શ્રી વૃંદાવન પ્રત્યે ॥ જાઓ મારે ઉપદેશ ॥ મુ
 ક્તાનંદ હનુમતે કહ્યું ॥ તમને ન દુઃખ રહે લેશ ॥ ૬ ॥ કડવાં ॥
 ૩૮ ॥ વૃંદાવનમાં ગએ મતિ ધીરજ ॥ મરીઆદિક મુનિ ગુણગંભીર
 જી ॥ તેનો સમાગમ પામશે તાતજી ॥ પૂર્વ મિત્ર મળશે શાક્ષાતજી ॥ ૧ ॥
 ઢાળ ॥ શાક્ષાત મળશે રૂપી સર્વે ॥ તેજ તમારા મિત્ર ॥ તેને મ
 જી સૂખ પામશે ॥ તરશે તે કષ્ટ વિચિત્ર ॥ ૨ ॥ એવાં વચન કહી
 ધર્મને ॥ પછે પવન સૂત હનુમાન ॥ નીજ ભકતપર કરજી કરી ॥
 પામ્યા તે અંતરધ્યાન ॥ ૩ ॥ ધર્મદેવે જાગીને ॥ નીજ સ્વપ્નનું
 વૃત્તાંત ॥ અધિક સત કરી માનિયું ॥ તેણે થયા તે જીરમાં શાંત ॥ ૪ ॥ પછે
 તે ધર્મે વૃત્તની ॥ કરી સમાપ્તિ તતકાળ ॥ વેગથી નીજ પુત્રને પણ ॥
 મોકલ્યો મોસાળ ॥ ૫ ॥ દોઝોચ્છવપર ધર્મ ભક્તિ ॥ વૃંદાવન ગયા
 તેહ ॥ મુક્ત કહે વૃજવાસીને ॥ અતિશેજ ગમિયા તેહ ॥ ૬ ॥
 કડવાં ॥ ૩૯ ॥ દુર્વાશાના આપથી સર્વજી ॥ ભૂમિ વિષે ઉપજ્યા ત
 જી ગર્વજી ॥ એવા તે રૂપીના વૃંદ અપારજી ॥ ધર્મને ભેટયા કરી બ
 હુ પ્યારજી ॥ ૧ ॥ ઢાળ ॥ પ્રેમે કરી સહ ધર્મને ॥ ભેટયા તે પરમ
 સુજાણુ ॥ લક્ષણે કરી પરસ્પર ॥ સૌની પડી ઓળખાણુ ॥ ૨ ॥ શ્રીહ
 રિની ઇચ્છા થકી ॥ થયું ॥ પૂર્વ ભવનું જ્ઞાન ॥ માટે સૂખ દુઃખને વિષે ॥
 સૌ થયાં એક સમાન ॥ ૩ ॥ પોતાને બહુ અશ્ચરથી ॥ થયું જો જો ક
 ઇ કરાળ ॥ એજ પરસ્પર મહા મુનિ ॥ કેહેતા હવા તતકાળ ॥ ૪ ॥

ધર્મ ભક્તિ રૂપી મળી ॥ મહા કષ્ટ ટળવા કાળ ॥ વિષ્ણુ ભગવાદ
 યો ॥ શ્રી કૃષ્ણ સેવા તેજ ॥ ૫ ॥ પુરષોત્તમ શ્રી કૃષ્ણની ॥ ઉપાસ
 ના દહ જેહ ॥ મુક્તાનંદ કહે પ્રેમશ્ચ ॥ કરતા હવા સૌ તેહ ॥ ૬ ॥
 કડવાં ॥ ૪૦ ॥ રાગ વસંત ॥ ધર્મ ભક્તિ રૂપી વૃંદ મળીને ॥ ક
 રે છે ઉપાસના ભારી ॥ દહ મન નાપ જપે શ્રી હરિનો ॥ જેમ રીઝે
 ગીરધારી ॥ ધા ॥ ૧ ॥ તે મધ્યે ધર્મ શ્રી કૃષ્ણનો સુંદર ॥ અષ્ટાક્ષરનો
 મંત્ર ॥ તેનું પુરસ્કરણ અતિ પ્રીતે ॥ આરંભ્યું સ્વતંત્ર ॥ ધ ॥ ૨ ॥
 પંચાધ્યાસનો ભક્તિ ॥ પાઠ કરે મૂઢ આણી ॥ શ્રી વૃજયંદ વિષે
 મન રાખી ॥ બેઠાછે પરમ સયાણી ॥ ધ ॥ ૩ ॥ શ્રીમદ્ ભાગવત
 ભગવદ્ ગિતા ॥ શાસ્ત્ર શ્રી હરિનું રૂપ ॥ એ આદિ શ્રી કૃષ્ણનો મહિ
 મા ॥ શુચક ગ્રંથ અનૂપ ॥ ધ ॥ ૪ ॥ પુરસ્કરણ એ ગ્રંથ સર્વનું ॥
 આરંભ્યું મૂઢ પામી ॥ મુક્ત કહે મુનિ તેજ કરે છે ॥ જેમ રીઝે બ
 હુનામિ ॥ ૫ ॥ ૫૬ ॥ ૧૦ ॥ એમ આરાધન કરતા ક્ષેમજી ॥ ધ
 મૌદિકને વાધ્યો પ્રેમજી ॥ તેને તે રીઝ્યા શ્રી ભગવાનજી ॥ ભક્ત ક-
 હ્પતર તેજ નિધાનજી ॥ ૧ ॥ દાળ ॥ તેજ નિધાન શ્રી કૃષ્ણજી ॥
 મહા સુંદરતાનું ધામ ॥ શોભા અલોકિક સ્યામની ॥ જોઈ લાજે કો
 ઠીક કામ ॥ ૨ ॥ વૈશાક શુદી એકાદશી ॥ મોહની જેનું નામ ॥ તે
 દી પ્રગટ દર્શન આપિયું ॥ શોભા નિધી ધનશ્યામ ॥ ૩ ॥ પ્રથમ સૌ
 એ આજ્ઞા મુકુરતે ॥ કોટિક બાનું સમાન ॥ તેજનો મહા પૂજ્ય દી
 ઠો ॥ સૂખદ શાંતિ નિધાન ॥ ૪ ॥ તેજ મધ્યે શ્રી કૃષ્ણના ॥ દરશન
 થયાં તતકાલ ॥ ધર્માદિક મુનિ વૃંદને ॥ આનંદ વાધ્યો વિશાલ ॥ ૫ ॥
 ધર્માદિક મહા મુનિવરે ॥ નિખ્યાં શ્રી કૃષ્ણ અનૂપ ॥ મુક્તા
 નંદ કહે તેજ પ્રભુનું ॥ સંક્ષેપે કરી કહુ રૂપ ॥ ૬ ॥ કડવાં ॥ ૪૧ ॥
 નવ નીર દસમ સુંદર સ્યામજી ॥ કોટિક મદન મદહર સૂખધામજી ॥
 પિતાંબર ધર શ્રી વૃજયંદજી ॥ મોર મુગટ શીર અધિક સ્વચ્છંદજી

॥ ૧ ॥ ઢાળ ॥ અતિ સ્વછંદ શ્રી કૃષ્ણજી ॥ નિત વય કીશોર કૃપા
 જી ॥ દિ બૂજ મુરલી વજ્રડતાં ॥ અતિ શોભે રૂપ રસાળ ॥ ૨ ॥ દિ
 વ્ય આભૂષણ અંગમાં ॥ ધાર્યા છે વિવિધ પ્રકાર ॥ કંઠમાં કૈસ્તુભ મ
 હી ॥ ઊર પુષ્પના બહુ હાર ॥ ૩ ॥ ભાજ તિલક કેશર તણું ॥ તે
 ની શોભા કહી નવ જાય ॥ વદન પૂરણ ચંદ્ર જેવું ॥ જોતાં દગ લ
 લચાય ॥ ૪ ॥ અરણ્ય કમળની પાંખડી ॥ સરખાં છે નેત્ર વિશાળ ॥
 આનનું બૂજ નીજ ભક્ત કેરા ॥ ભય હરે તતકાળ ॥ ૫ ॥ સામુદ્રિ
 કમાં જે કલાં ॥ શુભ ચિન્હ સૂખદ અભંગ ॥ મુક્ત કહે તે મુક્ત
 છે ॥ શ્રી કૃષ્ણ કેરાં અંગ ॥ ૬ ॥ કડવાં ॥ ૪૨ ॥ ગોપિયું રાધા
 આદિ અનંતજી ॥ તેનાં મંડળ મધ્ય ભગવંતજી ॥ અખંડ રાસ ર
 મતા ધનશ્યામજી ॥ અધિક બિરાજે શોભા ધામજી ॥ ૧ ॥ ઢાળ ॥
 શોભા ધામ શ્રી કૃષ્ણને ॥ જોષ ધર્મોદિક મુનિ વૃંદ ॥ અખંડે અંગે
 પ્રણામ કીધાં ॥ પામ્યા અતિઆનંદ ॥ ૨ ॥ વેદ મંત્ર ઉચ્ચારીને ॥
 કૃત્ય સ્તવન પ્રેમ સમેત ॥ નીજ દાસનાં દુઃખ ટાળવા ॥ રીઝિયા કૃપા
 નીકેત ॥ ૩ ॥ પછે તે શ્રી હરિ ધર્મને ॥ કેહેતા હવા એમ વાત ॥
 હવે હું તમપર રીઝિયો ॥ વર આપવા વિખ્યાત ॥ ૪ ॥ મનવાંચ્છિન
 વર મૂ થકી ॥ તમે માંગો કરીને વિચાર ॥ તતકાળ હું તેમજ કરું ॥
 એમ બોલ્યા પરમ ઉદાર ॥ ૫ ॥ પછે ધર્મ શ્રી કૃષ્ણ પ્રત્યે ॥ બોલ
 તા હવાં એમ ॥ મુક્તાનંદના પ્રભુ અમારું ॥ અશ્વરથી કરો ક્ષેમ
 ॥ ૬ ॥ કડવાં ॥ ૪૩ ॥ દારણ્ય રૂપ અશ્વર જગ જેહજી ॥ અમને
 તો અતિશે પીડે તેહજી ॥ માટે તમારે શરણ અમે નાથજી ॥ નીજ
 જન જાણીને સાહો હાથજી ॥ ૧ ॥ ઢાળ ॥ હાથ ગ્રહી મહા અ-
 શ્વરના ॥ દુઃખથી ઉગારો દાશ ॥ એજ અમારી વીનતી ॥ સૂણી ઊર
 ધરો અવિનાશ ॥ ૨ ॥ દિન થઈ દુઃખ ત્રાસ સોતા ॥ બોલિયા જે
 ધર્મ ॥ તે પ્રત્યે શ્રી કૃષ્ણ બોલ્યા ॥ જાણીને સધજો મર્મ ॥ ૩ ॥

ધર્મ તમે ડરશોજ માં ॥ એ અશ્વરનું દુઃખ જોહ ॥ હું કરીશ રક્ષા
 તે થકી ॥ તેમાં તે નહીં સદેહ ॥ ૪ ॥ અશ્વર સૌને પૂર્વનું ॥ મુજ
 સંગ વેર પ્રચંડ ॥ મારો પરાભવ થાય એવું ॥ ઈચ્છે તે દુષ્ટ અખંડ
 ॥ ૫ ॥ તમને મારા જાણીને ॥ આપે છે કષ્ટ અપાર ॥ મુક્તા
 નંદ શ્રી મુખે કહ્યું ॥ એ અશ્વર જૂનો ભાર ॥ ૬ ॥ કડવાં ॥
 ॥ ૪૪ ॥ રાગ સામેરી ॥ ધર્મને કેહો છે સમૃથ શ્રી હરિરે ॥
 અશ્વરનો દોષ દેખાડી અપાર ॥ હવે એનો કુંભ ભરાણો છે પાપ
 મોરે ॥ માટે એનો યાશે તે સઘ સંધાર ॥ ૫ ॥ ૧ ॥ પાપ પોતાનાંરે
 હાંકે છે દંભે કરીને ॥ બક સમ ધરીરે ॥ બેશે ધ્યાન એવા એવા અશ્વર ॥
 સિધ્ધ સમ થઈ ફરેરે ॥ તેનું તેનું હુંજ હરીશ અભિમાન ॥ ૫ ॥ ૨ ॥
 અધમય અશ્વરને હણવા કારણેરે ॥ મુજ વિના સમર્થ અવર
 ન કાય અવશ્ય કર્યાનુંરે કારજ જે આવિયુરે ॥ લીધું મેં મનમાં
 વિચારી સોય ॥ ૫ ॥ ૩ ॥ બદ્રિવનમાંરે પ્રથમ તમે સર્વને
 રે ॥ થયો રૂપી દુર્વાશાનો આપ ॥ તે તમ બેજોરે હું પણ આવિ-
 ચોરે ॥ એમ તમે જાણો મનમાં આપ ॥ ૫ ॥ ૪ ॥ માટે હું તમા-
 રોરે સત્ થઈને પછેરે અશ્વરના વંશનો કરીશ વિનાશ ॥
 મોહ પમાડીરે દૈતને મારતાંરે ॥ મુજને તે લેશ ન થાય પ્રયા
 સ ॥ ૫ ॥ તમને મુકાવીશ મુનિના આપથીરે ॥ થઈશ હું
 જૂમિ વિષે વિખ્યાત ॥ ધર્મ એકાંતિક પામ્યો છે ક્ષણતારે ॥ રથાપીશ
 હું તેને પણ શાક્ષાત ॥ ૫ ॥ ૬ ॥ એવી રીતે વચન કહીને શ્રી હરિરે ॥
 પછે પ્રભુ થઈ ગયા અંતરધ્યાન ॥ મુક્ત કેહો છેરે એવા એ શ્રી કૃષ્ણ
 જીરે ॥ નીજ જન રંજન શ્રી ભગવાન ॥ ૫ ॥ ૭ ॥ ૫૬ ॥ ૧૧ ॥
 ધર્મને ઊર થયો હર્ષ વિશાળજી વૃત્તની સમાપ્તિ કરી તતકાળજી ॥
 આજ્ઞાજી સાધૂ જમાડી અનંતજી ॥ પોતે પારણાં કર્યા બુદ્ધિવંતજી

॥ ૧ ॥ ઢાળ ॥ પારણાં કરીને પછે ॥ સહ રૂપીને ધર્મ ઉદાર ॥ મળી
 પરસ્પર પ્રેમસૂ ॥ આલ્યા તે ગુણ બંડાર ॥ ૨ ॥ રૂપી તે નીજ નીજ
 સ્થાનકે ॥ જાતા હવા લખી મર્મ ॥ સર્વે મનોરથ પામિયા ॥ એવાં છે
 ભક્તિ ધર્મ ॥ ૩ ॥ તે બેઉ પણુ નીજ ભૂવન જવા ॥ સાર થયાં
 તતકાળ ॥ વૃંદાવનથી નીસર્યા ॥ સંગે ન કોય વૃદ્ધ બાળ ॥ ૪ ॥
 તે મારગમાં ચાલતા ॥ આવ્યું નૈમિષા રણ્ય ધોર ॥ સિંહ બ્યાધ ને
 અશૂરતું ॥ વન મધ્ય અતિશે જોર ॥ ૫ ॥ મારગમાં સામા મળ્યા ॥
 મહા અશૂર અતિ વિકાળ ॥ મુક્ત કહે બય થકી લાગ્યો ॥ તે મા
 રગ તતકાળ ॥ ૬ ॥ કડવાં ॥ ૪૫ ॥ રાજ માર્ગ એમ લાગ્યો તે
 ઉજ ॥ આડે વગડે ચાલ્યા બેગજ ॥ એમ વનમાં ભમે ભક્તિ ધર્મ
 ॥ માર્ગનો ક્યાંઈ ન જડ્યો મર્મજ ॥ ૧ ॥ ઢાળ ॥ મર્મ ન
 હોં મારગ તણો ॥ તેમ નાવ્યું કોઇ ગામ ॥ રવિ પણુ થયા અસ્ત
 સારે ॥ રાત પડી દુઃખ ધામ ॥ ૨ ॥ ભૂખ તરશનાં કટ્ટી ॥
 બેઉ મીડાણાં છે અપાર ॥ અંધાડું અતિશે થયું ॥ માટે બેઠાં કરીને
 વિચાર ॥ ૩ ॥ તેજ સમે એક તપસ્વિને ॥ દીઠો વન મોઝાર ॥ મેઘ
 સરખો શ્યામ છે ॥ દૃગ રાતાં જેમ અંગાર ॥ ૪ ॥ જટાધારી બ્રહ્મ-
 ચારી ॥ અતિ ભયંકરદેહ ॥ તાલ પડી છે શીર વિષે ॥ એવો તપ-
 સ્વિ તેહ ॥ ૫ ॥ તેને જોઇને ધર્મદેવે ॥ માન્યા સિદ્ધ ઉદાર ॥ મુક્ત
 કહે કરંજોડીને ॥ કર્યું વંદન વારમવાર ॥ ૬ ॥ કડવાં ॥ ૪૬ ॥ પછે
 તે ધર્મ પ્રત્યે તતકાળજ ॥ બોલ્યો તપસ્વિ અતિ વિકાળજ ॥ નારિ
 સહિત તું કોણુ છે તાતજ ॥ નિશી મધ્યવનમાં સ્થિર શાક્ષાતજ ॥ ૧ ॥
 ઢાળ ॥ રાતમાં મહા વન વિષે ॥ કેમ ભમે છે તજ ગ્રહી રીત ॥
 તે પ્રત્યે હવે ધર્મ બોલ્યા ॥ સાંભળો કરી પ્રીત ॥ ૨ ॥ સરવિયા બ્રા-
 હ્મણુ હમે ॥ મારો કૌશલ દેશ નિવાસ ॥ ધર્મ એવું નામ માંડું ॥ અં
 તર દૃઢ રિપુત્રાસ ॥ ૩ ॥ દુઃખ ધણું દારિદ્રતાનું ॥ તે કષ્ટ ટાળવા ક-

જ ॥ ધર તજીને વૃંદાવનમાં ॥ ગયો હું મુનિ રાજ ॥ ૪ ॥ તિહાં જ
 પાત્મક વિશ્વં કેરો ॥ જાગ કરી તતકાલ ॥ આરાધ્યા શ્રી કૃષ્ણને ॥
 પછે રીઝ્યા દિનદયાળ ॥ ૫ ॥ મનવાંચિત શ્રી કૃષ્ણથી ॥ હું પામિયો
 વર જેહ ॥ મુક્તાનંદ ધર્મે કહ્યું ॥ અતિ આનંદકારી તેહ ॥ ૬ ॥
 કડવાં ॥ ૪૭ ॥ રાજ થકો ધેર જાઉ છું જેહજી ॥ વન મધ્ય મારગ
 બોલ્યો તેહજી ॥ તમને દેખતા રૂપી રાયજી ॥ મગન થયો છું કરજો
 સહાયજી ॥ ૧ ॥ ઢાળ ॥ કરો સહાય તે માહેરી ॥ જાણી શ્રી હરિ
 નો દાસ ॥ મારે મન શ્રી કૃષ્ણ કેરાં ॥ વચનનો વિશ્વાસ ॥ ૨ ॥ એ
 વી રીતે શ્રી કૃષ્ણનું ॥ સૂણતાં તે નામ અનૂપ ॥ અતિ ક્રોધ ઉપન્યો
 જીર વિષે ॥ થયો વર્ણી રૂઢ સ્વરૂપ ॥ ૩ ॥ આતૂર થઈને ધર્મ પ્રત્યે ॥
 બોલ્યો તપસ્વિ એહ ॥ તમે જે વર પામ્યા કૃષ્ણથી ॥ હવે કહો મુજ
 ને તેહ ॥ ૪ ॥ તે પ્રત્યે હવે ધર્મ બોલ્યા ॥ સાંભળો મુનિ વાત ॥
 મુને રાજ થઈ પોતે મળ્યા ॥ શ્રી કૃષ્ણ પ્રભુ સાક્ષાત ॥ ૫ ॥ પછે
 મેં તે પ્રભુ આગળે ॥ કહ્યું માફ કષ્ટ વિશાળ ॥ મુક્તાનંદનો નાથ મુ-
 જ સંગ ॥ બોલ્યા જન પ્રતિપાળ ॥ ૬ ॥ કડવાં ॥ ૪૮ ॥ રામ
 સિંધુ ॥ અતિ કશ્ણા કરી કૃષ્ણજી બોલિયા ॥ સાંભળો ધર્મ કહું સ-
 લ વાણી ॥ તમને જે ભૂમિપર કષ્ટ દેનાર તે ॥ અશ્વર સર્વ યાશે ધૂળ
 ધાણી ॥ અ ॥ ૧ ॥ કળી તણો પ્રગટ અવતાર જે સૂયોધન ॥ તેહ
 ની બીર કરનાર ભારી ॥ પૂર્વે અશ્વર તે યુદ્ધમાં આવિયા ॥ દુષ્ટ કૌરવ
 તણો પક્ષ ધારી ॥ અ ॥ ૨ ॥ ભારત યુદ્ધમાં બીમ અરજૂન કને ॥
 મરાવ્યા મેંજ કેટલાંક પાપી ॥ કંઈકને મેં ને બળરામે સંધારિયાં ॥
 મારીને કંઈકને મુક્તિ આપી ॥ અ ॥ ૩ ॥ તેમાં જે અશ્વર અતિ
 વૈરભાવે કરી ॥ માહેરો પ્રગટ સંબંધ પામ્યા ॥ દર્શી પર્શાદિકે મુક્તિ
 ને પામિયાં ॥ જન્મ મૃત્યુ તણાં કષ્ટ વામ્યાં ॥ અ ॥ ૪ ॥ કંઈક તે

વિષય સૂખમાંજ લોભાધને ॥ મુજ સંગ વૈરવિ દ્વેષ કીધાં ॥ મુક્તાનં
 દનો પ્રભુ કહે તેમણે ॥ હમણાંજ ભૂમિપર જન્મ લીધા ॥ અ ॥ ૫ ॥
 ૧૬ ॥ ૧૨ ॥ મૂર્તિમાન એવા તમે ધર્મજી ॥ તેનો તે અશ્વરે જ
 થ્યો મર્મજી ॥ તમને તે જાણીને માઈ રૂપજી ॥ અતિશે દુઃખ દે છે
 ખત્ર ભૂપજી ॥ ૧ ॥ ઢાળ ॥ ખલ તણા ભૂપાળ છે ॥ એ અશ્વર
 ભૂમિ ભાર ॥ ખીજ અમારા સંત જનને ॥ આપે કષ્ટઅપાર ॥ ૨ ॥
 વૈર લેવાને માયઈ ॥ ઇચ્છે તે અશ્વર ગમાર ॥ તમથી પ્રગટ થઈ તેહ
 નો ॥ હું કરીશ સઘ સંધાર ॥ ૩ ॥ એમ વર દઈ શ્રી હરિ ॥ પછે
 પામ્યા તે અંતરધ્યાન ॥ હવે હું આંધ આવિયો ॥ તમે દીધું દરશન
 દાન ॥ ૪ ॥ એવી રીતે શ્રી કૃષ્ણનો ॥ વર્ણવ્યો પ્રખળ પ્રતાપ ॥
 પોતાનો પક્ષિ અશ્વરનો ॥ કીધો અધિક ઉથાપ ॥ ૫ ॥ એવાં વચન
 સૂણી ધર્મનાં ॥ ઊર ઉઠી કોધની ઝાળ ॥ મુક્તાનંદ કહે તે તપસ્વિ ॥
 થયો અતિ વિકાળ ॥ ૬ ॥ કડવાં ॥ ૪૯ ॥ કોધે નયન રક્ત કરી
 ભાળેજી ॥ જાણીએ ધર્મને હમણાં બાળેજી ॥ એવો તપસ્વિ કૂળ અંગા
 રજી ॥ દાંતે કરી ડંસ્યો અધર અપારજી ॥ ૧ ॥ ઢાળ ॥ દાંતે દાખી
 અધરને ॥ બોલિયો દારણુ રૂપ ॥ વિપ્ર વર શ્રી કૃષ્ણ તારા ॥ થાશે
 પુત્ર અનૂપ ॥ ૨ ॥ કૃષ્ણના ગુણ દોષને ॥ હું જાણું યથાર્થ જેમ
 ॥ મુજ વિના ભૂમિ વિષે ॥ ખીજો ન જાણે તેમ ॥ ૩ ॥ હમને
 પ્રાણ સમાન બહાલો ॥ દુર્યોધન ભૂપાળ ॥ તેનુંજ ભૂંડું કરણહારો ॥
 કૃષ્ણ કપટનું જાળ ॥ ૪ ॥ પારથ કેરો સારથી ॥ એવો જે કૃષ્ણ કહો
 ર ॥ મુને પણ મહા કષ્ટ દીધું ॥ પાંડુસૂતને જોર ॥ ૫ ॥ દુર્યોધનનો
 સખા હું છું ॥ રાજગુરુ બુદ્ધિવાન ॥ મુક્તાનંદને નાથે માઈ ॥ કીધું
 અતિ અપમાન ॥ ૬ ॥ કડવાં ॥ ૫૦ ॥ વળી તે તપસ્વિ કહે છે
 વાતજી ॥ સાંભળ પ્રાક્ષણ કહું શાક્ષાતજી ॥ દ્રોણાચાર્ય તણો સૂત જે

હજી ॥ પ્રગટ હું કૃષ્ણ તણો રિપૂ તેહજી ॥ ૧ ॥ ઢાળ ॥ શત્રુ પ્રગટ
 શ્રી કૃષ્ણનો ॥ માટે મારા મિત્ર અપાર ॥ અસૂર સૌનું રૂડું કરવા
 ॥ કંઈ ઊપકાર ॥ ૨ ॥ પ્રથમનું શ્રી કૃષ્ણ સંગે ॥ વેર લેવા
 કાજ ॥ આપ દર્શો છું તુંજને ॥ જેમ રહે દૈત્યનું રાજ ॥ ૩ ॥ વિપ્ર
 દ્વારા પુત્ર તે ॥ આયુદ્ધ ન ધારો કાય ॥ જે ધારો તે રિપૂ થકી ॥ પા
 મો પરાભવ સોય ॥ ૪ ॥ શસ્ત્રવેણો પુરૂષ તે ॥ નીજ શત્રુ હણવા
 માંછ ॥ કેવળ નીજ બુદ્ધિબળે ॥ પ્રવર્ત્યો ન દીઠો કાંઈ ॥ ૫ ॥ એવી
 રીતે મહા આપ દધને ॥ અસ્વસ્થામાં એહ ॥ મુકતાનંદ કહે ભુત જે
 વો ॥ થયો અદૃષ્ય તેહ ॥ ૬ ॥ કડવાં ॥ ૫૧ ॥ આપની ચિંતા
 વાધી અપારજી ॥ ભક્તિ ધર્મ કરે અધિક વિચારજી ॥ અતિશે ખેદ
 ને પામે તેહજી ॥ બોલ્યા પરસ્પર વાણી બેજીજી ॥ ૧ ॥ ઢાળ ॥
 બેઉ પરસ્પર બોલિયાં ॥ થયું સિદ્ધ આપણું કામ ॥ તે દેવે વિદ્યે
 મુક્ત કીધું ॥ રહ્યો ન જીર આરામ ॥ ૨ ॥ તે માટે મહા વિધન
 કરા ॥ નાશ કરતા જેહ ॥ વિભૂતી અવતાર હરિના ॥ એવા ગણ
 પતી એહ ॥ ૩ ॥ તે માટે એ ગણપતીનું ॥ વ્રત કરશું એમ ॥ વિધન
 સર્વે વિનાશ પામે ॥ થાયે અતિશે ક્ષેમ ॥ ૪ ॥ પછે તે ધર્મે ભક્તિ
 કરે ॥ શોક ટળવા કાજ ॥ જેમ રામ લક્ષ્મણ બનકી ॥ વન
 ગયાં લાગિ રાજ ॥ ૫ ॥ તેને જેમ વનવાસમાં ॥ થયું કષ્ટ અતિ
 વિખ્યાત ॥ મુકતાનંદ તે ધર્મદેવે ॥ ભક્તિને કહી વાત ॥ ૬ ॥ કડવાં ॥
 ૫૨ ॥ રાગ માલિગાડો. ॥ રામ કથા કેહેતાં હનુમંતનો ॥
 મહિમા અતિશે આવ્યોરે ॥ ધર્મે કહ્યો અધિક વિસ્તારી ॥ ભક્તિને
 મન ભાવ્યોરે ॥ રામ ॥ ૧ ॥ પછે જીરમાં એમ સ્મૃતિ આવી ॥ આ-
 પણા એ કૂળ દેવરે ॥ રામ દૂત હનુમાન કષ્ટ સહ ॥ નાશ કરે તત
 એવરે ॥ રામ ॥ ૨ ॥ માંડત નંદન રિપૂ મદ ગંજન ॥ હે હનુમાન

હમારીરે ॥ રક્ષા કરજો રક્ષા કરજો એમ કહું ભક્તિયે પોકારીરે ॥
 રામ ॥ ૩ ॥ એજ સમયમાં વિપ્ર રૂપ ધરી ॥ દીધું દરશન દાનરે ॥
 મુક્તાનંદ કહે ધર્મ ભક્તિને ॥ એમ રીઝયા હનુમાનરે ॥ રામ ॥ ૪ ॥
 ૫૬ ॥ ૧૩ ॥ કરૂણા કરી બોલ્યા હનુમાનજી ॥ ભક્તિ ધર્મ સૂણજો
 એક ધ્યાનજી ॥ તમે સંતાપ તજો તતખેવજી ॥ હુંજ તમારો છઠો કૂળ
 દેવજી ॥ ૧ ॥ ઢાળ ॥ હુંજ છઠો કૂળ દેવ માટે ॥ મુનેજ પહેાંચે
 લાજ ॥ કરીશ રક્ષા બેઠની ॥ જેમ સીધસે સર્વે કાજ ॥ ૨ ॥ દ્રાણી
 ને શ્રાપે કરીને ॥ તમારા સૂત જેહ ॥ શસ્ત્ર નહીં ધારણુ કરે ॥ તોયે
 અધિક સમર્થ એહ ॥ ૩ ॥ પોતાની બુદ્ધિને બજો ॥ આ ત્રિકોટી તત
 કાળ ॥ જીતવા સમર્થ થશે ॥ એવા તમારા બાળ ॥ ૪ ॥ તમારા કૂ-
 ળની સદા ॥ હું રક્ષાનો કરનાર ॥ જ્યાં જ્યાં સંકટ આવશે ॥ ત્યાં
 રહીશ પાશે ત્યાર ॥ ૫ ॥ એમ કહી હનુમાન ત્યાંથી ॥ થયા તે અં-
 તરધ્યાન ॥ મુક્તાનંદ કહે ધર્મ ભક્તિ ॥ રીઝયાં પ્રથમ સમાન ॥ ક-
 ડવાં ॥ ૫૩ ॥ ભક્તિ ધર્મ જીર હર્ષ અપારજી ॥ ત્યાં થકી ચાલ્યાં
 કરીને વિચારજી ॥ ગણપતીનાં વૃત્તમાં તતકાળજી ॥ આવી પ્રતિતી
 અધિક વિશાળજી ॥ ૧ ॥ ઢાળ ॥ આવી પ્રતિતી જીર વિષે ॥ દેખી
 પ્રતાપ ઉદાર ॥ જેહનું વૃત્ત કર્યા તણો ॥ ધાટ એકજવાર ॥ ૨ ॥ તેજ
 જો મહા વિદ્વ સર્વે ॥ નાશ થયાં તતખેવ ॥ એવા ગણપતિ અધિક
 મોટા ॥ વિદ્વ હરતા દેવ ॥ ૩ ॥ એમ કહીને ચાલ્યાં ॥ જીર
 ધરી શ્રી ધનશ્યામ ॥ દોઢ માસે ચાલતા ॥ આવ્યા પોતાને ગામ
 ॥ ૪ ॥ ચાતિ કુટુંબિ ધર્મનાં ॥ વિંટી વળ્યા જન વૃંદ ॥ દંપતિને
 દર્શન કરી ॥ પામ્યા અતિ આનંદ ॥ ૫ ॥ પછે તે પ્રભુના પ્રતાપ-
 થી ॥ ધર્મના વૈરી જેહ ॥ મુક્તાનંદ કહે મિત્ર સરખા ॥ થઈને વર
 તે તેહ ॥ ૬ ॥ કડવાં ॥ ૫૪ ॥ ધર્મને દેખી શત્રુ સર્વજી ॥ અતિ

ભય પામ્યા મૂડ્યો ગર્વજી ॥ પછે કૃપાળુ પ્રભુ પરમ સૂઝણજી ॥
 જીવેનાં કરવા કહ્યાણજી ॥ ૧ ॥ ઢાળ ॥ જીવેનાં કહ્યાણ કરવા ॥
 જન્મ લેશે દેવ ॥ એવા થકા તે ધર્મના ॥ ઊરમાં વશ્યાતતખેવ ॥ ૨ ॥
 તેણે કરી એ ધર્મ અતિશે ॥ થયા તે શોભા ધામ ॥ નીજ તેજે જગ
 દાંકિયો ॥ એવા તે અતિ અભિરામ ॥ ૩ ॥ ધાન્ય ધન્ય વાહન પશુ ॥
 સમૃધિ તે વિવિધ પ્રકાર ॥ ધર્મનાં ધરમાં પ્રથમથી ॥ દોલત વાધી
 અપાર ॥ ૪ ॥ એવી રીતે એ વિપ્રને ॥ થયો હરિપ્રસાદ અનૂપ ॥
 તે માટે એ ધર્મને કહે છે ॥ હરિપ્રસાદ સ્વરૂપ ॥ ૫ ॥ હરિપ્રસાદ એ
 નામ લઈ ॥ સૌ બોલાવે સાક્ષાત ॥ મુક્તાનંદ કહે ભૂમિમાં ॥ એ
 થયા અતિ વિખ્યાત ॥ ૬ ॥ કડવાં ॥ ૫૫ ॥ દેવ તુલ્ય નીજ કાંતિ
 જેહજી ॥ તતક્ષણ દોલત વાધી એહજી ॥ તે જોઈ ધર્મ વિચાર્યું
 વિશેષજી ॥ આપમાં જણ્યો હરિ આવેશજી ॥ ૧ ॥ ઢાળ ॥ આપ
 વિષે શ્રી કૃષ્ણનો આવેશ ॥ જણી ઉદાર ॥ પછી ધર્મદેવે ભક્તિમાં ॥
 ધ્યેયો ગર્ભ જગ આધાર ॥ ૨ ॥ તેણે કરી ભક્તિ થયાં ॥ અતિશેજ
 શોભા ધામ ॥ કપિલની મા દેવહુતી ॥ તે સમ અંતિ અભિરામ ॥ ૩ ॥
 અનંત કોટી અહ્યાંડ જેના ॥ રોમ કૂપ સમાય ॥ તે હરિ ધારી ગર્ભ-
 માં ॥ એ આશ્ચર્ય વાત કહેવાય ॥ ૪ ॥ પૂરણ ચંદ્ર સમાન તનમાં ॥
 વાધી કાંતિ વિશાળ ॥ પ્રેમવતિ હરિ ઊદર ધારી ॥ એમ થયા તતક્ષા-
 ન ॥ ૫ ॥ દેવમાતા અદિતી સમ ॥ માન્યા યોગ્ય તે માત ॥ મુક્તા-
 નંદ કહે પ્રેમવતિનાં ॥ પૂન્ય થયાં વિખ્યાત ॥ ૬ ॥ કડવાં ॥ ૫૬ ॥
 શામ આસાવરી ॥ ભક્તિને દેખીને અન્ય ભ્રામનિયું ॥ બોલે પર-
 સ્પર વાણી હો ॥ ભૂપર ગર્ભવતિ બહુ દીડી ॥ આવી તો કાંઈ ન જણી
 હો ॥ બ ॥ ૧ ॥ ગર્ભવતિ એવી તેજસ્વી ॥ દીડી ન સાંભળી કાંઈ
 હો ॥ આવાં તો એક દેવકી માતા ॥ સૂર્યાં છે પુરાણમાં સોય હો ॥ બ ॥ ૨ ॥

એમ પરસ્પર અભાગા બોલે ॥ જોષ જોષ તેજ અનૂપ હો ॥ પ્રેમવતિ-
 નાં ઉદર વિષે કોઈ ॥ આવ્યા છે કારણુ ૩૫ હો ॥ બ ॥ ૩ ॥ પ્રેમવ-
 તિનાં ભાગ્યનો મહિમા ॥ ગાન કરે સૌ નારી હો ॥ મુક્તાનંદ એ ભ-
 ક્તિ માતની ॥ પદરજ શીરપર ધારી હો ॥ બ ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૧૪ ॥
 એવા પ્રતાપિ ભક્તિ માતજી ॥ દશ માસ વિષે શાક્ષાતજી ॥ જન-
 મ્યા સૂત શશિ પૂરણુ સમાનજી ॥ કંચણા શાગર શ્રી ભગવાનજી
 ॥ ૧ ॥ ઢાળ ॥ કંચણા શાગર શ્રી હરિ ॥ થયા પ્રગટ સુંદર નેણુ ॥
 સાધૂ જનનાં અંતર માંછ ॥ વાધ્યું સૂખ દિન રેણુ ॥ ૨ ॥ અખિલ
 જીવનના નાથ પોતે ॥ અવતર્યા અવિનાશ ॥ ધર્મ કેરા સદન માંછ ॥
 થયો અધિક પ્રકાશ ॥ ૩ ॥ પછે એ ભક્તિ પોતા કેરી ॥ સજ્યામાં
 સૂખકંદ ॥ જન્મ્યા એવા લાલ જોષને ॥ પામ્યાં અતિ આનંદ ॥ ૪ ॥
 એવી રીતે એ વિપ્રના ॥ સદનમાં સૂખ ધામ ॥ શ્રી પુરૂષોત્તમ પ્રગ-
 ઠિયા ॥ શોભાનિધિ ધનશ્યામ ॥ ૫ ॥ જે અવસર પ્રભુ પ્રગટિયા ॥
 મહા આનંદકારી અનૂપ ॥ મુક્તાનંદ કહે તે સમો ॥ વર્ણવું અતિ
 સૂખ ૩૫ ॥ ૬ ॥ કંડવાં ॥ ૫૭ ॥ સંવત અરાદે સાડત્રિસો જેહજી
 ॥ સંવત્સર વિરોધ કૃત એહજી ॥ ઉતરાયણના રવિ સૂખ ૩૫જી ॥
 વસંત ૩૮ મધૂ માસ અનૂપજી ॥ ઢાળ ॥ ચૈત્ર માસ ને સૂક્ષ્મ પક્ષે ॥
 તિથી નવમી ઉદાર ॥ પુષ્ય નક્ષત્રને અંદ્ર વાસર ॥ સદા સૂખ દાતાર
 ॥ ૨ ॥ વૃશ્ચિક લગ્ને કૌલક કરણે ॥ યોગ સૂક્ષ્મ જેહ ॥ દશ ઘડી
 રાત્રિ ગીએ ॥ થયો જન્મ સૂખપ્રદ તેહ ॥ ૩ ॥ ભૂમ વિષે સૌ મનુ-
 જ્યને ॥ થયો મહોત્સવ તતકાજી ॥ સ્વર્ગમાં સઉ દેવને ॥ થયો
 ઉત્સવ પરમ વિશાળ ॥ ૪ ॥ ઈંદ્રાદિક સૂર પુષ્પ વૃષ્ટિ ॥ કરે તે
 વારમવાર ॥ ગંધર્વ લાગ્યા ગાવવા ॥ ઊરમાં તે પ્રેમ અપાર ॥ ૫ ॥
 સૂર વિમાને ગગન છાયું ॥ નાચે સૂર ત્રિય વૃંદ ॥ મુક્તાનંદનો નાથ
 પ્રગટયા ॥ પામ્યા સૌ આનંદ ॥ કંડવાં ॥ ૫૮ ॥ દિન કૂળ પ્રગ

ટયા શ્રી ધનસ્થામળ ॥ પુરષોત્તમ સર્વ સૂખ ધામળ ॥ આનંદ વા-
 ધ્યો જોધને અપારળ ॥ શોભે સુંદર ધર્મ કુમારળ ॥ ૧ ॥ ઢાળ ॥
 શોભે ગ્રહ માંહી સ્થામ સુંદર ॥ અધિક તેજ અંધાર ॥ મંગળ દશે
 દિશ માંધ રાજે ॥ ક્ષિણ થયો ભૂમાર ॥ ૨ ॥ ત્રિવિધ વાયુ વહે સુંદર ॥
 સાને થયો હુલાસ ॥ ઉડગણુ કેરી જોતી અતિશે ॥ શોભે છે આકા-
 શ ॥ ૩ ॥ વળી વારિ સર સરિતા તણાં ॥ સર્વે નિર્મળ થયાં અત્યંત
 ॥ નિર્મળ નભની છબિ છાજે ॥ જનમિયા ભગવંત ॥ ૪ ॥ અગ્નિ
 હોત્રના અગ્નિ સર્વે ॥ થયા તે જનજવળમાન ॥ સંતનાં મન શુદ્ધ
 થયાં ॥ અતિશે ઉદય થયું ગાન ॥ ૫ ॥ અશૂર હતા અવની વિષે ॥
 તેનાં મનમાં વાધ્યો ત્રાસ ॥ મુક્તાનંદનો નાથ પ્રગટયા ॥ પાળવા-
 નીજ દાસ ॥ ૬ ॥ કડવાં ॥ ૫૯ ॥ દેવ કરે છે દુંદભિ નાદળ ॥
 વળી અતિ હર્ષ્યા હરિપ્રસાદળ ॥ વાજે વાગ્ગ દિગ્ગને ઘેરળ ॥ થઇ
 રહી છે અતિ લિલા લેહેરળ ॥ ૧ ॥ ઢાળ થઈ રહી છે લિલા લે-
 હેર સુંદર ॥ ગાયે વિનતા મંગળ ગીત ॥ લાલને આશિશ દિએ છે
 ॥ મૂખ જોઈ વાધી પ્રીત ॥ ૨ ॥ દધિ હરદિ કુંકુમ આદિ ॥ રંગ લઈ
 સર્વે નાર ॥ એક એકને છંટકે પરસ્પર ॥ કરે કતોહલ ઉદાર ॥ ૩ ॥
 ત્રણુ ભૂવનમાં શબ્દ સુંદર ॥ થયો તે જોજોકાર ॥ ધર્મને મન થયો
 આનંદ ॥ નિર્મિ નીજ કુમાર ॥ ૪ ॥ પુત્રનું મૂખ જોઈ પ્રીતે ॥ મ-
 નમાં તે હર્ષ્યા તાત ॥ અતિ સ્નેહ આસકત થયાં છે ॥ કહી ન જ-
 ઐ વાન ॥ ૫ ॥ એવી રીતે થયો ઉચ્છવ ॥ પ્રગટયા જન પ્રતિપાળ ॥
 મુક્તાનંદના નાથ જન હીત ॥ બન્યા મનોહર બાળ ॥ ૬ ॥ કડવાં
 ॥ ૬૦ ॥ રાગ આસાવરી ॥ પોતે પ્રગટ થયા પુરષોત્તમ ॥ ધર્મ
 ભૂવન સૂખદાઈ હો ॥ દિગ્દાદિક સર્વે શૂર આવ્યા ॥ વાજે અધિક
 વધાઈ હો ॥ પો ॥ ૧ ॥ નરનારિ મન હર્ષ ન માયે ॥ જ્યજ્ય વાણી
 મોક્ષે હો ॥ જગજીવનું મૂખડું જોધને ॥ મતવાલા થઇ ડોલે હો ॥

પો ॥ ૨ ॥ ગાંધ્રવ ગીત મનોહર ગાવે ॥ નર્ત કરે સૂર નારિ હો ॥
 સૂર વિમાને અંબાર છાયો ॥ ધાય ક્રોધલ ભારી હો ॥ પો ॥ ૩ ॥
 પુલ ઋડી અંબારથી લાગી ॥ સર્વે તે થયા હુલાસિ હો ॥ મુક્તાનંદ-
 નો નાથ મનોહર ॥ અવતરિયા અવિનાશિ હો ॥ પો ॥ ૪ ॥ ૫૬
 ॥ ૧૫ ॥ પુત્ર જન્મ સૂણી રીઝયા ધર્મજી ॥ પ્રેમે કરાવ્યું જાતક
 કર્મજી ॥ તેજ કર્મમાં જન સૌ ક્રોધજી ॥ મગન થયાં જોઈ ઉચ્છવ સોય-
 જી ॥ ૧ ॥ ઢાળ ॥ ઉચ્છવમાં વેદોક્ત રીતે ॥ કરી અધિક સનમાન ॥
 ધર્મદેવે બ્રહ્મણે નિ ॥ આખ્યાં બહુ વિધ દાન ॥ ૨ ॥ જેજે જાતક આવિયા ॥
 તેનો આદર કીધો અપાર ॥ દાન જથા વિધી આપિયું ॥ ઉઘાડી ધન
 ભંડાર ॥ ૩ ॥ પોતાના સૂત રૂપ એવા ॥ પ્રગટ શ્રી ભગવાંત ॥ માતન
 પિતાને તેજ સંગે ॥ વાંધ્યો પ્રેમ અતંત ॥ ૪ ॥ ચૈત્ર શુદ્ધિ એકાદશી-
 ની ॥ રાત્રિમાં તતકાળ ॥ બાલમુકુંદને મારવાને ॥ આવ્યા અહ વિકાળ
 ॥ ૫ ॥ પૈતરી કોટરા આદિક ॥ બાળકના અહ જેહ ॥ મુક્ત કહે
 તીજ દણિએ ॥ બાળી ભગાવ્યા તેહ ॥ ૬ ॥ કડવાં ॥ ૬૧ ॥ એમ
 એ દિન દિન આનંદ કંદજી ॥ બાળચંદ્ર સમ વધે સ્વચ્છંદજી ॥
 એક સમે માર્કડ રૂપી નામજી ॥ બ્રહ્મચારી વેષે તપ ધામજી ॥ ૧ ॥
 ઢાળ ॥ બ્રહ્મચારી રૂપ મુનિ વર ॥ આવ્યા તે ધર્મને ઘેર ॥ કર્યું બહુ
 સન્માન તેહનું ॥ પૂજિયા ભલી પેર ॥ ૨ ॥ જાણી તે રૂપીને જ્યો
 તિસિ ॥ ત્રિકાળ દર્શિ ઉદાર ॥ અતિ પ્રેમે પ્રાર્થના કરી ॥ વૃષદેવે
 વિવિધ પ્રકાર ॥ ૩ ॥ અમારા આ પુત્ર કેડું ॥ નામ કરણુ છે
 જેહ ॥ તે તમે કરવા યોગ્ય છે ॥ તેમાં તે નહીં સંદેહ ॥ ૪ ॥
 ત્યારે તે મુનિ શુભ મુહુર્ત જોધને ॥ નામ ધરવા કાળ ॥ વિધી સહિત
 આરંભ કર્યો ॥ લઈ હોમાદિકના સાજ ॥ ૫ ॥ કર્મ સૌ વિધી વત
 કર્યો ॥ સર્વજ મહા મુનિ ધીર ॥ મુક્તાનંદ કહે ધર્મ પ્રયે ॥ બોલ્યા
 વચન ગંભીર ॥ ૬ ॥ કડવાં ॥ ૬૨ ॥ હે ધર્મ આ તમારો કુમાર

૭ ॥ તમારી બેઠની રક્ષા કરનાર ७ ॥ એના આશ્રિત નર ત્રિય
 બેહ ॥ તેની સર્વ આપદા હરશે તેહ ॥ ૧ ॥ ઢાળ ॥ આપદા
 હરશે તેમની ॥ કરશે તે સૂખ ધનશ્યામ ॥ કર્કરાશિમાં જન્મ એનો ॥
 માટે થાશે હરિ એવું નામ ॥ ૨ ॥ અર્થે યુક્ત એ નામવાળો ॥ થાશે
 તમારો લાઝ ॥ આશ્રિત નર ત્રિયવંદને ॥ તારશે જન પ્રતિપાળ ॥ ૩ ॥
 વળી તમારા પુત્રનો ॥ છે કૃષ્ણ વર્ણુ આ તન ॥ આશ્રિત જનના નીજ
 મૂર્તિમાં ॥ ખેંચી લેશે મન ॥ ૪ ॥ ચૈત્રમાસમાં જન્મ સુંદર ॥ થયો
 છે સાક્ષાત ॥ માટે કૃષ્ણ એવું નામ એનું ॥ થાશે જગ વિખ્યાત ॥ ૫ ॥
 હરિ કૃષ્ણ બેઠનાં નામ નોખા ॥ તમારા સૂતના જાણુ ॥ હરિકૃષ્ણ
 એ ॥ રીતે એકજ ॥ મુક્તાનંદ પ્રમાણુ ॥ ૬ ॥ કડવાં ॥ ૬૩ ॥ વળી
 કહુ ધર્મદેવ સૂખધામ ॥ તમારા સૂતનું સુંદર નામ ॥ ચિત્ત-
 ઈર્ષ સાંભળો પરમ સૂધીર ॥ સુંદર થાશે ગુણ ગંભીર ॥ ૧ ॥ ઢાળ
 ॥ થાશે ગુણ ગંભીર સુંદર ॥ પાંચ ગુણ સૂખદાન ॥ લાગ સ્નાન
 તપ ધર્મ યોગ કરી ॥ થાશે શિવજી સમાન ॥ ૨ ॥ માટે હું તમને
 સૂચવું ॥ તમે બેઠ ચતૂર સુખાણુ ॥ નિલકંઠ એવું નામ સુંદર ॥
 થાશે અતિ પ્રમાણુ ॥ ૩ ॥ હે વૃષ એ રીતે કરી ॥ ગુણ કર્મને અનુ-
 સાર ॥ થાશે તમારા પુત્ર કેરાં ॥ નામ અનંત અપાર ॥ ૪ ॥ એવી
 રીતે એ નામ કરી ॥ ટાળ્યા સર્વ સંદેહ ॥ બીજા ગુણ એ પુત્રના ॥
 કેતા હવા મુનિ તેહ ॥ ૫ ॥ એજ તમારા પુત્ર તે ॥ શ્રીવિશ્ણુતુલ્ય
 સ્વચંદ ॥ મુક્તાનંદનો નાથ તમને ॥ દેશે અતિ આનંદ ॥ ૬ ॥
 કડવાં ॥ ૬૪ ॥ રાગ કાફી ॥ માર્કંડ મુનિ નામ ધરીને ॥ મૈન
 થયા તતકાળે ॥ સૂતના ગુણ સૂણી ભક્તિ ધર્મને ॥ આનંદ વાંઘ્યો
 વિશ્વાળે ॥ મા ॥ ૧ ॥ તે ધર્મ તે મુનિવરને આપ્યાં ॥ આભૂષણ વસ્ત્ર
 અપારે ॥ મન વાંચિત સહ સંપત્તિ આપી ॥ એવા તે પરમ ઉદારે

॥ મા ॥ ૨ ॥ તે મુનિવરને વચને કરીને ॥ નીજ સૂતના ગુણુ જાણી-
 ને ॥ ધર્મ બક્ષિએ મહા મુનિવરને ॥ કહે છે સુધા સમ વાણીરે
 ॥ મા ॥ ૩ ॥ હે મુનિવર અમે દાસ તમારા ॥ નિત નિત દરશન
 દેજોરે ॥ મુક્તાનંદના નાથને નિર્મિ ॥ લાવ અલોકિક લેજોરે ॥ મા ॥
 ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૧૬ ॥ એમ કરતાં નીજ સૂતને અનૂપજી ॥ ત્રીજું વર્ષ
 થયું સૂખરૂપજી ॥ સારે તે ચાલ કર્મ સૂખકારીજી ॥ ધર્મે કરાવ્યું
 મુતિ અનુસારીજી ॥ ૧ ॥ ઠાળ ॥ મુતિ તણે અનુસાર સર્વે ॥ કીધું
 કર્મ ઉદાર ॥ તે દિન મહા ઉત્સવ થયો ॥ સૌ પામ્યા આનંદ અ-
 પાર ॥ ૨ ॥ તેજ દિવસે ધર્મદેવે ॥ સાધૂ બ્રાહ્મણુ જોહ ॥ પ્રેમ કરી
 નીજ ભૂવન તેડી ॥ જમાડયા છે તેહ ॥ ૩ ॥ તે દિવસે ભગવાનને ॥
 મારવા દાનવ ધોર ॥ કૃલાનો સજ્જનાર આવ્યો ॥ કાલીદત્ત કઠોર ॥ ૪ ॥
 તિત્ર નીજ દ્રષ્ટે કરી ॥ મનમોહન બાલમુકુંદ ॥ મોહ પમાડ્યો દૈત્યને
 ॥ થયો અશૂર અતિ મતિ મંદ ॥ ૫ ॥ તેણે કરીને અશૂર પાપી ॥
 વિવિધ વૃક્ષ મોઝાર ॥ મુક્ત કહે અથડામ્ ચહુ દિશ ॥ નાશ થયો
 ભૂભાર ॥ ૬ ॥ કડવાં ॥ ૬૫ ॥ એમ અશૂરના વૃંદ અપારજી ॥
 કરે છે ઉપદ્રવ વારમવારજી ॥ તે જોઈ ધર્મ વિચાર્યું એમજી ॥ આંઈ
 રીયે નહીં આપણું ક્ષેમજી ॥ ૧ ॥ ઠાળ ॥ ક્ષેમ નહીં આંઈ આપ-
 ણું ॥ એમ વિચારી નીજ ગામ ॥ સાગ કર્યું ત્રિપૂ ત્રાસથી ॥ આવ્યા
 અવધપૂર ધામ ॥ ૨ ॥ અવધ્ય મધ્ય અતિ શ્રેષ્ઠ સ્થાનક ॥
 રામધાટને પાસ ॥ બરહટા શાખા નગરમાં ॥ રહ્યા વૃશ કરી વાસ ॥ ૩ ॥
 અવધ્યમાં સૂત નારિ સોતા ॥ એમ વસ્યા જઈ ધર્મે ॥ ત્રિકાલ સંજ્યું
 સ્નાન આદિક ॥ કરે તે વિધી વત કર્મ ॥ ૪ ॥ મંધ્યાદિક નિત કર્મ
 કરતાં ॥ કૃષ્ણુ બક્ષિત જોહ ॥ સર્વ કર્મથી અધિક જાણી ॥ પળ ન
 લાગે તેહ ॥ ૫ ॥ એમ ધર્મ શ્રી કૃષ્ણુની ॥ બક્ષિત કરે એક તાર ॥

મુક્ત કહે તે જોઈ સૌને ॥ વાધ્યો પ્રભુ સંગ પ્યાર ॥ ૬ ॥ કડવાં ॥
 ૬૬ ॥ નીજ પિતુ ભક્તિ કરે એક તાનજી ॥ તે જોઈ બાલરૂપ ભગ-
 વાનજી ॥ લઈ શિશુ ખેલ સામગ્રિ સારજી ॥ પૂજે શ્રી કૃષ્ણને પરમ
 ઉદારજી ॥ ૧ ॥ ઢાળ ॥ પુજે નિત શ્રી કૃષ્ણને ॥ વળી ધરે છે તેહનું
 ધ્યાન ॥ બાળક છે તોય સાધૂતા કરી ॥ વર્તે સંત સમાન ॥ ૨ ॥ લા-
 ગ્યા આમ્યા વિહાર સર્વે ॥ એવા તે હરિસૂખધામ ॥ તાત સંગે સહ
 નિરથમાં ॥ નિત્ય નાય પૂરણ કામ ॥ ૩ ॥ પ્રાત સમે સરજી વિષે ॥
 નિત નિયમ રાખી નાય ॥ પૂરિ મધ્યે સૌ દેવ મંદિરમાં ॥ દર્શને નિત
 જાય ॥ ૪ ॥ તેજ હરિ નીજ તાત પાસે ॥ વર્ણાશ્રમના ધર્મ ॥
 શ્રધાએ કરીને સાંભળ્યાં ॥ જાણ્યો તેહનો મર્મ ॥ ૫ ॥ તેમજ નીજ
 માતા થકી ॥ વિનતાઉનાં ધર્મ જોહ ॥ મુક્તાનંદ કહે બાળકૃષ્ણ ॥
 સાંભળ્યા છે તેહ ॥ ૬ ॥ કડવાં ॥ ૬૭ ॥ બાળપણથી શ્રી ધન-
 સ્યામજી ॥ દ્રઢ પંડિત થયા શુભ ગુણ ધામજી ॥ બાળક તદ્દપિ અધિક
 બુદ્ધિવંતજી ॥ શુભ ગુણ જોષ કોય પામે ન અંતજી ॥ ૧ ॥ ઢાળ ॥
 શુભ ગુણ જોતાં પાર ન આવે ॥ એવા તે અજ અવિનાશ ॥ તોય અન્ય
 પાસે ભણે ॥ કરવા તે બુદ્ધિ પ્રકાશ ॥ ૨ ॥ જન્મથી વર્ષ પાંચના ॥
 જમારે થયા જગ આધાર ॥ ત્યારે એ ધર્મથી ભક્તિએ ॥ એક જયો પુત્ર
 ઉદાર ॥ ૩ ॥ અધિક શાંત સ્વભાવ સોતા ॥ અધિક મન અભિરામ ॥
 અનૂજ કૃષ્ણ દિનેશના ॥ તેનું નામ ઈચ્છારામ ॥ ૪ ॥ તેજ વર્ષમાં
 ધર્મદેવે ॥ શ્રી હરિને શાક્ષાત ॥ ભણાવ્યા સદ્ગ્રંથ સર્વે ॥ વાધ્યો યશ
 વિખ્યાત ॥ ૫ ॥ અદ્ય કાળમાં ગ્રંથ સર્વે ॥ વાંચી ગયા હરિજોહ ॥ મુક્તા-
 નંદ કહે લોક સહને ॥ અધિક આશ્ચર્ય એહ ॥ ૬ ॥ કડવાં ॥ ૬૮ ॥
 શમ સામેરી અવધ્યપૂરમાં શ્રી પુરષોત્તમ ॥ બાળરૂપ ભગવંતરે
 ॥ તે શ્રી હરિનો સંગ કરે છે ॥ પૂરનાં બાળ અનંતરે ॥ અ ॥ ૧ ॥

તે સૌને પ્રહ્લાદની પેરે ॥ કૃષ્ણની ભક્તિ શિખાવેરે ॥ સૌ બાળક
 મહા મુનિવર સમ થઈ ॥ પ્રેમ મગન ગુણુ ગાવેરે ॥ અ ॥ ૨ ॥ બા-
 ળરૂપ શ્રી હરિની ભક્તિ ॥ દેખી કહે સૌ વાતરે ॥ આ પ્રહ્લાદ સ-
 રીખો બાળક ॥ યાશે અતિ વિખ્યાતરે ॥ અ ॥ ૩ ॥ એમ અયોધ્યા
 પૂરમાં ભક્તિ ॥ બાળ વૃદ્ધમાં વ્યાપિરે ॥ મુક્તાનંદના નાથ પ્રગટ
 થઈ ॥ અશ્વર વાસના કાપીરે ॥ અ ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૧૭ ॥ અવધ્ય-
 માં વાસ કરી રહ્યા ધર્મજી ॥ પૂરજન જાણે અલોકિક મર્મજી ॥ ધર્મને
 શરણુ થયાં બહુ લોકજી ॥ તેનાં તે ટાળ્યાં સંશય શોકજી ॥ ૧ ॥
 ઢાળ ॥ સંશય શોક નિવારિયાં ॥ કારાજ ન રાખી લેશ ॥ અષ્ટાક્ષર
 હરિ મંત્રનો ॥ સૌને કયો ઉપદેશ ॥ ૨ ॥ અહિંસાદિક ધર્મ સર્વે ॥
 સૂઝ્યા નીજ ગુરૂ પાસ ॥ તેનો શુભ ઉપદેશ કીધો ॥ ટાળવા ભવ-
 ત્રાસ ॥ ૩ ॥ ધર્મ કેરા શિષ્ય સર્વે ॥ પાળે ધર્મ વચન ॥ તેહના શ્રી
 વૃજયંદ સંગે ॥ લાગી રહ્યાં છે મન ॥ ૪ ॥ ધર્મ જ્ઞાન વૈરાગ્ય સો-
 તી ॥ કૃષ્ણ ભક્તિ જોહ ॥ ધર્મદેવના શિષ્ય સર્વે ॥ કરે નિરંતર
 તેહ ॥ ૫ ॥ એમ શ્રી રાધા કૃષ્ણની ॥ ભક્તિ કરાવે સોય ॥ મુક્તા-
 નંદ કહે ધર્મ સરખા ॥ સમૃથ ગુરૂ નહોં કોય ॥ ૬ ॥ કડવાં ॥ ૬૯ ॥
 આપનો આશ્રય કરવા ઈચ્છેજી ॥ સંગ કુસંગની વિકિત પ્રીચ્છેજી ॥
 તે વિનંતાએને ભક્તિ પાસજી ॥ શિષ્ય કરાવે હરવા ત્રાસજી ॥ ૧ ॥
 ઢાળ ॥ ત્રાસ હરવા ભવ તણો ॥ કરે ભક્તિ શુભ ઉપદેશ ॥ તે સાં-
 ભળી ત્રિય માત્રનો ॥ નવ રહે સંશય લેશ ॥ ૨ ॥ માનનિયુના ધર્મ
 સર્વે ॥ ભક્તિ પાસ ઉદાર ॥ કેહેવાડયા વિસ્તારથી ॥ જેમ પામે ભવ
 જળ પાર ॥ ૩ ॥ ગર્ભથી વર્ષ આઠમે ॥ શ્રી કૃષ્ણને વૃષદેવ ॥ યથા
 વિધી ઉપવિત આપ્યું ॥ તેડી દ્વિજ તતખેવ ॥ ૪ ॥ તે દિન મહા
 ઉત્સવ થયો ॥ જમ્યા હજારો દ્વિજ વૃંદ ॥ વિપ્રને બહુ દાન દીધાં ॥

પામ્યા અલાનંદ ॥ ૫ ॥ નૈષ્ઠિક બ્રહ્મચારી તણા ॥ ધર્મમાં રહી હરિ
 સોય ॥ મુક્ત કહે નીજ વૃત્તમાં ॥ કાશલ ન રાખી કોય ॥ ૬ ॥
 કડવાં ॥ ૭૦ ॥ વેદાદિકનો દૃઢ અભ્યાસછ ॥ અંગ સહિત કયો
 નિજ પિતૃ પાસછ ॥ તેહનો અર્થ અનૂપમ જોહછ ॥ નીજ પિતૃ
 પાસ ભણ્યા હરિ તેહછ ॥ ૧ ॥ ઢાળ ॥ ભણ્યા અર્થ એ સર્વનો ॥
 સૂણતાં તે એકજ વાર ॥ હૃદય તેનો જાણિયો ॥ નીજ બુદ્ધિને અનુસા-
 ર ॥ ૨ ॥ તાત થકી તે પામિયા ॥ નીજ સંપ્રદાયની રીત ॥ પામ્યા
 તે દિક્ષા કૃષ્ણની ॥ જેમ વધે પ્રભુ સંગ પ્રીત ॥ ૩ ॥ પામ્યા હરિ-
 નીજ તાતથી ॥ શુભ અષ્ટાક્ષરનો મંત્ર ॥ જેને જપે સૌ ભવતરે ॥ સઘ
 થાય જીવસ્વતંત્ર ॥ ૪ ॥ શ્રી ઉધ્ધવ સંપ્રદાયના ॥ જે હૃદય અતિ સૂખ
 રૂપ ॥ તે સર્વે નીજ તાતથી ॥ જાણિયા પરમ અનૂપ ॥ ૫ ॥ પછે તે
 જેમ ધર્મે કહ્યું ॥ તેવી રીતે આપ ઉદાર ॥ મુક્ત કહે શ્રી કૃષ્ણને ॥
 નિત પુજે કરી બહુ પ્યાર ॥ ૬ ॥ કડવાં ॥ ૭૧ ॥ સેવાસાજ લઈ
 સૂખકંદછ ॥ સેવે શ્રી કૃષ્ણને સદા સ્વછંદછ ॥ એવી રીતે વર્તતા
 એહછ ॥ વર્ષ એકાદશના થયા તેહછ ॥ ૧ ॥ ઢાળ ॥ વર્ષ એકાદશ-
 થીએ ॥ જનનીને કૃષ્ણદિનેશ ॥ ધર્મ જ્ઞાન વૈરાગ્ય સોતી ॥ ભક્તિ
 કરી ઉપદેશ ॥ ૨ ॥ નીજ સ્વરૂપનું જ્ઞાન જે ॥ તે દીધું હરિ કરી
 પ્યાર ॥ પછે તીરો ભાવને પામિયા ॥ ભક્તિભાત ઉદાર ॥ ૩ ॥ દુર્વા-
 સાના આપથી ॥ એમ મુકાયા નીજ માત ॥ નીજ પદ પંકજ પાસ
 રાખ્યાં ॥ એવા શ્રી હરિ સાક્ષાત ॥ ૪ ॥ ઉર્ધ્વ દેહી ક્રિયા તેની ॥ જેષ્ટ
 સૂતને પાસ ॥ શાસ્ત્ર વિધિએ ધર્મદેવે ॥ કરાવી છે પ્રકાશ ॥ ૫ ॥ ધર્મ
 પશુ કેટલાક માસે ॥ કીધો નર તન ત્યાગ ॥ મુક્ત કહે મુનિ આપથી
 ॥ એમ મુકાણાં બડ ભાગ્ય ॥ ૬ ॥ કડવાં ॥ ૭૨ ॥ રાત્ર
 માં ॥ દિવ્ય શરીર ધરી ॥ રહ્યાં બેઉ દિવ્ય શરીર ધરી ॥ ભક્તિ

ધર્મને પ્રાણુથી પ્યારા ॥ બાલ સ્વરૂપ હરિ ॥ ૨ ॥ ૧ ॥ નિત્ય સમિપે
 રહે શ્રી હરિને ॥ નિર્ઞે નયણુ ભરી ॥ ૨ ॥ ૨ ॥ પોતાના સૂત કૃષ્ણ
 પ્રભુને ॥ સેવે છે પ્રેમ કરી ॥ ૨ ॥ ૩ ॥ શ્રદ્ધાદિક વૃષ સંગે પ્રભુ પદ
 ને પુજે છે ફરીરે ફરી ॥ ૨ ॥ ૪ ॥ મુક્તાનંદ કહે ત્રિભૂવનમાં ॥ સૂઝશ
 રહ્યો પસરી ॥ ૨ ॥ ૫ ॥ ૫૬ ॥ ૧૮ ઉર્વે દેહિક ક્રિયા ધર્મની જેહ-
 ૭ ॥ શાસ્ત્ર પ્રમાણે વિધી વત તેહ ૭ ॥ રામપ્રતાપે કાધી સોય ૭ ॥
 તેમાં તો કાશલ ન રહી ટ્રાય ૭ ॥ ૧ ॥ ઢાળ ॥ કાશલ ન રહી કાય
 વિધ ॥ એમ કાધું કાર્ય ઉદાર ॥ જમાડયા અતિ પ્રેમશું ॥ નીજ
 ભૂવન વિપ્ર અપાર ॥ ૨ ॥ તે સઉને દક્ષિણા આપી ॥ પુજ્યા પ્રેમ
 સમેત ॥ ધર્મદેવતા પુત્ર સૌને ॥ બ્રાહ્મણ સંગ બહુ હેત ॥ ૩ ॥ પછે
 તે હરિને કુટુંબિનો ॥ સંગ તજ્યાની આશ ॥ અતિ વૈરાગ્યના વેગ-
 થી ॥ ભરમાં તે અધિક ઉદાસ ॥ ૪ ॥ જેટ બંધુ આદિ જે ॥ નીજ કુટું-
 બિના વૃંદ ॥ તે સઉને પૂછ્યા વિના ॥ થયા આપે એક સ્વછંદ ॥ ૫ ॥
 નિત્ય સ્નાનનું મિષ લઈને ॥ પ્રાત સમે જગવંદ ॥ મુક્તાનંદ કહે ઉત્તર
 દિશમાં ॥ આલિયા સૂખકંદ ॥ ૬ ॥ કડબં ॥ ૭૩ ॥ એમ શ્રી કૃષ્ણે કયો
 ગ્રહ ત્યાગ ૭ ॥ વન પ્રત્યે ચાલ્યા બડ ભાગ ૭ ॥ પછે શ્રી હરિના સખા
 અપાર ૭ ॥ દર્શને આવ્યા કરી બહુ પ્યાર ૭ ॥ ૧ ॥ ઢાળ ॥ દર્શન કૃષ્ણ
 દિનેશનાં ॥ કરવાને આવ્યા બાળ ॥ જ્યારે ન ગ્રહ મધ્યે દેખિયા ॥
 થયા ઉદાસી તતકાળ ॥ ૨ ॥ સરજી ગંગાને તટે ॥ ખોજે છે બાળક
 સોય ॥ પૂછે અગણિત મનુષ્યને ॥ પણ ખબર ન દીએ કોય ॥ ૩ ॥
 બેઠાનાં સ્થળ તેહનાં ॥ વળી ગયાનાં સ્થળ જેહ ॥ પૂર મધ્યે સૌ બાળ-
 કા ॥ ખોજે છે જઈ જઈ તેહ ॥ ૪ ॥ અવધપૂરમાં ખોળતા ॥ હામાં
 તે સર્વ કુમાર ॥ જ્યારે ન દીઠા કૃષ્ણને ॥ કરે રૂદન સૌ એક
 તાર ॥ ૫ ॥ સોકે સહિત કુમાર સર્વે ॥ આવ્યા તે વૃષને દાર ॥

મુક્તાનંદ કહે વિરહ વ્યાકૂલ ॥ ૩૧ ॥ છે કરી પોકાર ॥ ૬ ॥ કડવાં
 ॥ ૭૪ ॥ અગ્રજ બંધુ રામપ્રતાપજી ॥ અતિ ઉદારી ઊર અતિ
 સંતાપજી ॥ તે પાસે આવ્યા સૌ બાળજી ॥ વિરહ વિકલ બોલ્યા તત-
 કાળજી ॥ ૧ ॥ ઢાળ ॥ વેગે બાળક બોલ્યા ॥ બંધુ તમારા જેહ ॥
 નિલકંઠ ન મળ્યા અમને ॥ ગયા ક્યાંછક તેહ ॥ ૨ ॥ રામપ્રતાપે
 પૂર વિષે ॥ બોળ્યા ધર ધર માંહી ॥ તોપણ તેહને શ્રી હરિની ॥
 ખબર ન જડી ક્યાંછ ॥ ૩ ॥ અનૂજ ઇચ્છારામ આદિક ॥ કુટુંબિ-
 ના વૃંદ ॥ તે પણ બોળી હારિયાં ॥ તોય ન દીઠા સૂખકંદ ॥ ૪ ॥
 નયણે જળ ધારા વહે ॥ સૌ કરે વિવિધ વિલાપ ॥ તે સૌને જોઈ જોષ્ટ
 બંધુ ॥ પામ્યા અતિ સંતાપ ॥ ૫ ॥ દુઃખ તણા સામર વિષે ॥
 પડિયો તે સૌ પરિવાર ॥ મુક્તાનંદ કહે હરિ વિના ॥ એમ પામે કષ્ટ
 અપાર ॥ ૬ ॥ કડવાં ॥ ૭૫ ॥ બ્રાત બ્રાત એમ કરીને પોકારજી
 ॥ ૩એ છે કુટુંબિ વારમવારજી ॥ જોષ્ટ બંધુ શ્રી હરિના જેહજી
 ॥ સૌથી અતિસે તલપે તેહજી ॥ ૧ ॥ ઢાળ ॥ સૌથી અધિકવિલાપ કરી
 ને ॥ ૩એ છે મોટા બ્રાત ॥ અમને તે ત્યાગિ શ્રી હરિ ॥ હવે ક્યાં ગ-
 યા શાક્ષાત ॥ ૨ ॥ એહનો નિલ બોજન સમો ॥ વિતી ગયો છે
 સોય ॥ તિર્ય સર્વે બોળ્યાં ॥ તોય ખબર ન જડી કોય ॥ ૩ ॥ ક્યાં
 જઈને નિરખું હવે ॥ એનું વદન ચંદ્ર સમાન ॥ ક્યાં જઈ વચના
 મૃત સૂણું ॥ મુને એજ ઊરમાં ધ્યાન ॥ ૪ ॥ એમ અતિ સ્નેહ કરી
 ॥ તલપે છે રામપ્રતાપ ॥ સૂખદ બંધુ વિયોગનો ॥ ઊરમાં તે અતિશે
 તાપ ॥ ૫ ॥ અરિત્ર શ્રી ધનશ્યામનાં ॥ તેને સંભારે એકતાર ॥
 મુક્ત કહે દિન રાત્રી ઊરમાં ॥ રહે છે એજ વિચાર ॥ ૬ ॥ કડવાં
 ॥ ૭૬ ॥ રામ મેઘાડો ॥ સર્વે કુટુંબિરે કૃષ્ણ દિનેશનારે ॥
 એવી રીતે કરે છે વિવિધ વિલાપ ॥ ઇચ્છારામ આદિરે સર્વે બંધુને

રે ॥ અંતરમાં વાધ્યો છે વિરહને તાપ ॥ સ ॥ ૧ ॥ સૌ મળી સૌથ
 કરે શ્રી હરિ તણેરે ॥ અતિ દુઃખ સેતાં અહોનિશી જન્ય ॥ થોડાંક
 નીરમાંરે બહુ મચ્છની પેડેરે ॥ પણ એક શાંતિ કાંઈ ન થાય ॥ સ ॥ ૨ ॥
 સુવાસની આદિરે બંધૂનિ યોષિતારે ॥ અહનિશ કરે છે શોક અપાર
 ॥ અતિ કષ્ટે કરી દિવસને નિર્ગમેરે ॥ હરિ વિના એમ દુઃખિ પરિ-
 વાર ॥ સ ॥ ૩ ॥ પૂરવાસી પણ અતિ દુઃખિયાં થયાંરે ॥ સુણી હરિ
 વન ગયાની વાત ॥ મુક્ત કહે છેરે સૌના જે આતમારે ॥ તેજ એ
 પ્રગટ પ્રભુ શાક્ષાત ॥ સ ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૧૯ ॥ વર્ણિ ૩૫ શ્રી કૃષ્ણ
 ઉદારજી ॥ નિગમન પામે જેહનો પારજી ॥ આચ્છાદન સોતી કોપીન
 જી ॥ મૃગાજીન બ્રહ્મ સૂત્ર નવીનજી ॥ ૧ ॥ મૃગજાલા બ્રહ્મ સૂત્રને
 ॥ ધાર્યા છે કૃષ્ણ દિનેશ ॥ એ કઠિયું તુળશી તણી ॥ ધારી છે કંઠ
 પ્રદેશ ॥ ઉર્ધ્વપુંડ્રું ચિન્હ ભાળે ॥ કુંકુમ ચંદ્ર સમેત ॥ જટા મુંજની
 મેખલા ॥ ધરી રહ્યા કૃપા નીકેત ॥ ૩ ॥ જપમાળા ને કમંડળું ॥ તેને
 ધાર્યા છે દ્વિજ દેવ ॥ સુખધામ સાલગ્રામની ॥ પ્રેમે કરે નિત સેવ
 ॥ ૪ ॥ મહાભારતને શ્રીમદ્ ભાગવત ॥ ધર્મ શાસ્ત્ર ઉદાર ॥ સ્કંદ
 પુરાણ એ ચારના ॥ પ્રભુ બ્રહ્મા ચારજ સાર ॥ ૫ ॥ એ સૌની
 પોથી કરી ॥ પ્રેમે સુ રાખી પાસ ॥ મુક્ત કહે તે અંથનો ॥ હરિ રા-
 ખે નિત અભ્યાસ ॥ ૬ ॥ કડવાં ॥ ૭૭ ॥ એના થકા શ્રીકૃષ્ણ કૃપા-
 જી ॥ સરજ્યું ઉતરીને તતકાજી ॥ ઉત્તર દિશામાં ગયા અવિનાશજી ॥
 બીજું કાચ મનુષ્ય નહીં પાશજી ॥ ૧ ॥ ઠાળ ॥ બીજું કાચ ન
 સંગમાં ॥ એમ ચાહ્યા પરમ ઉદાર ॥ નથ ગ્રામને ખેટ ખરવટ ॥
 ઉલંઘ્યા છે અપાર ॥ ૨ ॥ એવી રીતે કેટલાક દિન લગ ॥ ચાલતા
 સુખધામ ॥ હિમાચળની તળેટીમાં ॥ પોંતા શ્રી ધનશ્યામ ॥ ૩ ॥
 ત્યાં થકી મહા અર્ચ્ય આવ્યું ॥ અતિ બયાનક એક ॥ સિંહ વ્યાધ
 વરાહ મહિસે ॥ વ્યાપિ રહ્યું છે તેહ ॥ ૪ ॥ વન મધ્યે ફરતાં રહે ॥

મનુષ્ય મન્ય અપાર ॥ ૩૩ મૃગ કસ્તુરિયા ॥ વન પશુ વિવિધ
 પ્રકાર ॥ ૫ ॥ વન વિષે ચરતાં ફરે ॥ બહુ સૂરા ગાયના વૃદ ॥ મુક્તા
 નંદના નાયને ॥ થયું વન જોઈ આનંદ ॥ ૬ ॥ કડવાં ॥ ૭૮ ॥
 અમિત કુલદળનો બહુ ભારજી ॥ તેણે નમ્યા તર વિવિધ પ્રકારજી ॥
 વન મધ્ય સર સરિતા સૂખરૂપજી ॥ તે મધ્ય પક્ષિ બોલે અનૂપજી ૧
 ઢાળ ॥ ખગ મૃગ સર સરિતા વડે ॥ એ વ્યાપિ રહ્યું છે વન ॥
 તેહનું ઉત્તંધન કરીને ॥ આલ્યા જગજીવન ॥ ૨ ॥ નિર્ભય મન હેમા
 ડીમાં ॥ પોતાને આનંદ કંદ ॥ હેમાચળની શોભા જોઈને ॥ પામ્યા
 અતિ આનંદ ॥ ૩ ॥ ક્યાંક ક્યામને સ્વેત કાંઈક ॥ ક્યાંક રાતો વર્ણ ॥
 ક્યાંક પિતને હરિત ક્યાંક ॥ ક્યાંક ઢાંકો તર્ણ ॥ ૪ ॥ નાના વર્ણ જુકત
 ગિરીવર ॥ શોભા કહી નવ જય ॥ ગેર આદિક ધાતુ સોતો ॥ દેખી દ્ર
 મ લલચાય ॥ ૫ ॥ નિઝરણાના શમ્પદ ભેળો ॥ પક્ષિનો રવ જેહ ॥
 મુક્તાનંદ કહે ગિરી વિષે ॥ વ્યાપિ રહ્યો છે તેહ ॥ ૬ ॥ કડ
 વાં ॥ ૭૯ ॥ તે ગિરી મધ્ય વિચરે ધનશ્યામજી ॥ તાપ સેવે શતદ
 પિ છળિ ધામજી ॥ અતિ કોમળ કરચરણ અનૂપજી ॥ સજલ મેઘ
 સમ શ્યામ સ્વરૂપજી ॥ ૧ ॥ ઢાળ ॥ નવ નીર દેસમ સૂતિ ॥ જોઈ
 જાને કોટીક કામ ॥ બાળક રૂપ અનૂપ તપાસ ॥ અધિક મન અ
 ભિરામ ॥ ૨ ॥ ભૂપર પદ પંકજ ધરીને ॥ આલેછે સૂખકંદ ॥ શોભે
 ચિન્હ તે ચરણમાં ॥ ભજતાં ટળે ભવકંદ ॥ ૩ ॥ પશુ પક્ષિ જે વ
 ન તણાં ॥ જોઈ પામે અતિ આનંદ ॥ જ્યાં જઈ બેશે શ્રી હરિ ॥
 વીટી વળે મૃગ વૃંદ ॥ ૪ ॥ નિર્ભી શ્રી ધનશ્યામને ॥ એમ પશુ પશુ
 પ્રેમી થાય ॥ મનુષ્ય પ્રેમી થાય તેનું ॥ શું આશ્ચર્ય કહેવાય ॥ ૫ ॥
 એવા પ્રબળ પ્રતાપને ॥ દેખાડતા જગ વૃંદ ॥ મુક્તાનંદ કહે હીમ
 ગિરી મધ્ય ॥ ફરે એક દેવચંદ ॥ ૬ ॥ કડવાં ॥ ૮૦ ॥ રામ મ

હારી ॥ હીમગિરી મધ્યે આલિયા ॥ શ્રી હરિ બ્રહ્મચારી ॥ પુલ્હાશ્ર-
 મમાં આવિયા ॥ પ્રભુ ભવ ભય હારી ॥ હી ॥ તે આશ્રમ પાસે
 વહે ॥ નદિ મંડકી ભારી ॥ શાલગ્રામે યુક્ત છે ॥ સરિતા સૂખકારી
 ॥ હી ॥ ૨ ॥ તે આશ્રમમાં વિશ્નુની ॥ મૂર્તિ સૂખદાતા ॥ મુક્ત
 નાથ મામે સદા ॥ રહે જગ વિખ્યાતા ॥ હી ॥ ૩ ॥ ત્યાં જઈને એક
 જ પગે ॥ ઉભા અવિનાશી ॥ જિંચા બેઉ બૂજ રાખીને ॥ કરે તપ સૂખ
 રાસી ॥ હી ॥ ૪ ॥ અધિક તપ તિવ્ર આદ્યું ॥ તમ જ્ઞાન વિસારી ॥
 મુક્તાનંદનો પ્રભુ થયા ॥ તાપસ વૃત ધારી ॥ હી ॥ ૫ ॥ ૫૬ ॥ ૨૦ ॥
 માયત્રિ જપથી તતખેવળ ॥ રીઝ્યા શ્રી હરિ ને સવિતા દેવળ ॥ જે
 છે હીર્ણમય પ્રભુ વિખ્યાતળ ॥ તે દર્શન દીધું શાક્ષાતળ ॥ ૧ ॥ ૬
 ॥ શાક્ષાત શંખને ચક્ર ધારી ॥ કરણના બંડાર ॥ વર માંગે એમ
 શ્રી હરિ પ્રત્યે ॥ બોલ્યા પરમ ઉદાર ॥ ૨ ॥ કરજોડી વંદન કરી ॥ કહ્યું
 સૂર્યને ધનશ્યામ ॥ કામાદિક શત્રુ થકી ॥ રક્ષા કરો સૂખધામ ॥ ૩ ॥
 સંભારું જે જે સમે ॥ ત્યારેજ આનંદ કંદ ॥ આયું દરશન આપ
 જો ॥ એ વર માંગ્યો જગ વંદ ॥ ૪ ॥ ત્યારે તે રવિ નારાયણે ॥
 હસી કહ્યું તથાસ્તુ એહ ॥ સંભારો ત્યાં સમિપ રેહેશું ॥ તેમાં નહીં
 સંદેહ ॥ ૫ ॥ શ્રી સૂર્ય નારાયણ દેવથી ॥ એમ પામ્યા હરિ વરદાન ॥
 મુક્તાનંદનો નાથ તપસ્વિ ॥ અધિક તેજ નિધાન ॥ ૬ ॥ ૬૩વાં
 ॥ ૮૧ ॥ કંઈક માસ ત્યાં રહ્યા ધનશ્યામળ ॥ ત્યાંથી પછે ચાલ્યા
 સૂખધામળ ॥ અગણિત વન તર અધિક વિશાળળ ॥ અનંત નદિ
 અગણિત મહા તાળળ ॥ ૧ ॥ ૬૪ ॥ અનંત એ સૌ ઉલ્લંઘિને ॥
 આવિયા સૂખકંદ ॥ ત્યાં એક વન અવલોકતાં ॥ પામિયા અતિ આ
 નંદ ॥ ૨ ॥ તે વન માંઈ રહ્યા હતા ॥ ગોપાળ જોગે જોહ ॥ નિવક
 ઠ બ્રહ્મચારીએ ॥ નિર્પ્યા તતક્ષણ તેહ ॥ ૩ ॥ પાસે જઈને પ્રણામ

ક્રીધાં ॥ મળ્યા બેઠ બરી આય ॥ પછે તે હરિ રહેતા હવા ॥ ગોપાળ
 જોગિ સાથ ॥ ૪ ॥ તે જોગિથી સિદ્ધ કર્યો ॥ અષ્ટાંગ જોગ અનૂપ ॥
 જોગિને પણ રાજ જોગની ॥ રીત કહી સૂખ ૩૫ ॥ ૫ ॥ તે જો
 ગિ હરિ ધ્યાનમાં ॥ અતિ સિદ્ધ થયા બુદ્ધિમાન ॥ મુક્તાનંદ કહે જો
 ગિને ॥ કર્યાં કૃતાર્ય ભગવાન ॥ ૬ ॥ કડવાં ॥ ૮૨ ॥ ત્યાં થકી
 ચાલ્યા વર્ણિ તેહજી ॥ આદિ વરાહ તિર્થ ગયા એહજી ॥ ત્યાં થકી વંમ
 દેશમાં આવ્યાજી ॥ મહા પ્રભુ તે લોકને મન ધણું ભાવ્યાજી ॥ ૧ ॥
 ઢાળ ॥ લોકને મન ભાવિયા ॥ શોભાનિધિ ધનસ્યામ ॥ સિરપૂર ના
 મે જો પત્તન ॥ ગયા પ્રભુ તે ઠામ ॥ ૨ ॥ તે પૂરમાં રહે સિદ્ધ માની ॥
 અશ્વર અતિશે ધોર ॥ તેનો તે મદ હરતા હવા ॥ નીજ સામર્થ્યને
 જોર ॥ ૩ ॥ એક દિને ગજ આદિનું ॥ લીધું તે ભારે દાન ॥ લેતાં
 વેતજ કાળજી સરખો ॥ થયો નીજ તનવાન ॥ ૪ ॥ તે બ્રાહ્મણુ શ્રી
 કૃષ્ણ પ્રભુને ॥ શરણુ આવ્યો ધાર્ઠ ॥ સ્વ દષ્ટે કરી જેમ હતો તેમ ॥
 ક્રીધો જન સૂખદાર્ઠ ॥ ૫ ॥ પછે તે સૌ અશ્વરે મળી ॥ બહુ પ્રેર્યા
 કૃત્યાવીર ॥ મુક્તાનંદનો નાથ તેહને ॥ જીલ્લા સહજ સૂધીર ॥ ૬ ॥
 કડવાં ॥ ૮૩ ॥ જ્યાં જ્યાં ગિરી વન તિર્થ ઉદારજી ॥ ત્યાં મુમુક્ષ
 મનુષ્ય અપારજી ॥ તેને દર્ષ નીજ દર્શન દાનજી ॥ કરે કૃતાર્ય શ્રી
 ભગવાનજી ॥ ૧ ॥ ઢાળ ॥ કરે કૃતાર્ય દૈનિ જનને ॥ એવા વર્ણિ અ
 નૂપ ॥ બાલવા કુંડ નામે તીરથ ॥ ત્યાં ગયા સૂખ૩૫ ॥ ૨ ॥ પછે
 ત્યાં થકી ચાલિયાં ॥ મુનિરાજ પૂરણુ કામ ॥ ગંગા સાગર સંગમે ॥
 આવ્યા તે શ્રી ધનસ્યામ ॥ ૩ ॥ ગંગા સાગર સંગમે ॥ જઈ સ્નાન
 કર્યું સૂખકંદ ॥ કપિલ મુનિને દર્શને ॥ પામ્યા તે અભ્યાનંદ ॥ ૪ ॥
 કાંઈક દિન ત્યાં રહી કરી ॥ પછે ચાલિયા અવિનાશ ॥ પુરષોત્તમ
 પરિમાં ગયા ॥ કરવા તે તિર્થ નિવાસ ॥ ૫ ॥ પૂરિ મદ્દે શ્રી જગન્નાથ

નું ॥ કરે નિત દરશન ॥ મુકતાનંદનો નાથ નિર્મિ ॥ શુદ્ધ થયાં પૂર
 જનન ॥ ૬ ॥ કડવાં ॥ ૮૪ ॥ રાગ સિધુ ॥ પુરુષોત્તમ પૂરિને
 વિષે શ્રી હરિ ॥ વણિ વેશે દઢ વૃત્ત ધારી ॥ કેટલાક માસ ત્યાં વાસ
 કરીને પછે ॥ જૂ તણો ભાર નાંખ્યો ઉતારી ॥ પુ ॥ ૧ ॥ તેજ પૂરને
 વિષે અશુર અગણિત હતા ॥ અધિક અભિમાન વશ પ્રબલ વંકા ॥
 એક બીજાને તે નખી કાઢ્ય ન દીએ ॥ જીર નહીં કાઢ્યની ત્રાસ મેંકા ॥
 પુ ॥ ૨ ॥ એ સૌ અશુરને મોહ ઉપજાવીને ॥ પરસ્પર વેર દીધું જ
 બાદી ॥ એમ એ પરસ્પર પરાભવ પામ્યા ॥ મરે અગણિત પ્રભુ દે
 ખે દાદી ॥ પુ ॥ ૩ ॥ એમ શ્રી કૃષ્ણ પ્રભુ ભાર ભૂમિ તણો ॥ આપ
 ઇચ્છાએ ઉતારી નાંખ્યો ॥ કહેછે મુકતાનંદ અશુર અધર્મ હણી ॥
 ધર્મ પરિવારનો રંગ રાખ્યો ॥ પુ ॥ ૪ ॥ મદ ॥ ૨૧ ॥ ત્યાં થકી ચાલ્યા
 કૃષ્ણ દિનેશજી ॥ રામનાથનો કરી ઉદ્દેશજી ॥ પ્રથમજ આદિકુર્મ મ
 મા એહજી ॥ તિર્થનાં જનને મન ગમ્યા તેહજી ॥ ૧ ॥ ઢાળ ॥
 તિર્થવાસી લોક સોને ॥ બાવિયા ધનશ્યામ ॥ ત્યાંથી મનસારપૂર વિ-
 શે ॥ આવ્યા તે ધીરજ ધામ ॥ ૨ ॥ તે મનસાપૂરને વિષે ॥ રાજ
 તે અતિ પુદ્ગિવાન ॥ તે તૃપ દારે અશુરનું ॥ પ્રભુ કરાવ્યું અપમાન
 ॥ ૩ ॥ ત્યાંથી શ્રી હરિ ચાલ્યા ॥ ગયા વેંકટાદ્રિમોઝાર ॥ ત્યાં
 વિશ્ણુનાં દરશન કરીને ॥ પામ્યા હરખ અપાર ॥ ૪ ॥ શીવ કાંચિ
 ને વિશ્ણુ કાંચિ ॥ જોયાં કરી બહુ પ્રીત ॥ ત્યાંથી શ્રીરંગમાં મયા ॥
 કરવા તે ભૂમિ પુનિત ॥ ૫ ॥ ત્યાંથી રામેશ્વર ગયા ॥ નિર્મ્યા તે શિ-
 વ સ્મરપ ॥ મુકતાનંદ કહે કૃષ્ણ કેવે ॥ કીધાં તિર્થ અનૂપ ॥ ૬ ॥
 કડવાં ॥ ૮૫ ॥ ત્યાં થકી ચાલ્યા વણિરાજજી ॥ તિર્થ યાત્રા કરવા
 કાજજી ॥ સુંદરરાજ વિશ્ણુ સ્મરકંદજી ॥ તે નિર્મિ થયો અતિઆનંદ
 જી ॥ ૧ ॥ ઢાળ ॥ અતિ આનંદે ત્યાં થકી ॥ ચાલ્યા શ્રી ધનશ્યા-
 મ ॥ અરણ્ય એક ફળ પુલ જળ વિના ॥ આવિયું દુઃખ ધામ ॥ ૨ ॥

પાંચ દિવસ તે વન વિષે ॥ ચાલિયા વર્ણિ સોય ॥ તોપણ અન્ન જ-
 ન ક્યાંઈ ન મળ્યું ॥ ગામ ન આવ્યું કોણ ॥ ૩ ॥ છઠે દિન મધ્યાન
 રાણે ॥ તે વનમાં એક કૂપ ॥ હરિ ઇચ્છાએ આવિયો ॥ જોઈ રિ-
 ક્ષ્યા મુનિ સ્મરૂપ ॥ ૪ ॥ કૂપનું જળ કાઢીને ॥ થયા નાહી ઘોઘને
 સાર ॥ શાશ્વત્રામની સેવા કરવા ॥ બેઠા પરમ ઉદાર ॥ ૫ ॥ વિશ્નું
 માં ભક્તિ ધણી ॥ માટે શાશ્વત્રામજી દેવ ॥ મુક્ત કહે બહુ ઉદક પી-
 ધું ॥ રીક્ષ્યા હરિ તતખેવ ॥ ૬ ॥ કડવાં ॥ ૮૬ ॥ નિલકંઠ મુનિ
 કીધો વિચારજી ॥ જે પ્રભુ પીધું ઉદક અપારજી ॥ તેમનૈવેદ્યને જોઈ
 એ અન્નજી ॥ તેની તે શી કરીએ જતનજી ॥ ૧ ॥ ઢાળ ॥ જતન
 તેહની શું કરું ॥ કેમ ધરું પ્રભુને થાળ ॥ તેજ સમામાં શિવસતી ॥
 ત્યાં આવિયા તતકાળ ॥ ૨ ॥ તે બેઠાએ બ્રહ્મચારીને ॥ આપ્યો સા-
 તુ કરી બહુ હેત ॥ વિશ્નુંને નૈવેદ્ય અર્પિ ॥ જમ્યાં તે જોગ નીકેત
 ॥ ૩ ॥ પછે ત્યાં થકી ચાલિયા ॥ ગયા ભૂતપૂરિ ધનશ્યામ ॥ રામા
 નુંજ આચાર્યનું ॥ એ જન્મ ભૂમિ ગામ ॥ ૪ ॥ રામાનુંજની પ્રતિમા
 ને ॥ નિર્ભિ કરી બહુ પ્યાર ॥ પ્રેમસૂ પૂજન કરીને ॥ પામ્યા હર્ષ અ-
 પાર ॥ ૫ ॥ ત્યાંથી કુમારિકા ક્ષેત્ર પ્રત્યે ॥ ગયા તે આનંદ કંદ ॥
 મુક્તાનંદનો નાથ એણી પેર ॥ કરે છે તીર્થ સ્વછંદ ॥ કડવાં ॥
 ૮૭ ॥ ત્યાં થકી પદ્મનાભ ગયા એહજી ॥ ત્યાંથી જનાર્દન
 પોમ્યા તેહજી ॥ ત્યાંથી આદિકેશવ છે નામજી ॥ તે વિશ્નું નિષ્પ્યાં
 સૂખધામજી ॥ ૧ ॥ ઢાળ ॥ સૂખધામ વિશ્નું નિરખિયા ॥ ત્યાં આ-
 ન્યા અશૂર અપાર ॥ તેના પરાભવ કીધો ધણો ॥ તેમાં કાંઈ ન લાગી
 વાર ॥ ૨ ॥ ત્યાંથી તે મલયાચલ ગયા ॥ નિષ્પ્યા તે સાક્ષિ
 જોખાળ ॥ ત્યાંથી તે કિસ્કંદ ગયા ॥ નાહ્યા તે પંપાતાલ ॥ ૩ ॥ ત્યાં-
 થી પુંડરપૂર ગયા ॥ નિષ્પ્યા શ્રી વિઠ્ઠલનાથ ॥ પ્રેમસૂ વંદન કરીને ॥

ભેટિયા ભરી આથ ॥ ૪ ॥ લાંથી ગયા ગોદાવરી ॥ રહી દંડકારણુ
 માંઈ ॥ પ્રદક્ષણા કરી તેહની ॥ કાશલ ન રાખી કાંઈ ॥ ૫ ॥ લાંથી
 નાશિકપૂર વિષે ॥ આવિયા શ્રી હરિ આપ ॥ મુક્તાનંદનો નાથ નિ-
 ર્ખિ ॥ લોક થયાં નિષ્પાપ ॥ ૬ ॥ કડવાં ॥ ૮૮ ॥ રાગ ધોળ ॥
 અવનિપર એમ તીરથ કરતા ॥ આવેછે અવિનાશીજી ॥ તાપિ મધ્યે
 સ્નાન કરીને ॥ અતિ રીઝયા સૂખરાશિજી ॥ ૧ ॥ લાંથી દેવા મહિ
 સાંભરમાં ॥ નાચ શ્રી ધનશ્યામજી ॥ લાંથી ભીમનાથ શિવમંદિર ॥
 લાં આઘ્યા તાપ ધામજી ॥ ૨ ॥ લાંથી ગોપનાથનું મંદિર ॥ લાં
 આઘ્યા સૂખકંદજી ॥ ગોપનાથ શિવને નિર્ખિને ॥ પામ્યા અતિ આ-
 નંદજી ॥ ૩ ॥ લાંથી પંચ તિર્થ સર્વે ॥ કરતા અંતરયામિજી ॥
 પૂનિત પ્રભાસ ક્ષેત્રમાં આઘ્યા ॥ મુક્તાનંદના સ્વામિજી ॥ ૪ ॥ ૫-
 ૬ ॥ ૨૨ ॥ અનંત તિર્થમાં જન્મે ઉદારજી ॥ તે તિર્થનાં મનુષ્યઅ-
 પારજી ॥ તેને દર્શિ નિજ દર્શન દાનજી ॥ ભવ ભવથી છોડયા ભગવા-
 નજી ॥ ૧ ॥ ઢાળ ॥ ભવ દુઃખ હારી ધર્મ સોતી ॥ કષ્ટ ભક્તિ જે
 હ ॥ તેનો દૃઢ ઉપદેશ આપી ॥ ટાળ્યા સર્વ સદેહ ॥ ૨ ॥ એવી
 રીતે બહુ તિર્થ પ્રત્યે ॥ વિચરતા ધનશ્યામ ॥ ધર્મમાં રહી ધર્મનું ॥
 સ્થાપન કરે સૂખધામ ॥ ૩ ॥ તિર્થમાં પરિવાર સોતો ॥ રજ્યોતો જે
 અધર્મ ॥ તે ટાળ્યો નિજ સામર્થ્યે કરી ॥ કીધું અદ્ભૂત કર્મ ॥ ૪ ॥
 મૃતિ સ્મૃતિ સત શાસ્ત્રને ॥ વાદે કરી જગવંદ ॥ પાખંડિ ગુરૂ માત્ર
 ને ॥ જીતિયા આનંદકંદ ॥ ૫ ॥ તે પાખંડિ ગુરૂ થકી ॥ શુદ્ધ મુમુ-
 ક્ષુના વૃંદ ॥ કહે મુક્તાનંદ સઘ મૂકાવિયાં ॥ તેનાં કાપિયા ભવકંદ
 ॥ ૬ ॥ કડવાં ॥ ૮૯ ॥ બ્રહ્મચર્યાદિક નિયમ અપારજી ॥ તે રા-
 ખી તપ કરે ઉદારજી ॥ લાગિ તિર્થવાસીનેએહજી ॥ સ્થિતિની રીત દે
 આડી તેહજી ॥ ૧ ॥ ઢાળ ॥ લાગિ સર્વને તિર્થનાં જન ॥ તેને તે

મુતિ અનુસાર ॥ સ્થિતિ દેખાડી ત્યાગિની ॥ જેમ પામે ભવજળ
 પાર ॥ ૨ ॥ શિત ઉદય ને ક્ષુધાપિ પાસ ॥ એ આદિક દુઃખ વૃંદ ॥
 તેને સહેતી તિક્ષ્ણ થઈ સદા ॥ ફરે એક શાંત સ્વચ્છંદ ॥ ૩ ॥ પ્રીત ન-
 હીં કોઈ વસ્તુમાં ॥ સંગ પરિગ્રહ નહીં લેશ ॥ કૌપિન માત્ર છે વસ્ત્ર જે
 હને ॥ તાપસ વર્ણી વેશ ॥ ૪ ॥ મૃગચર્મને જટા ધારી ॥ અનાવૃત
 છે અંગ ॥ રાત દિશ સર્વે રતમાં ॥ વર્તે એમ અભંગ ॥ ૫ ॥ ગામ
 બાહરે વૃક્ષ હેઠે ॥ રહે સદા તજી ત્રાસ ॥ મુક્ત કહે શ્રી કૃષ્ણ ગ્રહ ત-
 જ ॥ કીધો વનમાં વાસ ॥ ૬ ॥ કડવાં ॥ ૯૦ ॥ નિત ત્રિકાલ
 સ્નાનનું નેમજી ॥ પ્રભુ સેવામાં અતિશે પ્રેમજી ॥ કરે ત્રિકાલ પ્રભુ
 પૂજન સોયજી ॥ એ સમ કૃષ્ણ ભક્ત નહીં કોયજી ॥ ૧ ॥ ઢાળ ॥
 કૃષ્ણ ભક્ત ન કોય એ સમ ॥ એવા વર્ણિ અનૂપ ॥ રસિક રાધા
 કૃષ્ણમાં ॥ કરી રાખ્યું મન તદ્રુપ ॥ ૨ ॥ રાસ પંચાધ્યાયિનો ॥ નિ
 ત પાઠ કરે બુદ્ધિવંત ॥ ધ્યાન ધરે શ્રી કૃષ્ણનું ॥ એમ ભજે શ્રી ભગ
 વંત ॥ ૩ ॥ આસન વિવિધ પ્રકારનાં ॥ ત્રિકાળ પ્રાણ્યાયામ ॥ ક્રિયા
 બહુ વિધી જોગની ॥ તે નિત કરે સૂખધામ ॥ ૪ ॥ હેમંત કાળે સી
 તનું ॥ અતિ કષ્ટ ભુક્તે એહ ॥ તોપણ નિજ ઇચ્છાએ અગ્નિ ॥ ન
 તાપે મુનિ તેહ ॥ ૫ ॥ અખંડ ધ્યાન શ્રી કૃષ્ણનું ॥ દ્રગ અચળ ૫
 જ ન ભરાય ॥ મુક્ત કહે ધનશ્યામનો ॥ અતિ પ્રેમ કેમ વ્રણવાય
 ॥ ૬ ॥ કડવાં ॥ ૯૧ ॥ તનમાં રહ્યાં ત્વક અસ્થિ માત્રજી ॥ બહુ
 ધર્મ નિધિ વ્યાપ્ત નિજ ગાત્રજી ॥ દેહની ત્યાગિ અનુસંધાનજી ॥ ફરે
 વિકટ વનમાં ભગવાનજી ॥ ૧ ॥ ઢાળ ॥ વિકટ વનમાં વિચરે ॥ જ્યાં
 કંટક અશ્મ કઠોર ॥ આણવાંણા અહો રાત્ર ચાલે ॥ ત્યાગ તપ ને જો
 ૨ ॥ ૨ ॥ ધોરવનને પર્યંતોમાં ॥ નિર્ભે રહે સૂખકંદ ॥ કોઈને ન માર
 મ પૂછવો ॥ એમ ચાલે નિત સ્વચ્છંદ ॥ ૩ ॥ સિંહ વ્યાઘ્ર સર્પ આદિ ॥

કરૂ જંતુ જેહ ॥ તેણે પણુ નથી અંગપરશું ॥ એવા મુનિવર
 તેહ ॥ ૪ ॥ ક્યારેક ફળ દળ મૂળ ભોજન ॥ ક્યારે અંન એકવાર ॥
 ક્યારેક ઉપવાસી રહે ॥ ક્યારે પીએ નાર ઉદાર ॥ ૫ ॥ કંઈક દીન
 કરી પવન પ્રાસન ॥ રહ્યા મુનિવર સોય ॥ મુક્તાનંદ કહે હરિ સર
 ખા ॥ લાગિ સિદ્ધ ન કોય ॥ ૬ ॥ કડવાં ॥ ૯૨ ॥ રાગ ખિ
 હાગ ॥ લાગિ હરિ ખલ્લયારી ॥ અનૂપમ લાગિ હરિ ખલ્લયારી ॥
 લાગિ તપસ્વિ સિદ્ધ માની સૌ ॥ દેખતા જાય હારી ॥ અ ॥ ૧ ॥
 ક્યારે અજ્ઞાનિત વૃત્તિ રાખે ॥ ક્યારે કછ વૃત્ત ધારે ॥ સૂખપ્રદ પંચ
 વિષેના લાગિ ॥ અન્યના વિષય નિવારે ॥ અ ॥ ૨ ॥ માનનિયુતો
 ગંધ માત્ર પણુ ॥ પણુ સહન કર્યો નય જાઓ ॥ એકાદશી હરિ જન્મને
 દિવસે ॥ મહા પ્રભુ અંન ન ખાએ ॥ અ ॥ ૩ ॥ રૂપભદ્રેવના પુત્ર
 ભરત સમ ॥ રાખે છે નિજ તન રીતિ ॥ સર્વ સંગ તજીને રહે
 સૂખિયાં ॥ પ્રભુ સંગ પૂરણ પ્રીતિ ॥ અ ॥ ૪ ॥ ઉર્દરેતા અતિ ધીર
 ઈંદ્રિય ॥ શુભ ગુણના ભંડાર ॥ મુક્તાનંદના નાથ તપસ્વિ ॥ એજ
 અખિલ આધાર ॥ અ ॥ ૫ ॥ ૫૬ ॥ ૨૩ ॥ બીજા તપસ્વિ લા
 ગિ અપારજી ॥ હરિને દેખી તપસ્વિ ઉદારજી ॥ પોતે પણુ તેમ ક
 રવું ધારીજી ॥ શ્રી હરિસંગ રહે અધિક વિચારીજી ॥ ૧ ॥ ઢાળ
 અતિ વિચારી શ્રી હરિસંગે ॥ રહ્યા તપસ્વિ જેહ ॥ તન અભિમા
 ની દેહને ॥ કળે પિડાણું તેહ ॥ ૩ ॥ તપસ્વિ હઠના ભયં ॥ અતિ
 શેજ માની હોય ॥ તોપણુ તે શ્રી કૃષ્ણ ભેળા ॥ રહી શકે નહીં કો
 ય ॥ ૩ ॥ ત્રણુ સત્ય વા પંચ રાત્રિ ॥ કરે શ્રી હરિનો સંગ ॥ પછે
 પલાયન કરે સર્વે ॥ રહે ન કોય અભંગ ॥ ૪ ॥ મનુષ્યથી નવ થાય
 એવું ॥ તપ કરે વનમાંઈ ॥ નિત નવા તણતલ રહે ॥ આશ્રમનખાં
 ઘે કાંઈ ॥ ૫ ॥ સંવત અદારને છપને ॥ છઠ્ઠા વાવણુ વદ અભિરામ ॥

મુક્તાનંદ કહે લોજપૂરમાં ॥ આઘ્યા શ્રી ધનશ્યામ ॥ ૬ ॥ કૃડવાં ॥
 ૯૩ ॥ કૃષ્ણ ભક્તિ વિસ્તારણ હારણ ॥ વૈશ્ણવના આચાર્ય ઉદારણ ॥
 એવા શ્રી ગુરુ રામાનંદણ ॥ તેના શિષ્યના રહે તહાં વૃંદણ ॥ ૧ ॥ ઢા
 જ ॥ વૃંદ તેહના શિષ્યના ॥ રહે લોજપૂર કરી વાસ ॥ મગન મન
 ધનશ્યામ પોતે ॥ આવિયા તે પાસ ॥ ૨ ॥ પરસ્પર બંદન કરી ॥
 પૂછ્યા પ્રશ્ન અનૂપ ॥ સંત સૌ જાણી ગયા ॥ આવર્ણિ કારણ ૩
 ૫ ॥ ૩ ॥ સંતે અતિ આદર કરી ॥ ત્યાં રાખિયા ધનશ્યામ ॥ ધર્મ
 જ્ઞાન વૈરાગ્ય ભક્તિ ॥ જોગ તપનાં ધામ ॥ ૪ ॥ અતિ પ્રતાપિ જોઈ
 ને ॥ મહા લાગિ સાધુ સોય ॥ તે પણ અતિ વિસ્મય થયા ॥ આ
 વર્ણિ તુલ્ય ન કોય ॥ ૫ ॥ આશ્ચર્યકારી અતિ ઘણા ॥ કોઈ અવ
 તારી છે એહ ॥ મુક્ત કહે સૌ સંતને ॥ એમ થયો દૃઢ સંદેહ ॥ ૬ ॥
 કૃડવાં ॥ ૯૪ ॥ કંઠક માસ રહ્યા સાધુ પાસણ ॥ ત્યાં થકી સંત
 બેળા અવિનાશણ ॥ પ્રેમસૂ આઘ્યા પીપળ ગામણ ॥ ત્યાં મળ્યા
 સ્વામિ સૂખધામણ ॥ ૧ ॥ ઢાળ ॥ સૂખધામ શ્રી સ્વામિ મળ્યા ॥
 એ છે ઉદ્ધવનો અવતાર ॥ ગ્રહિ લાગિ હરિ ભક્તના ॥ સંગે તે વૃંદ
 અપાર ॥ ૨ ॥ પ્રેમ સહિત સનમૂખ જઈ ॥ કીધાં તે દંડ પ્રણામ ॥
 સ્વામિ જીર ધરી બેઠિયા ॥ લખી વર્ણિ મહા તપ ધામ ॥ ૩ ॥ ભૂમિ
 વિષે દિક્ષા વિધી ॥ પ્રવર્તાવવાને કાળ ॥ સ્વામિ થકી વૈશ્ણવી દિક્ષા ॥
 લીધી તે વર્ણિ રાજ ॥ ૪ ॥ ગુરુ તણા ગુરુ એજ છે ॥ સૌ દેવના પ
 ણુ દેવ ॥ તોપણ ઉદ્ધવ સ્વામિથી ॥ દિક્ષા ગ્રહિ તતખેવ ॥ ૫ ॥ એ
 મ એ ઉદ્ધવ સ્વામિએ ॥ ક્યોં યથાવિધી ઉપદેશ ॥ મુક્ત કહે સદ્
 બ્રંથનો ॥ જોમ લોપ ન થાય લેશ ॥ ૬ ॥ કૃડવાં ॥ ૯૫ ॥ ગુરુએ
 ધર્યું સહજનંદ નામણ ॥ અર્થ સહિત અતિશે અભિરામણ ॥ નારા
 મણુ મુનિ નામ ઉદારણ ॥ પ્રેમ સહિત ધર્યું કરીને વિચારણ ॥ ૧ ॥

ઢાળ ॥ અર્થ સોતાં નામ ધરિયાં ॥ શ્રી ગુરુ રામાનંદ ॥ સદ્ગુણ ૬
 ૨ શિષ્ય મળતા ॥ પામ્યા અતિ આનંદ ॥ ૨ ॥ ધર્મ ધૂર પોતા ત
 ણી ॥ તે સોંપી કરી બહુ પ્યાર ॥ બેસાડ્યા નિજ ગાદિએ ॥ સોંપ્યો
 તે સૌ અધિકાર ॥ ૩ ॥ પછે તે સ્વામિ નચિંતયઈ ॥ તન તજી ગયા હરિ
 ધામ ॥ ઉર્દ દેહિક ક્રિયા સર્વે ॥ કીધી શ્રી ધનશ્યામ ॥ ૪ ॥ પછે તે
 ઉદ્ધવ સ્વામિના ॥ આશ્રિત સર્વે જોહ ॥ અહિ ત્યાગિ જન વૃંદ પ્રેમે ॥
 આગ્રામાં રહ્યા તેહ ॥ ૫ ॥ એમ સહ સત્સંગિએ ॥ માનીઆ સ્વા
 મિ એહ ॥ મુક્ત કહે ધનશ્યામને ॥ નિત સેવે તજી સદેહ ॥ ૬ ॥
 કડવાં ॥ ૯૬ ॥ રાગ વેલાવલ ॥ પ્રગટ શ્રી કૃષ્ણ દિનેશની ॥ કાં
 તિ અતિ ભારી ॥ નિજ આશ્રિત સૌ સંતને ॥ અતિ આનંદકારી
 ॥ ૭ ॥ ૧ ॥ અધર્મ તમ અતિસેટળ્યું ॥ અથ ઉલુખ સંતાણ્યા ॥ પા
 ખડિગુરુ ચોર તે ॥ સાને ઓળખાણ્યા ॥ ૭ ॥ ૨ ॥ દૈવિજીવના જોર વિષે ॥
 સંશય બ્રમકાપી ॥ ધર્મ સહિત શ્રી કૃષ્ણની ॥ ભક્તિ દૃઢસ્થાપી ॥ ૭ ॥
 ૩ ॥ સ્વામિ નારાયણનાં નામથી ॥ જગવિદિત કહાવે ॥ જત્રાએ દેશપ્રદેશ
 નાં ॥ અગણિત જન આવે ॥ ૭ ॥ ૪ ॥ સંતકંજવન કુલિયાં ॥ પ્રવૃતિ શુભ
 રીતિ ॥ મુક્તાનંદના નાયસ ॥ બાંધી દૃઢ પ્રીતિ ॥ ૭ ॥ ૫ ॥ ૫૬ ॥
 ૨૪ ॥ ધર્મ ભક્તિ પ્રવર્તાવવા કાજજી ॥ ભૂમિ વિષે વિચર્યા મુનિરા
 જજી ॥ સિંધૂ તીર એક નગર અનૂપજી ॥ માંગરોલ બંદર સૂખરૂપ
 જી ॥ ૧ ॥ ઢાળ ॥ તે બંદરમાં પ્રથમ પેહેલા ॥ આવિયા ધનશ્યામ ॥
 પૂરજન અતિ આદર કરીને ॥ રાખ્યા હરિ સૂખધામ ॥ ૨ ॥ અથ
 મેથી મૂકાવવા ॥ દૈવી તે જનના વૃંદ ॥ નિજ પ્રતાપને પ્રગટ કીધો ॥
 સ્વામિ સહજનંદ ॥ ૩ ॥ અષ્ટ માસ ત્યાં રહી કરી ॥ અતિ ધ-
 મં પરમ ઉદાર ॥ તે ભૂપર વિસ્તારિયો ॥ કરવા પતિત ભવ પાર ॥ ૪ ॥
 પૂર્ત ક્રમોચ્છવ વિષે ॥ સૌ વિપ્ર ને ભગવાન ॥ અતૂર્ણજ શ્રી વિશ્નુ

રૂપે ॥ દીધું દરશન દાન ॥ ૫ ॥ વિપ્ર શ્રુતી મંત્રે કરીને ॥ પુજ્યા
 પ્રભુ શાક્ષાત ॥ મુક્તાનંદના નાથનો ॥ એમ વાંધ્યો જશ વિખ્યાત ॥
 ૬ ॥ કડવાં ॥ ૯૭ ॥ તે પૂરમાં રહી શ્રી ધનશ્યામજી ॥ જન્માચ-
 ક્ષમિનો અભિરામજી ॥ ઉત્સવ કીધો પરમ ઉદારજી ॥ ત્યાં આવ્યા
 સતસંગિ અપારજી ॥ ૧ ॥ ઢાળ ॥ સતસંગિ સૌ દેશના ॥ આવ્યા
 તે દર્શન કાજ ॥ તે સૌવે શ્રીકૃષ્ણ રૂપે ॥ દીઠા તે વર્ણિરાજ ॥ ૨ ॥
 અલોકિક દર્શન કરી ॥ સૌ પામ્યા અતિ આનંદ ॥ તે દિનથી ધન-
 શ્યામને ॥ જાણ્યા તે શ્રી વૃન્દાવંદ ॥ ૩ ॥ રામાનંદ સ્વામિ તથા ॥
 સૌ શિષ્ય પરમ સુજાણુ ॥ નિજ ઇષ્ટ શ્રી ગોકુલ પતિ ॥ નિર્ધે તે
 પ્રગટ પ્રમાણુ ॥ ૪ ॥ પછે તે સૌ શ્રીકૃષ્ણને ॥ આશ્રિત થયાં હરિ
 જન ॥ ઇષ્ટ જાણી પ્રગટ તેહનું ॥ કરે તે નિત્ય ભજન ॥ ૫ ॥
 મુમુક્ષુ વા અન્ય પ્રાણી ॥ શરણુ આવ્યો જેહ ॥ મુક્ત કહે શ્રીકૃષ્ણ
 પ્રભુને ॥ બજે તજી સંદેહ ॥ ૬ ॥ કડવાં ॥ ૯૮ ॥ અતિ કરુણામય
 કૃષ્ણ ઉદારજી ॥ નિજ સામર્થ્ય કર્યું પ્રગટ અપારજી ॥ નિજ ભૂતિમાં
 શ્રી ધનશ્યામજી ॥ પ્રાણુવૃત્તિ રૂપે સૂખધામજી ॥ ૧ ॥ ઢાળ ॥ પ્રાણુ
 વૃત્તિ નીરોધથી ॥ જેનો થયો પ્રભુપદ વાસ ॥ તે નર નારિ હજારો
 હરિનાં ॥ થાય અતિ દૃઢ દાસ ॥ ૨ ॥ તેમાં આ અધિકારી છે ॥
 આંને નહીં અધિકાર ॥ એવો શ્રીહરિ કૃષ્ણને ॥ જીરમાં ન લેશ વિ-
 ચાર ॥ ૩ ॥ વર્ષારતુમાં મેધને મન ॥ યોગ્ય અયોગ્ય ન કાંચ ॥
 સૌ ઉપર સમતુલ્ય વર્ષે ॥ એવા શ્રીહરિ સોચ ॥ ૪ ॥ એવો અધિક
 પ્રતાપ દેખી ॥ આશ્ચર્ય પામ્યાં જન ॥ પછે એ હરિને શરણુ થઇને ॥
 કરે તે પ્રગટ ભજન ॥ ૫ ॥ અદ્ભૂત પ્રાક્રમ જોઇને ॥ વશ થયા સૌ
 સંસાર ॥ મુક્તાનંદ કહે પ્રગટ પ્રભુના ॥ સામૃથનો નહીં પાર ॥ ૬ ॥
 કડવાં ॥ ૯૯ ॥ સૌ મતવાદીને મુનિ ભૂપજી ॥ તેહના ઇષ્ટ દેવને

રૂપજી ॥ દર્શન આપ્યું અખિલ આધારજી ॥ તેસી વિસ્મય પામ્યા
 અપારજી ॥ ૧ ॥ ઢાળ વિસ્મય પામી કૃષ્ણ પ્રભુને ॥ શરણ
 આવ્યા તેહ ॥ પ્રગટ પ્રભુને ઓળખીને ॥ ટપ્યા સર્વ સદેહ ॥ ૨ ॥
 ત્યાંથી શ્રીહરિ આવિયા ॥ શુભ કાલવાણી ગામ ॥ ત્યાં બહુ વિધી
 ભોગ સામર્થ્ય ॥ દેખાડ્યું સુખધામ ॥ ૩ ॥ હજારો નિજ ભક્તને
 સ્વાધિન સમાધી માંઈ ॥ એ કેવળ શ્રીહરિની કૃપા ॥ તેમાં સાધન
 બળ નહીં કાંઈ ॥ ૪ ॥ ઓઝટ ગંગાને તટે ॥ કયો વિશ્વનગ ઉ-
 દાર ॥ છ મહીના લગ સહુ ચાતિના ॥ જમ્યા વિપ્ર અપાર ॥ ૫ ॥
 કનક ભૂષણ વસ્ત્ર વાહન ॥ વિપ્રને દઈ દાન ॥ મુક્ત કહે તે સમે ધન-
 શ્યામ ॥ થયા શ્રીભગવાન ॥ ૬ ॥ કડવાં ॥ ૧૦૦ ॥ રાગ રામગ્રી ॥
 પ્રબલ પ્રતાપ પ્રકાશિયો ॥ સહજનંદ સ્વામિ ॥ અનંત પતિત ઓધા-
 રવા ॥ પ્રગટયા બહુ નામી ॥ પ્ર ॥ ૧ ॥ ત્યાંગિ હજારો શિષ્ય તે ॥
 શેવે કરી પ્રતિ ॥ વચન પ્રમાણે રહે સદા ॥ તજી અસત્ય અની-
 તિ ॥ પ્ર ॥ ૨ ॥ એમજ અહસ્ય અનંત તે ॥ પ્રભુપદ અનુરાગી ॥
 સામગ્રિ લઈ સ્વામિને ॥ સેવે બડભાગી ॥ પ્ર ॥ ૩ ॥ ધર્મેનિષ્ઠ સદા
 સુંદરી ॥ ભક્તિ વશ ભારી ॥ તેપણુ સેવે સ્વામિને ॥ રહે અતિઅવિ-
 કારી ના પ્ર ॥ ૪ ॥ ધર્માદિક હરિ સેવામાં ॥ રહે સૂરતનુ ધારી ॥ મુક્ત
 કહે એમ સર્વને ॥ ચઢી પ્રેમ ખુમારી ॥ પ્ર ॥ ૫ ॥ ૫૬ ॥ ૨૫ ॥
 જેનાં સામૃથનો નહીં પારજી ॥ એવા સ્વામિ પરમ ઉદારજી ॥ કોઈ
 કોઈ મનુષ્યને કૃષ્ણ સ્વરૂપજી ॥ દરશન આપે પરમ અનૂપજી ॥ ૧ ॥
 ઢાળ ॥ અનૂપ નિજ ગોલોકમાં ॥ રાધિકા પાર્ષદ વૃંદ ॥ તેણે જીવતા
 એ ભક્ત દેખે ॥ પ્રગટ શ્રીવૃજયંદ ॥ ૨ ॥ કોઈ કને શ્રીવિશ્વનું રૂપે ॥
 આપે દર્શન અનંત ॥ વૈકુંઠ પાર્ષદ રમાસોતા ॥ ભાસે શ્રીભગવંતા ॥ ૩ ॥
 મહા પુરૂષ રૂપે કરી ॥ કંઈકને દર્શન થાય ॥ શ્વેત દ્વિપ પ્રકાશ મુની

ગણુ ॥ જુક્ત પ્રભુ દેખાય ॥ ૪ ॥ કોઇકને ભુમા સ્વરૂપે ॥ આપે
 દર્શન દેવ ॥ રમા પાર્વદ સહિત ભાસે ॥ તેજ મધ્ય તતખેવ ॥ પા
 કંઈને નરનારાયણ રૂપે ॥ આપે દર્શન દાન ॥ મુક્ત કહે મુનિગણુ
 વિશાક્ષા ॥ તે સોતા ભગવાન ॥ ૬ ॥ કડવાં ॥ ૧૦૧ ॥ જોગેશ્વરરૂપે
 ભગવાનજી ॥ કંઈકને આપે દર્શન દાનજી ॥ ક્ષિર સિંધૂકમળા અહીં
 સયનજી ॥ એવા તે ભાષે અંબૂજ નયનજી ॥ ૧ ॥ ઢાળ ॥ ભાસે
 અંબૂજ નયન કોઈને ॥ હિરણ્ય મયને રૂપ ॥ અર્ક બિંબ સમેત
 અતિશે ॥ જાળવલ માન અનૂપ ॥ ૨ ॥ યજ્ઞ પુરૂષને રૂપ કોઈને ॥
 આપે દર્શન એહ ॥ અગ્નિ મંડળ સહિત પ્રભુને ॥ દેખે હરિજન
 તેહ ॥ ૩ ॥ એવો પ્રખળ પ્રતાપ સૈને ॥ દેખાડ્યો છે જેહ ॥ શરણા
 ગત નિજ ભક્તના ॥ ટાળવા સર્વ સદેહ ॥ ૪ ॥ તે માટે એ સર્વ
 કેરૂં ॥ કારણ કૃષ્ણદિનેશ ॥ અવતારી પ્રભુ એજ છે ॥ તેમાં નસંશય
 ભેશ ॥ ૫ ॥ સર્વથી પર શ્રીહરિ ॥ એ યજ્ઞ પર નહીં કાંઈ ॥ મુક્ત
 કહે સૌ ભક્તને ॥ એમ દૃઢ થયું મનમાંઈ ॥ ૬ ॥ કડવાં ॥ ૧૦૨ ॥
 વિના અષ્ટાંગ જોગ અભ્યાસજી ॥ અનંત સમાધિ જુક્ત હરિદાસ
 જી ॥ તેનાં નાડી પ્રાણ રૂંધાયજી ॥ પ્રગટ શ્રી હરિનું દર્શન થાય
 જી ॥ ૧ ॥ ઢાળ ॥ દર્શન કરીને સમાધિમાં ॥ સૌ આશ્ચર્ય પામે અ
 પાર ॥ તેમાં મુમુક્ષુ શરણ થઇને ॥ હરિ ભજે એક તાર ॥ ૨ ॥ જોગ
 અષ્ટાંગ પ્રયાસથી ॥ મુનિ કોઇક થાયસ્વછંદ ॥ તેવા હરિ કરણા થ
 કી ॥ થયા સિદ્ધ નર ત્રિય વૃંદ ॥ ૩ ॥ પ્રાણ સંજમ દેહ તજવું ॥
 ધારવું ચિરકાળ ॥ તેમાં અધિક સ્વતંત્રતા ॥ પામ્યા તરણ વૃદ્ધ બા
 બ ॥ ૪ ॥ જ્યારે હરિજન વૃંદને ॥ થાય સમાધિ એક કાળ ॥ તેજ
 સમે સૌ લોકને મન ॥ આશ્ચર્ય થાય વિશાળ ॥ ૫ ॥ એ આશ્ચર્યની
 વારતા ॥ સંક્ષેપથી કહું તેહ ॥ કહે મુક્ત સ્મૃતિ સર્વને ॥ સણૂતાં ૬

જે સદેહ ॥ ૬ ॥ કડવાં ॥ ૧૦૩ ॥ સઘ સમાધિ પ્રાપ્ત રવછંદજી ॥
 એવા અગણિત નર ત્રિય વૃંદજી ॥ તેની પંક્તિઓ પ્રથક અપારજી ॥
 સોએ સો ને હજારે હજારજી ॥ ૧ ॥ ઢાળ ॥ હજારો પંક્તિઓ
 મ્હોટી ॥ દેખે શ્રી ભગવાન ॥ તેમાં કોઈ સિદ્ધ આસને ॥ એઠા ધરે
 હરિ ધ્યાન ॥ ૨ ॥ કોષક પન્નાસને એસી ॥ ધ્યાન કરે હરિજન ॥
 કોષક ત્યાં વિરાસને ॥ એઠા છે રૂંધી મન ॥ ૩ ॥ કોષક વજાસને એ
 શી ॥ રિથર થયા હરિદાસ ॥ કંષક રવસ્તિક આસને ॥ એઠા તે પ્રભુ
 ની પાસ ॥ ૪ ॥ કોષક સખ આસન કરીને ॥ ધ્યાનમાં રહે ધીર ॥
 કાષ્ટ અશ્મ સમાન તેના ॥ બાસે સ્થૂળ શરીર ॥ ૫ ॥ એમ સમાધિ
 નિષ્ટની ॥ પંક્તિઓ નિશ દિન યાય ॥ મુક્ત કહે શ્રી કૃષ્ણનો ॥ મ
 હિમા કહ્યો નવ જય ॥ ૬ ॥ કડવાં ॥ ૧૦૪ ॥ રામ કેદારો ॥
 સ્વામિને શરણુ થઈ સિદ્ધ અગણિત થયા ॥ સમાધિ નિષ્ટ હરિ ભ
 ક્ત શૂરા ॥ પક્ષક હરિ ધ્યાનથી આર નવ નીશરે ॥ પ્રમટને બજો
 પ્રેમી પૂરા ॥ સ્વા ॥ ૧ ॥ તેમાંથી કોષને જગાડે શ્રી હરિ ॥ પ્રહર એ
 ક ધ્યાનમાં વીતિ જાતે ॥ કોષને જગાડે ધ્યાનમાંથી પ્રભુ ॥ પ્રેમી જા
 હીને જે પોર યાતે ॥ સ્વ ॥ ૨ ॥ કોષને જગાડે ધ્યાનથી જે દિને ॥
 કોષકને પક્ષ વીતિ જગાડે ॥ કોષકને જગાડે માસ વીતે પ્રભુ ॥ ધ્યાનમાં
 ભક્તને સૂખ દેખાડે ॥ સ્વા ॥ ૩ ॥ માસ એ ગયે પ્રભુ જગાડે કોઈ
 ને ॥ કોષકને જગાડે ત્રણ માસે ॥ મુક્તાનંદ એમ ધ્યાનમાં શ્રી હ
 રિ ॥ પ્રેમી ભક્તને પ્રભુ રાખે પાહે ॥ સ્વા ॥ ૪ ॥ પદ ॥ ૨૬ ॥
 કોષને ચાર માસને અંતજી ॥ ધ્યાનથી એવે શ્રી ભગવંતજી ॥ બહુ
 કાળે વા થોડે કાળજી ॥ એમ જગાડે જન પ્રતિપાળજી ॥ ૧ ॥ ઢાળ ॥
 ભક્તના પ્રતિપાળ કોષને ॥ દૃષ્ટિ માત્રે દેવ ॥ સામું જોતાં સમાધિ
 થી ॥ જગાડે તતખેવ ॥ ૨ ॥ કોષકને શબ્દ કરીને ॥ જગાડે જગવં

૬ ॥ સંકલ્પે કરી કોષને ॥ સઘ જગાડે સૂખકંદ ॥ ૩ ॥ સમાધિમાં
 સૂખ ધણું ॥ એ સ્વાદ લોભી કોય ॥ તે જગાડ્યા જાગે નહીં ॥ તન
 માં ન આવે સોય ॥ ૪ ॥ તદાત્મક જોગે કરી ॥ તે ભક્તને સૂખધા
 મ ॥ અતિ જોર લાવે દેહમાં ॥ શોભાનિધી ધનશ્યામ ॥ ૫ ॥ એવી
 ગાઠ સમાધિથી ॥ પ્રભુ જગાડે શાક્ષાત ॥ મુક્ત કહે સૌ જાગીને ॥
 પછે કરે અલોકિક વાત ॥ ૬ ॥ કડવાં ॥ ૧૦૫ ॥ કોષક કહે બ્રહ્મપૂર
 ની વાતજી ॥ કોષક વૈકુંઠ વર્ણવે વિખ્યાતજી ॥ કોષ ગોલોકની શોભા
 જોહજી ॥ અતિ આશ્ચર્ય સહિત કહે તેહજી ॥ ૧ ॥ ઢાળ ॥ કહે કો
 ષ આશ્ચર્ય સોતો ॥ એત દ્વિપ અનૂપ ॥ નિરંતર મુક્તપ્રકાશમાં ॥ વ
 ર્ણવે તેહનું ૩૫ ॥ ૨ ॥ ત્રિલોકમાં સૂર અસૂરનાં ॥ સ્થાનક વિવિધ પ્ર
 કાર ॥ કોષક તેહની વારતા ॥ વર્ણવે કરી વિસ્તાર ॥ ૩ ॥ કોષક ત્રિ
 લોક વિષે ॥ શ્રી હરિતણું જે સ્થાન ॥ તે વર્ણવે અતિ પ્રેમસૂ ॥ હરિ
 ભક્ત અતિ ખુદ્ધિવાન ॥ ૪ ॥ કોષક લોકલોક બાહીર ॥ સ્થાન પર
 મ બિદાર ॥ કરે તેહની વારતા ॥ વિસ્તારી વારમવાર ॥ ૫ ॥ સમા
 ધિથી જાગીને ॥ જેમ દેખે તેમ કહે તેહ ॥ મુક્તાનંદ કહે સભા સૌ
 ને ॥ આશ્ચર્યકારી એહ ॥ ૬ ॥ કડવાં ॥ ૧૦૬ ॥ અનંત બ્રહ્માંડ
 ના વાસી બિદારજી ॥ બ્રહ્મા વિશ્નું મહેશ અપારજી ॥ તેની ક્રિયા જ
 ગ રચના જોહજી ॥ જોતપત્તિસ્થિતિલય વર્ણવે તેહજી ॥ ૧ ॥ ઢાળ ॥
 વર્ણવે વિક્તે કરી ॥ કાશલ ન રાખે કોય ॥ વૈભવ અનંત બ્રહ્માંડના ॥
 વર્ણવે હરિજન સોય ॥ ૨ ॥ દેવ દૈત્ય ને નરાદિકની ॥ બહુ બ્રહ્માંડ
 ની વાત ॥ આશ્ચર્યકાર્ય દીઠી તેવી ॥ વર્ણવે સાક્ષાત ॥ રચના સૌ બ્ર
 હ્માંડની કોષ દેખી તેમ કહે ધીર ॥ કોષક કહે નિજ દેહ રચના ॥
 ધ્યાનિ ગુણ ગંભિર ॥ ૪ ॥ કોષ બ્રહ્માંડની વારતા ॥ તે કહે પાતાળ
 પ્રજંત ॥ તેમ બ્રહ્માંડની વારતા ॥ એ કહે જન ખુદ્ધિવંત ॥ ૫ ॥ ના

રાયણુ મુનિ તેહના ॥ સૂણી વચન વિવિધ પ્રકાર ॥ મુક્ત કહે પ્રભુ ક
 રે તેનો ॥ પકવ અપકવ વિચાર ॥ ૬ ॥ કડવાં ॥ ૧૦૭ ॥ તેમધ્ય
 નેહને પરમ અનૂપણ ॥ પકવ ધારણા થઈ સૂખરૂપણ ॥ તેને ધાર
 ણા યોગ્ય છે તેહણ ॥ ફરી ફરી સ્વામિ કરાવે તેહણ ॥ ૧ ॥ ઢાળ ॥
 સ્વામિ ફરી શીખવે ॥ બહુ યોગકળાની રીત ॥ જેને સાંભળતાં સંશય
 ટળે ॥ પ્રભુ સંગ વાગે પ્રીત ॥ ૨ ॥ નાડી પ્રાણુનો સ્વચ્છાએ ॥ કરે
 સ્કંધાય વિકાશ ॥ કોઈકને એમ શીખવે ॥ કરવા તે દૃઢ અભ્યાસ
 ॥ ૩ ॥ તેમ કોઈને સૌ અંગમાંથી ॥ જેથી જીવને પ્રાણુ ॥ એકજ
 અંગમાં રાખવા ॥ એમ શીખવે છે સૂખણુ ॥ ૪ ॥ એવી નેહને ધા
 રણા ॥ તેને દેહ શુદ્ધ ટળી જાય ॥ છેદે બાળે દેહ સધળુ ॥ તોપણુ
 પીડ ન થાય ॥ ૫ ॥ એવી બહુ વિધ ધારણાની ॥ રીતિ અતિ અ
 ભિરામ ॥ મુક્તાનંદ કહે ભક્ત જનને ॥ શીખવે ધનશ્યામ ॥ ૬ ॥ ક
 ડવાં ॥ ૧૦૮ ॥ રાગ ધોળ ॥ એવી જોગ કળા જગવંદરે ॥
 સૌને શીખાડે સૂખકંદરે ॥ ૧ ॥ કોઈ પાછી તે દૃષ્ટિ વાળીરે ॥ જુએ
 અંતરમાં વનમાળીરે ॥ ૨ ॥ કોઈ દ્રગ આગળ હરિ ધારેરે ॥ તેનાં
 નયણુના મટકા મારેરે ॥ ૩ ॥ કોઈએક દ્રગ અંતર વાળીરે ॥ બીજું
 નેત્ર ઉઘાડે સંભાળીરે ॥ ૪ ॥ જેઉ ઉલટસુલટ કરી નાંખેરે ॥ તેમાં હ
 રિ ભૂતિ દૃઢ રાખેરે ॥ ૫ ॥ એવી અક્ષિ વિદ્યાએ કહાવેરે ॥ મુક્તાનં
 દનો નાથ શીખાવેરે ॥ ૬ ॥ ૫૬ ॥ ૨૭ ॥ કોઈને ઉભય નેત્ર તત
 કાળણ ॥ અંતર માર્ગ ફરાવે દયાળણ ॥ નાડી પ્રાણુ આકર્ષણુ નેહ
 ॥ પ્રભુ નિજ જનને શીખાડે તેહણ ॥ ૧ ॥ ઢાળ ॥ શીખાડે
 નિજ ભક્તને ॥ પ્રભુ અક્ષિ વિદ્યા એહ ॥ જે જાણે હરિ ભક્ત કરાં ॥
 ટળે સર્વ સંદેહ ॥ ૨ ॥ નિજ લોચન મટકા વિના ॥ તે બાહીર રાખે
 બેઉ ॥ નાડી પ્રાણુને ખેંચવા ॥ શીખવે કોઈને તેઉ ॥ ૩ ॥ ખટ અકો

મધ્યે એક ચક્રે ॥ રૂંધાવી સૌ પ્રાણુ ॥ શ્રવણ બહુ વિધ નાદનું ॥ કો-
 ઈને કરાવે સૂક્ષ્મણુ ॥ ૪ ॥ પ્રાણુ રૂંધાવી એક ચક્રે ॥ બેસાડ્યા જન
 જેહ ॥ પ્રણુવ એ પાસે ગણાવે ॥ એવા સમૃથ તેહ ॥ ૫ ॥ સમાધિ-
 માંથી નૈયે ॥ એ જાગે જન શાક્ષાત ॥ મુક્તાનંદ કહે પ્રણુવની ॥ તે
 પાસ કરાવે વાત ॥ ૬ ॥ કડવાં ॥ ૧૦૮ ॥ ઇડા પિંગળા નાડી
 જેહ ॥ નાડી સૂષુમ્ણાદિક બહુ તેહ ॥ તેને માગે કરી સૂખ
 કંદ ॥ ભક્તને આપે અતિ આનંદ ॥ ૧ ॥ ઢાળ ॥ ભક્તને સૂખ
 આપવા ॥ રવિચંદ્રાદિક જે દેવ ॥ કોઈને તેના લોકમાં ॥ પ્રભુ પોંચાડે
 તતખેવ ॥ ૨ ॥ એમજ સૂરના લોક અગણિત ॥ દેખાડે ભગવંત ॥
 યોગ કળાની યુક્તિઓ ॥ શીખવે આપ અનંત ॥ ૩ ॥ એવી જોગ
 ભાગી સર્વે ॥ સાધન બળ નહીં કોય ॥ તોપણ પ્રભુ નિજ ભક્તને ॥
 સેહજે પમાડી સોય ૪ ॥ પ્રતાપ એ સ્વામિ તણો ॥ જે સિદ્ધ થયા
 સાક્ષાત ॥ તે પેશે અન્યનાં તનવિષે ॥ તેની જાણે મનની વાત ॥ ૫ ॥
 અંતરયામિ તુલ્ય જેહના ॥ શિષ્ય અગણિત થાય ॥ મુક્ત કહે તે
 સ્વામિનો ॥ મહિમાં તે કેમ વ્રણવાય ॥ કડવાં ॥ ૧૧૦ ॥ અન્યના
 દેહમાં સ્થિતિ કરે કોય ॥ તેના પ્રાણુને રૂંધે સોય ॥ હરિના ધામ
 જે અતિ સૂખરૂપ ॥ પ્રભુની પેઠે દેખાડે અનૂપ ॥ ૧ ॥ ઢાળ ॥
 દેખાડે હરિ ધામ સર્વે ॥ પ્રભુની પેર્ય ઉદાર ॥ એવા જેહના શિષ્ય
 સમર્થ ॥ ગ્રહિને લાગ અપાર ॥ ૨ ॥ સ્વામિની આસાથકી ॥ કોય
 ખુશ ભક્તિમાન ॥ સમાધિ અન્યને કરાવે ॥ જેમ શ્રીભગવાન ॥ ૩ ॥
 તેમ સમાધિ થકી કોયને ॥ જગાડે તતકાળ ॥ એવા અગણિત શિષ્ય
 સોતા ॥ શોભે જન પ્રતિપાળ ॥ ૪ ॥ એમ અતિ કરુણા કરી ॥ દે
 ખાડ્યો પ્રબળ પ્રતાપ ॥ કાળે નષ્ટ તે જોગ કળાનો ॥ કીધો ભૂપર
 આપ ॥ ૫ ॥ નગરઆમને ધરો ધરમાં ॥ જોગ કળાની વાત ॥ મુક્તા-

નદ કહે સ્વામિએ ॥ કીધી તે જગ વિખ્યાત ॥ ૬ ॥ કડવાં ॥ ૧૧૧ ॥
 અન્ય પણ હરિનો પ્રતાપ છે જોહજી ॥ સર્વે ભૂમિમાં પ્રગટયો તેહજી ॥
 દેખે સાંભળે સૌ શાક્ષાતજી ॥ કહુ સંક્ષેપથી તેહની વાતજી ॥ ૧ ॥ હાજી ॥
 સંક્ષેપે કરી વર્ણવું ॥ શ્રીહરિનો પ્રયજ પ્રતાપ ॥ સાંભળતાં શ્રદ્ધા થકી ॥ સૌ
 થાય જન નિષ્પાપ ॥ ૨ ॥ કંઈક તેહના ભક્તભૂપ ॥ આત્માનિષ્ઠ ઉદાર ॥
 કૈંક તન અભિમાન સોતા ॥ રાખે પ્રભુસંગ ખ્યાર ॥ ૩ ॥ બાળ તરુણ ને
 વૃદ્ધ જો ॥ નરત્રિયા સૌ હરિ દાસ ॥ તેમજ વૃદ્ધ મનુષ્યને ॥ સતસંગમાં
 વિશ્વાસ ॥ તેમાં કૈંક પ્રગટ પ્રભુને ॥ નિરખિયા બહુ વાર ॥ કૈંકને નહીં મુદ્દલ
 દર્શન ॥ હરિ બજો એક તાર ॥ ૪ ॥ કૈંક તેહના ભક્તને ॥ વચને કરી
 ને હરિજનને ॥ મુક્ત કહે વિશ્વાસ રાખી ॥ કરે તે પ્રગટ બજનને ॥
 ૬ ॥ કડવાં ॥ ૧૧૨ ॥ રાગ મેવાડો ॥ અંત સમયમાં રે એ સૌ ભક્તને
 રે ॥ સંકટ તે કોય પ્રકારે ન થાય ॥ શ્રી હરિ આવીરે ઉભા રહેરે ॥
 એમ પ્રભુ કરે છે જનની સહાય ॥ અં ॥ ૧ ॥ પાર્વદ સોતારે
 બેઠા છે વિમાનમાં રે ॥ એવા જૂએ પ્રગટ પ્રભુ હરિદાસ ॥ દિવ્ય સ્વ-
 રૂપેરે તેજ વિમાનમાં રે ॥ ભક્તને તેડી બેસાડે છે પાસ ॥ અં ॥ ૨ ॥
 લે હરિજનને રે પ્રભુ નિજ ધામમાં રે ॥ પ્રેમે કરી પોંચાડે તતકાજી ॥
 મહા મુનિવરને રે વાંચિછત જો ગતિ રે ॥ ભક્તને આપે જન પ્રતિપા-
 જી ॥ અં ॥ ૩ ॥ મરણ સમયમાં સૌ હરિભક્તને રે ॥ એમ પ્રભુ આપે
 દરશન દાન ॥ કોય કોય વેળારે ભક્ત અભક્તને રે ॥ અંતકાળે
 ભાસે શ્રીભગવાન ॥ અં ॥ ૪ ॥ આશ્ચર્ય દેખીરે દૈવિજીવનેરે ॥ ધર્મ
 માં સંશયનો થયો નાશ ॥ મુક્ત કહે છે રે ॥ કૃષ્ણ દિનેશનેરે ॥ શરણે
 તે આવ્યા કરી વિશ્વાસ ॥ અં ॥ ૫ ॥ ૫૬ ॥ ૨૮ ॥ એમ આશ્ચર્ય
 જુક્ત બહુ નામિજી ॥ એવા તે શ્રી સહજનંદ સ્વામિજી ॥ તેનો
 પ્રતાપ શાક્ષાતજી ॥ ભૂમિ વિષે થયો અતિ વિખ્યાતજી ॥ ૧ ॥

ઢાળ ॥ વિખ્યાત ભૂતળમાં થયો ॥ શ્રીહરિનો પ્રાદ પ્રતાપ ॥ તેને જે
 ચિત્ત દર્ધ સાંભળે ॥ તે થાય અતિ નિષ્પાપ ॥ ૨ ॥ દુર્વાશાના શ્રાપ-
 થી ॥ પ્રગટયા તે ભૂતળજેહ ॥ ॥ તે રૂપિએ શ્રીકૃષ્ણનો ॥ સાંભળ્યો
 મહિમાં એહ ૩ ॥ સુશ્રુતા અતિ રાજ થયા ॥ મરિચ્યાદિ મુનિના
 વૃંદ ॥ તે સર્વે સ્વામિ સમીપે ॥ આઘ્યા અધિક સ્વછંદ ॥ ૪ ॥ દેખી
 પ્રગટ પ્રતાપને ॥ ઉપનો જે દૃઢ વિશ્વાસ ॥ અતિ અચળ આશ્રય
 કરીને ॥ રહ્યા શ્રીહરિ પાસ ॥ ૫ ॥ પ્રગટ કૃષ્ણ દિનેશને ॥ ભજતા
 હવા મુનિ સોય ॥ મુક્ત કહે હરિ ભક્તમાં ॥ એ તુલ્ય અવર ન
 કોય ॥ ૬ ॥ કડવાં ॥ ૧૧૩ ॥ મરિચ્યાદિક મુનિ તજ અન્ય આ-
 શજી ॥ રહ્યા નિરંતર શ્રીહરિ પાસજી ॥ તે સૌને શ્રીહરિનો સંગજી ॥
 મિત્રભાવ થયો સૂખદ અભંગજી ॥ ૧ ॥ ઢાળ ॥ મિત્રભાવં શ્રીકૃષ્ણ-
 માં ॥ છલ રહિત સૌને જેહ ॥ બ્રહ્માદિક સૂર વૃદ્ધને પણ ॥ અધિક
 દુર્લભ એહ ॥ ૨ ॥ એક સમે શ્રી સ્વામિએ ॥ નિજ આશ્રિત નર
 ત્રિય વૃંદ ॥ તે સૌને તેડાવિયાં ॥ કરુણાનિધિ સૂખકંદ ॥ ૩ ॥ તેમજ મહા
 મુનિ સર્વને ॥ તેડાવિયા તતકાજી ॥ તે પ્રત્યે કહેતા હવા ॥ આ વચન
 પરમ કૃપાજી ॥ ૪ ॥ હે મુનિઓ હે મહિ હરિજન ॥ સૂણો હમારી
 વાત ॥ જે શાસ્ત્ર હમને ઈષ્ટ છે ॥ હવે તેજ કહુ શાક્ષાત ॥ ૫ ॥
 સર્વ ઉપનીસદે સોતા ॥ વેદ સૂખપ્રદ ચાર ॥ મુક્તાનંદનો પ્ર-
 ભુ કહે ॥ એ સંગ હમને પ્યાર ॥ ૬ ॥ કડવાં ॥ ૧૧૪ ॥
 તેમ વૈશંપાયન મુનિ કૃત જેહજી ॥ સૂખ સારિરક સૂખપ્રદ તેહજી ॥ શ્રી
 મદ્ ભાગવત નામે પુરાણજી ॥ દશ લક્ષણ કરી અધિક પ્રમાણજી
 ॥ ૧ ॥ ઢાળ ॥ પ્રમાણ મહાભારત વિષે ॥ શ્રીભગવદ્ગીતા જેહ ॥
 ભિસ્મ પર્વમાં શ્રી મૂળે કરી ॥ પારથને કહી તેહ ॥ ૨ ॥ તેમજ ભા-
 રથને વિષે ॥ ભિસ્મે કહ્યાં સૂખધામ ॥ પાઠ કરતાં ભવ તરે ॥ એવા

વિશ્નું શસ્ત્ર નામ ॥ ૩ ॥ પ્રેમ સહિત નિજ બ્રાત આગળ ॥ વર્ણવી
 કરી પ્યાર ॥ મહાભારતમાં વિદૂરનીતિ ॥ કીધો પરમ ઉપગાર
 ॥ ૪ ॥ સ્કંદ પુરાણે વિશ્નું ખંડમાં ॥ સર્વ ગ્રંથનું સાર ॥ વાસુદેવ
 મહાત્મ વર્ણવું ॥ તારવા જીવ અપાર ॥ ૫ ॥ એ સત શાસ્ત્રને અમે
 માન્યાં ॥ ટાળવા ભવદ્વંદ ॥ મુક્તાનંદનો પ્રભુ કહે ॥ એથી જીવરે જન
 દ્વંદ ॥ ૬ ॥ કંડવાં ॥ ૧૧૫ ॥ સૂત્ર શારિરક સુતિના સારજી ॥ વેદ
 વ્યાસ વર્ણવ્યા કરી પ્યારજી ॥ ભગવદ્ગીતા મહાસૂખકારીજી ॥ અર્જુ
 ને કહી કૃષ્ણ મુરારિજી ॥ ૧ ॥ ઢાળ ॥ કૃષ્ણ મુરારી ગોપ ધૈ ॥
 કર્યું ઉપનિશદ દોહન ॥ પારથને કરી વચ્છગીતા ॥ ૫૫ ગ્રંથું મોહન
 ॥ ૨ ॥ એ જે ગ્રંથનો જેમ ધટે તમ ॥ અર્થ ભર્યા અભિરામ ॥
 રામાનુંજ આચાર્ય જે ॥ કર્યા ભાષ્ય મહા સૂખધામ ॥ ૩ ॥ શ્રી ભાષ્ય
 ગીતા ભાષ્ય જે ॥ સદ્ગ્રંથ સાર છે તેઉ ॥ અધ્યાત્મ સૌશાસ્ત્રમાં ॥ અ
 મે ઉત્તમ માન્યા જેઉ ॥ ૪ ॥ શ્રીમદ્ ભાગવતને વિષે ॥ એ સ્કંધ અ
 તિ સૂખરૂપ ॥ દશમ પંચ કૃષ્ણ મહાત્મ ॥ બોધક પરમ અનૂપ
 ॥ ૫ ॥ શ્રી કૃષ્ણ મહાત્મ જાણુવા ॥ જેઉ સ્કંદ અધિક પ્રમાણુ ॥
 મુક્તાનંદનો પ્રભુ કહે ॥ એમ જાણો પરમ સૂજાણુ ॥ ૬ ॥ કંડવાં ॥
 ૧૧૬ ॥ રાજ ગરબી ॥ મારા આશ્રિત સૌ હરિજન સૂણુજે પ્રીતે
 રે ॥ મુને અતિ વલ્લભ જે ગ્રંથ કહ્યા શુભ રીતેરે ॥ ૧ ॥ તેમ યાચ
 નલકાની સ્મૃતિ તે પણુ જાણોરે ॥ તેતો ટીકા મિતાક્ષરા જુક્ત પ્રબળ
 પ્રમાણુરે ॥ ૨ ॥ એમાં વર્ણ્યાશ્રમ આચારની શુભ રીતિરે ॥ તેમ સર્વે
 ના વ્યહવાર કહ્યા કરી પ્રીતિરે ॥ ૩ ॥ એમાં અથ ટાળ્યાની રીત કહી
 સૂખકારીરે ॥ તેમ કરતાં પાતક સિંધૂ તરે નર નારિરે ॥ ૪ ॥ એ જે
 શાસ્ત્ર કહ્યાં છે પ્રમાણુ અંતર ધરંજોરે ॥ મુક્તાનંદનો વાલો કહે તેમ
 સૌ અનુસરંજોરે ॥ ૫ ॥ ૫૬ ॥ ૨૯ ॥ શ્રી મૂખ વચન સૂણી તત

કાળજી ॥ સમજ્યાઃ મર્મ વૃદ્ધ તરણુ યાગજી ॥ અહિ સાગિ હરિજન
 ના વૃંદજી ॥ સવેને થયો અતિ આનંદજી ॥ ૧ ॥ ઢાળ ॥ અતિ
 આનંદે સ્વામિને ॥ પૂજ્યા તે પ્રેમ સમેત ॥ ઇષ્ટ અંથજે હરિ કલા ॥
 તેમાં થયું સૌને હેત ॥ ૨ ॥ પછે તે સ્વામિ સૂખનિધિ ॥ મુનિ વૃંદ સ
 હિત ઉદાર ॥ દેશ દેશમાં વીચર્યા ॥ તારવા જીવ અપાર ॥ ૩ ॥ તે
 સૌ દેશના મનુષ્યને ॥ આશ્ચર્યકારી એક ॥ પ્રાઢ પ્રતાપ જે આપનો ॥
 વિસ્તાર્યો અતિશે તેહ ॥ ૪ ॥ અનન્ય આશ્રય સ્વામિનો ॥ કરતા હ
 તા બહુ જન ॥ દેશ દેશમાં પ્રગટ પ્રભુનું ॥ કરે તે સર્વ ભજન ॥ ૫ ॥
 બહુ પૂન્ય ક્ષેત્રને વિષે ॥ કર્યા વિષ્ણુ જાગ અપાર ॥ મુક્ત કહે હરિ કૃ
 ણુનો જશ ॥ પામ્યો અતિ વિસ્તાર ॥ ૬ ॥ કડવાં ॥ ૧૧૭ ॥
 જન્માષ્ટમિ પરમ અનૂપજી ॥ રામનવમી આદિક સૂખરૂપજી ॥
 હરિના જન્મ દિવસ શુભ જેહજી ॥ સર્વ એકાદશીનાં વૃત્ત તેહજી
 ॥ ૧ ॥ ઢાળ ॥ એ સૌ વૃત્તમાં સ્વામિએ ॥ સામગ્રિયું કરી સાર ॥ અ
 તિ બડા ઉચ્છ કરાવ્યા ॥ દીવાં દાન અપાર ॥ ૨ ॥ વેદ આદિજી
 તીર્થ સાધૂ ॥ દેવતાનાં સ્થાન ॥ અહિં સામય યમનું ॥ સ્થાપન કર્યું
 ભગવાન ॥ ૩ ॥ ધર્મ યાન વૈરાગ્ય સોતી ॥ કૃષ્ણ ભક્તિ ઉદાર ॥ તે
 વિસ્તારી સૌ દેશમાં ॥ એમ તાર્યા જીવ અપાર ॥ ૪ ॥ એવી રીતે બહુ
 દેશમાં ॥ વીચર્યા તે શ્રી ધનશ્યામ ॥ સાં નિજ પ્રતાપ જણાવિયો ॥ શો
 ભાનિધિ સૂખધામ ॥ ૫ ॥ અનંત નર ત્રિય વૃંદને ॥ કીધાં તે દૃઢ
 નિજ દાસ ॥ મુક્ત કહે શ્રી સ્વામિએ ॥ તેના હાર્યા ભવત્રાસ ॥ ૬ ॥ ક
 ડવાં ॥ ૧૧૮ ॥ એમ ભૂપર ફરતા ધનશ્યામજી ॥ દુર્ગ નથ આવ્યા
 સૂખધામજી ॥ તે પૂરનો રાજા નિજ ભક્તજી ॥ અભય નામ જગથી
 તે વિરક્તજી ॥ ૧ ॥ ઢાળ જગથી તે વિરક્ત રહીને ॥ કરે તે જ
 ગ વ્યહવાર ॥ નિજ કુટુંબ સોતા હરિ ભજે ॥ પ્રભુ સંગ પ્રેમ અપા
 ૨ ॥ ૨ ॥ તે નૃપતિ ભક્તિ વડે ॥ રહ્યા સ્વામિ તેને ઘેર ॥ બહુ આ

વે દરિજન દર્શન ॥ નિત યાય ત્રિજાલેહેર ॥ ૩ ॥ તિર્થ વિષે બહુ દે
 શમાં ॥ કર્મ મંદિર પરમ વિશાળ ॥ ત્યાં મૂર્તિનું નિજ ઈછની ॥
 પધરાવિયું તનકાળ ॥ ૪ ॥ તે સર્વે વિગિત કહું ॥ શ્રી નરનારાયણ
 દેવ ॥ તેમ લક્ષ્મિનારાયણને ॥ પધરાવિયા તતખેવ ॥ ૫ ॥ રાખા
 કૃષ્ણ ને ધર્મ ભક્તિ ॥ પધરાવ્યા કરી પ્રીત ॥ મુક્તાનંદના નાથની ॥
 સર્વે અલોકિક રીત ॥ ૬ ॥ કડવાં ॥ ૧૧૯ ॥ કરી તે પ્રતિષ્ઠા મૂર્તિ
 અનુસાર ॥ તે દિન ઉત્સવ કીધા ઉદાર ॥ વિપ્ર જમાડયા કરી
 સનમાન ॥ બહુ વિધી તેને દીધા દાન ॥ ૧ ॥ ઢાળ ॥ દાન
 અગણિત વિપ્રને ॥ આપિયાં વિવિધ પ્રકાર ॥ અનંત મેન જમાડિ
 મા ॥ વર્ષો તે જયજયકાર ॥ ૨ ॥ તે ઉત્સવમાં આવિયા ॥ નિજ ભ
 ક્ત જનના વૃંદ ॥ નિર્મિ શ્રી કૃષ્ણ દિનેશને ॥ પામિયા અતિ આ
 નંદ ॥ ૩ ॥ જે જે કૃષ્ણ સ્વરૂપનું ॥ સ્થાપન કર્યું હરિ આપ ॥ તે
 મૂર્તિમાં ભક્ત જનને ॥ ભાષે પ્રબળ પ્રતાપ ॥ ૪ ॥ પ્રગટ શ્રીધનશ્યામ
 નું ॥ મૂર્તિમાં દર્શન થાય ॥ હરી બોલાવે ભક્તને ॥ મહિમા કલોન
 વ જય ॥ ૫ ॥ એમ એ શ્રી હરિ મૂર્તિ દારે ॥ આપે સૂખ સાક્ષા
 ત ॥ મુક્ત કહે સંક્ષેપથી ॥ વણુનું તેની વાત ॥ ૬ ॥ કડવાં ॥ ૧૨૦
 ॥ ૫૬ રામ અરબી ॥ એવી રીતે શ્રી ધનશ્યામ મૂર્તિ દારેરે ॥
 પ્રભુ નીજ જનકેરાં કાજ સર્વ સુધારેરે ॥ ૧ ॥ કોષને મૂર્તિમાં પ્રગટ
 પ્રભાસુ દર્શન આપેરે ॥ તેનું મન ખેંચી નીજ રૂપમાં દઢ સ્થાપેરે
 ॥ ૨ ॥ કોઈ તો બહુ વિધનાં નૈવેદ્ય અર્પે છે આણીરે ॥ તેને મહણ
 કરે તતકાળ ભાવ જાણીરે ॥ ૩ ॥ કોષનું દૂધ પીએ હરિ આપ મૂર્તિ
 રૂપેરે ॥ કોષનો મહણ કરે છે હાર ભાવ અનૂપેરે ॥ ૪ ॥ આવા મૂર્તિને
 દારે દેવભાવ જણાવેરે ॥ નીજ ભક્તને શ્રી ધનશ્યામ જાડ લડાવે
 રે ॥ ૫ ॥ એમ મૂર્તિમાં કીધો નિવાસ નીજ જન કાજેરે ॥ કહે મુ

ક્રતાનંદ શ્રી કૃષ્ણ પ્રગટ બિરાજે રે ॥ ૬ ॥ ૫૬ ॥ ૩૦ ॥ એક સમે
 નીજ બંધુ જોહજી ॥ અવધપૂરિથી આચ્યા તેહજી ॥ ચોટા બંધવ
 રામ પ્રતાપજી ॥ કૃષ્ણ ભકિત રત અતિ નિષ્પાપજી ॥ ૧ ॥ ઢાળ
 ॥ કૃષ્ણ ભકિત રત સદા ॥ નીજ અનૂજ ઇચ્છારામ ॥ વિદ્યા વિ-
 નય વિવેક સોના ॥ સર્વ શુભગુણ ધામ ॥ ૨ ॥ એ એજ બંધુપતિ
 સોના ॥ સંગ લઈ પરિવાર ॥ શ્રીકૃષ્ણ પ્રભુને દર્શને ॥ આવિયા પર-
 મ ઉદાર ॥ ૩ ॥ પતિ રામપ્રતાપની ॥ તેનું સુવાસનીબાઈ ના-
 મ ॥ પુત્ર તેના ત્રણ છે ॥ ધર્મિષ્ઠ શોભા ધામ ॥ ૪ ॥ નંદરામ ઠાકોર
 રામજી ॥ એથી નાના અવધ્યપ્રસાદ ॥ શ્રી કૃષ્ણ ભકિત રત સદા ॥
 જિરમાં ન લેશ પ્રસાદ ॥ ૫ ॥ એ ત્રણેની પતિયુંનાં ॥ નામ પુત્ર
 સમેત ॥ મુકતાનંદ કહે વર્ણવું ॥ જોને કૃષ્ણ પ્રભુ સંગ હેત ॥ ૬ ॥
 કડવાં ॥ ૧૨૧ ॥ નંદરામની પતિ જોહજી ॥ લક્ષ્મિ નામ સાધવી
 દહ તેહજી ॥ તેના પુત્ર ઉભય બુદ્ધિવાનજી ॥ શ્રી હરિ સંગ સદા
 એક તાનજી ॥ ૧ ॥ ઢાળ ॥ સદા પ્રેમ શ્રી હરિ વિષે ॥ એવા રામ
 સરણ અભિરામ ॥ તેમ નારાયણપ્રસાદ નામે ॥ લાલ સોભા ધા-
 મ ॥ ૨ ॥ તેમજ ઠાકોર રામજીની ॥ પતિ પરમ ઉદાર ॥ કાંતિ
 મતિ છે નામ તેનું ॥ પ્રગટ પ્રભુ સંગ પ્યાર ॥ ૩ ॥ પુત્ર તેના એક
 છે ॥ હરિશ્ચંદ્ર નામ અનૂપ ॥ બાળપણથી હરિ ભજે ॥ અતિસે
 મનોહર૩૫ ॥ ૪ ॥ તેમજ અવધ્યપ્રસાદજીના ॥ પતિ અતિ બુદ્ધિમાન ॥
 સુનંદ છે નામ તેહનું ॥ ભજે શ્રી ભગવાન ॥ ૫ ॥ જોઈ બંધુ કૃષ્ણ
 ના ॥ તેનો એ સૌ પરિવાર ॥ મુકત કહે શુભ નામ તેનાં ॥ કલ્યાણ
 જી અનુસાર ॥ ૬ ॥ કડવાં ॥ ૧૨૨ ॥ તેમ શ્રી હરિના અનૂજ
 અનૂપજી ॥ ઇચ્છારામજી શાંત સ્વરૂપજી ॥ તેના પતિ વસૂમતિ ના-
 મજી ॥ તેના પંચ પુત્ર છબિ ધામજી ॥ ૧ ॥ ઢાળ સુંદર પાંચે
 પુત્ર કરાં ॥ નામ ગુણ અનુસાર ॥ અનુક્રમે વર્ણવું ॥ મહા સુખત

૬૫ પરિવાર ॥ ૨ ॥ જોઈ સુત ગોપાળજી ॥ રઘુવીર ગુણ બંડાર ॥
 વૃંદાવન સીતારામજી ॥ તેમ બદ્રિનાથ ઉદાર ॥ ૩ ॥ તે મધ્યે પત્નિ
 ગોપાળની ॥ મેના છે તેનું નામ ॥ તેમ પત્નિ રઘુવીરજી ॥ વિરજ્જ
 શુભ ગુણુ ધામ ॥ ૪ ॥ એ એક બંધુ કૃષ્ણના ॥ પરિવાર સોતા જે
 હ ॥ અતિ હેતે કરી સ્વામિ ખસે ॥ આવ્યા ગુણુનિધિ તેહ ॥ ૫ ॥
 જેઉને આવ્યા સાંભળીને ॥ શ્રી હરિ પરમ કૃપાળ ॥ મુકતાનંદનો
 નાથ અતિશે ॥ રીઝ્યા તતકાળ ॥ ૬ ॥ કંડવાં ॥ ૧૨૩ ॥ નીજ
 આશ્રિત નર ત્રિય વૃંદજી ॥ તે સોતા સ્વામી સૂખકંદજી ॥ સનમૂખ
 ઉડ્યા પરમ ઉદારજી ॥ સૌને આનંદ વાધ્યો અપારજી ॥ ૧ ॥ ઠા
 જ ॥ તે દિન સૌને અતિ બડો ॥ થયો આનંદ ઉત્સવ સાર ॥ હરિ
 જન સૌ પ્રફુલિત થયાં ॥ વર્ત્યો તે જયજયકાર ॥ ૨ ॥ પછે તે સ્વામિ
 બંધને ॥ બેઠ્યા કરી બહુ પ્રીત ॥ તેમજ સૌ પરિવારને ॥ મળ્યા
 મથાથોગ્ય સૂરીત ॥ ૩ ॥ સૌને અતિ આદર કરી ॥ કૃષ્ણતા પૂઠી
 આપ ॥ શ્રી હરિને મળી કુટુંબિના ॥ ટળી ગયા સર્વ તાપ ॥ ૪ ॥
 દુઃખબહુ કાળ વિયોગનું ॥ તે નાશ થયું તતકાળ ॥ શ્રી કૃષ્ણ પ્રભુ
 ને દર્શને ॥ આનંદ વાધ્યો વિશાળ ॥ ૫ ॥ શ્રી હરિ ખાસ કુટુંબિ સ
 વે ॥ રહ્યાં કરી સ્થિર વામ ॥ મુકત કહે શ્રી કૃષ્ણને ॥ ભજતા હવા
 થઈ દાસ ॥ ૬ ॥ કંડવાં ॥ ૧૨૪ ॥ રાગ ધોળ ॥ એક સમય
 થઈ સભા અલોકિક ॥ સૌ હરિ જન ત્યાં આવ્યાજી ॥ સતસંગતી
 રીતે સૌ બેઠા ॥ મોહનને મન ભાવ્યાજી ॥ ૧ ॥ તેમ સધવા વિધવા
 સૌ વિનતા ॥ પ્રેમ ભરી ત્યાં આવીજી ॥ નરથી પ્રથક સભા કરી બે
 ઠાં ॥ ભક્તિ ભાવ જણાવીજી ॥ ૨ ॥ સભા મધ્ય સિંહાસન ઉપર ॥
 સ્વામિ અધિક બિરાજેજી ॥ ઉડગણુ મંધ્યે પૂરણુ શશિ જેવી ॥ શ્રી
 હરિની ઈળિ છાજેજી ॥ ૩ ॥ ઊરપર હાર કુસુમના શોભે ॥ શ્વેત વ
 ર તન ધરિયાંજી ॥ શ્રી ધનસ્યામ અનુપમ મૂર્તિ ॥ નિર્ણિ નમણાં

કરિયાંછ ॥ ૪ ॥ સૌ દરિ જનને દર્શન આપી ॥ કીયાં અતિ ગુણતાન
 છ ॥ મુક્તાનંદ કહે તે પ્રત્યે ॥ ભોલ્યા શ્રી ભગવાનછ ॥ ૫ ॥ ૫૬
 ॥ ૩૧ ॥ બધું અમારા પ્રેમી અપારછ ॥ સંગ લઈ બેઠું નીજ
 પરિવારછ ॥ દેશ તછ આવ્યા અમ પાસછ ॥ મુજ પાસે કીધો
 અચળ નિવાસછ ॥ ૧ ॥ ઢાળ ॥ કર્યો નિવાસ જેમુજ કને ॥ જેમારાં
 દર્શન કાજ ॥ છેટે ન મુજથી રહી શકે ॥ એ ધર્મ વંશ સમાજ
 ॥ ૨ ॥ હું પણ વૃષ પરિવારથી ॥ ન્યારો ન રહું પણ એક ॥ ધર્મકૂ-
 ળ સંગ રહું સદા ॥ એવી અચળ મારે ટેક ॥ ધર્મસત પરિવાર
 સોના ॥ વિશ્નુ ભૂપણ એક ॥ મારા આશ્રિત ત્યાગિ અહિને ॥ પુન્યા
 અતિશે તેહ ॥ ૪ ॥ તેમજ માન્યા યોગ્ય સૌને ॥ ધર્મવંશ ઉદાર ॥
 જેને સેવે મનુષ્ય સર્વે ॥ પામે ભવજળ પાર ॥ ૫ ॥ અનંત પતિત
 ઓધારવા ॥ આ ધર્મવંશ અનૂપ ॥ મુક્તાનંદનો પ્રભુ કહે ॥ થયા
 ભૂપર વિપ્ર સ્વરૂપ ॥ ૬ ॥ કંડવાં ॥ ૧૨૫ ॥ ધર્મવંશિમાં ભક્તિ
 ધર્મછ ॥ નીજ પરિવાર સહિત લખી મર્મછ ॥ રહ્યા શાક્ષાત કરી
 નિત વામછ ॥ પલક ન લાંથી થાય ઉદાશછ ॥ ૧ ॥ ઢાળ ॥
 પલક ન્યારો નવ રહે ॥ ભક્તિને ધર્મ ઉદાર ॥ અતિ અસોકિક નીજ
 કૂળ વિષે ॥ બેઠું રહ્યા કરી દૃઢ પ્યાર ॥ ૨ ॥ ધર્મકૂળમાં ગુણુ નિધિ
 ॥ હવે થાશે દિનવર જેહ ॥ રહેશે તેમાં ધર્મ ભક્તિ ॥ એમાં
 નહીં સંદેહ ॥ ૩ ॥ જ્યાં રહ્યા હોય ધર્મ ભક્તિ ॥ સંગ લઈ પરિવાર
 ॥ લાંજ રહે શ્રી કૃષ્ણ પોતે ॥ અખિલ જગ આધાર ॥ ૪ ॥ એમ
 તમારે સર્વને ॥ સમજવો મર્મ અનૂપ ॥ ધર્મનો પરિવાર સર્વે ॥
 જાણો ધર્મ સ્વરૂપ ॥ ૫ ॥ પતિવ્રતાની પેઠી એને ॥ સેવવા કરી પ્રીત ॥
 મુક્તાનંદનો પ્રભુ કહે ॥ એમ સેવક જનની રીત ॥ ૬ ॥ કંડવાં ॥
 ૧૨૬ ॥ અતિ પૂન્યવંત ધર્મકૂળ જેહછ ॥ સૌના ગુરૂ અમે કીધા તે
 હછ ॥ માટે અમારા સેવક સર્વછ ॥ ધર્મવંશ સેવોતછ ગર્વછ ॥ ૧ ॥

ઢાળ ॥ ધર્મકૃણને મેલું ॥ રાખી અચળ હિર રેક ॥ ધર્મ અધર્મ
 વંસનો ॥ જાણવો સર્વવિવેક ॥ ૨ ॥ ધર્મ અધર્મ મરગમાં ॥ છે પ્રમથ ભેદ
 અનંત ॥ તેને ને એક કરી જાણશે ॥ તે વિમૂખ દૂમતિ જંત ॥ ૩ ॥
 પતિવ્રતાને ભક્ત જનની ॥ જો એ રેક સમાન ॥ એમ ગુરૂ કૃણ સેવ
 તા ॥ અતિ રીઝશે ભગવાન ॥ ૪ ॥ ધન્ય ધન્ય પશુ વસ્ત્ર ભૂષણ ॥
 વાહનાદિક સાર ॥ તેણે ગુરૂ કૃણ પૂજશે ॥ તે પામશે ભવપાર ॥
 ૫ ॥ ધર્મ ભક્તિ શ્રી કૃષ્ણને ॥ પૂજ્યા તણું કૃણ જોઈ ॥ મુક્તાનંદનો
 પ્રભુ કહે ॥ પામશે હરિ જન એક ॥ ૬ ॥ કડવાં ॥ ૧૨૭ ॥ એમ
 ગુરૂ કૃણ સેવે કરી પ્રીતજી ॥ કુટુંબ સંહિત તે યાય પુનીતજી ॥ ધર્મ
 ભક્તિ શ્રી કૃષ્ણ હિરજી ॥ તેને ને રીઝે જગ આંધારજી ॥ ૧ ॥ ઢા
 જ ॥ રીઝે તેને શ્રી હરિ ॥ જોને ધર્મકૃણમાં હેત ॥ તે ધર્મમાં રહી
 ભજે ॥ ભવ તરે કુટુંબ સમેત ॥ ૨ ॥ તે માટે એ ધર્મકૃણના ॥
 આશ્રિત ને કોઈ યાય ॥ અંત સમે શ્રી કૃષ્ણ તેની ॥ કરશે આપ
 સાથ ॥ ૩ ॥ અતિ વિકટ જમ ત્રાસથી ॥ મૂકાવશે ભગવાન ॥ અંત
 સમે શ્રી કૃષ્ણ પોતે ॥ દેશે દર્શન દાન ॥ ૪ ॥ તેમજ સંસ્રતિ અક
 થી ॥ મૂકાવશે વૃજ્યંદ ॥ એ ભક્તને નીજ પામમાં ॥ પોંચાડશે સુ
 ખકંદ ॥ ૫ ॥ એજ મારાં વચનનો ॥ દૃઢ રાખજો વિશ્વાસ ॥ મુક્તાનંદ
 નો પ્રભુ કહે ॥ તમે અતિ અચળ હરિદાસ ॥ ૬ ॥ કડવાં ॥ ૧૨૮ ॥
 રામ મારું ॥ શ્રી મૂખની વાણી ॥ સૂણી સઉ શ્રી મૂખની વાણી ॥
 પરમ સિદ્ધાંત વચન હિર પાર્યો ॥ સૂખદાયક જાણી ॥ સૂ ॥ ૧ ॥ વારમ
 વાર નમ્યા શ્રી હરિને ॥ પ્રેમ અધિક જાણી ॥ સૂ ॥ ૨ ॥ ધર્મ
 વંશિમાં પ્રીત અચળ યષ્ઠ ॥ ગુરૂ કૃણ પરમાણી ॥ સૂ ॥ ૩ ॥ મુક્તા
 નંદને પ્રભુ એમ સાનાં ॥ લીધાં મન તાણી ॥ સૂ ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૩૨ ॥
 ધર્મવંશિનું મહાત્મ અપારજી ॥ શ્રી મૂખ વર્ણ્યું વારમવારજી ॥
 માટે ધર્મકૃણ સમ નહીં કોયજી ॥ અતિ બડાગિ સેવે સોયજી

॥ ૧ ॥ હાળ ॥ અડભાગિ સૌ હરિ જનને ॥ ક્રીષ્ણ તે દહ વિશ્વાસ ॥
 જેમ ક્યું તેમ કરતા હવા ॥ અનિ રીઝિયા હરિદાસ ॥ ૨ ॥ ધર્મ
 કૃપાના વિપ્રમાં ॥ જેને આપ્યો નીજ અધિકાર ॥ તે સંક્ષેપે કરી
 વર્ણવું ॥ સૂક્ષ્મતાં તરે સંસાર ॥ ૩ ॥ પુત્ર રામપ્રતાપના ॥ નંદરામ
 આદિક જેહ ॥ એ મધ્યે અવધપ્રસાદ નાના ॥ બળ્યા ગુણનિવિ
 તેહ ॥ ૪ ॥ તેમજ છત્તારામના ॥ જોપાળ આદિક બાળ ॥ તે મધ્યે
 ગુણનિવિ જાણિયા ॥ રઘુવીર ખુબિ વિશાળ ॥ ૫ ॥ એ બેઉને નીજ
 આદિએ ॥ બેસારીયા વનશ્યામ ॥ મુકત કહે એમ આચારજીપદ ॥
 આપિયું સૂખવામ ॥ ૬ ॥ ઠડયાં ॥ ૧૧૫ ॥ એ બેઉને મંદિર ત
 તકાળજી ॥ વેહેની આપ્યાં પરમ કૃપાળજી ॥ દેશ દેસના હરિ
 જન જેહજી ॥ બેઉને વેહેલી આપ્યાં તેહજી ॥ ૧ ॥ હાળ ॥
 વેહેની આપ્યા બેઉને ॥ સતસંગિ કરી દહ દાસ ॥ સૌના
 ગુરુ કરી સ્થાપિયા ॥ ટાળવા ભવના ત્રાસ ॥ ૨ ॥ બાંધી દહ મર્યાદા
 એવી ॥ શ્રીમૂખે કરી આપ ॥ તેનો કામ કાબે કરી ॥ કાંણે ન થાય
 છયાપ ॥ ૩ ॥ ધર્મકૃપા સૌ પૂજ્યજે ॥ તોજે તે મધ્યે એક એક ॥ ગુ-
 ન્યવાન બેશે આદિએ ॥ એમ ક્રીષ્ણ આપ વિવેક ॥ ૪ ॥ એ બેઉને
 શ્રીમૂખે કહ્યું ॥ રહે ન શિક્ષાપત્રિપ્રમાણ ॥ શિષ્યને તેમ રખાવજે ॥
 જેમ પામે પદ નિરવાણ ॥ ૫ ॥ જેમ શિક્ષા ઠહી સ્વામિએ ॥
 રહેતા હવા બેઉ એમ ॥ મુકત કહે નીજ શિષ્યગણને ॥ રખાવ્યા દહ
 તેમ ॥ ૬ ॥ ઠડયાં ॥ ૧૩૦ ॥ અવધપ્રસાદને શ્રી રઘુવીરજી ॥
 એ બેઉ બંધુ ગુનુ ગંભીરજી ॥ સ્વામિની અનુવૃત્તિમાં ઉદારજી ॥
 રક્ષા નિરંતર કરી બહુ પ્યારજી ॥ ૧ ॥ હાળ પ્રેમ કરી શ્રી સ્વા-
 મિને ॥ સેવેનિરંતર સોય ॥ એ સમ કૃષ્ણ દિનેસના ॥ દહ ભકત અ-
 વર ન કાવ ॥ ૨ ॥ એવી રીતે કરી વર્ણવ્યો ॥ આ અંથ ધર્માપ્તા
 ન ॥ એને જે કાષ્ટ શીખે સાંભજે ॥ તેને રીઝે શ્રી ભગવાન ॥ ૩ ॥
 કૃપા મધ્યે શ્રીકૃષ્ણનો ॥ જે પ્રગટ હરિઅવતાર ॥ તેહજ ધર્મકૃપારમાં ॥
 થાય અંથ સુણતાં પ્યાર ॥ ૪ ॥ આ અંથેકરી કૃષ્ણ પ્રભુનું ॥ થાયેયથા

રથ જાન ॥ પ્રગટ પ્રભુની ભક્તિ પામે ॥ ત્યાગેતન અભિમાન ॥ ૫૫ ॥
 અંથ સૂચિતા ધર્મમાં ॥ અતિશેજ દૃઢ મતિ થાય ॥ મુક્ત કહે સૌ વિ-
 પય ત્યાગિ ॥ શ્રીકરિના ગુણ ગાય ॥ ૬ ॥ કડવાં ॥ ૧૩૧ ॥
 ધર્માખ્યાન સૂણે અથ જાયછ ॥ અલ્પ રૂપ થઈ હરિ ગુણ ગાયછ ॥
 દેહાદિકમાં અહંમત જોડછ ॥ સૂચિતા વેન ટળે સઘ તેહછ ॥ ૧ ॥ ઢાળ ॥
 ટળે કામને ક્રોધ મચ્છર ॥ લોભાદિક ખળી જાય ॥ એ સર્ગ અધર્મ
 દુહનો ॥ તે નાશ સર્વે થાય ॥ ૨ ॥ ભૂત પ્રેત ને અહાદિક જે ॥ પીડી
 શકે નહીં કાય ॥ યંત્ર મત્રે ઓતાજનને ॥ પરાભવ ન હોય ॥ ૩ ॥
 તન તછ શ્રી કૃષ્ણ પ્રભુનું ॥ પામે તે અક્ષરધામ ॥ ઓતા વક્તા સ-
 વનાં મન ॥ થાય અતિ નિષ્કામ ॥ ૪ ॥ ધર્મકૃળનો જોડને ॥ આશરો
 અતિ દૃઢ નોય ॥ અંથ ધર્માખ્યાન જે ॥ આપવા યોગ્ય ન સોય ॥ ૫ ॥
 તેમજ એવા મનુષ્યને ॥ સંભળાવવો નહીં લેશ ॥ મુક્ત કહે ખળ
 માત્રને ॥ આ ન કરવો ઉપદેશ ॥ ૬ ॥ કડવાં ॥ ૧૩૨ ॥ રાગ
 રામગ્રી ॥ ધર્માખ્યાન એ અંથનો ॥ મહિમા અતિ ભારી ॥ સાંભ-
 લતાં સંશય ટળે ॥ મળે પ્રગટ મુરારી ॥ ૭ ॥ ૧ ॥ ધર્મવંશિને આશ
 રે ॥ અતિશે દૃઢ જાણી ॥ તેહને આ અંથ આપવો ॥ અતિ પાત્ર
 પ્રમાણી ॥ ૭ ॥ ૨ ॥ તેમ હરિભક્ત સૂપાત્રને ॥ સંભળાવવો પ્રીતે ॥
 જે સૂચિતાં સંસય તછ ॥ રહે ઉત્તમ રીતે ॥ ૭ ॥ ૩ ॥ એકસો ને બ
 ત્રિશ છે ॥ કડવાં સૂખકારી ॥ પદ તેત્રિશ આ અંથમાં ॥ મહાભવ
 બયહારી ॥ ૭ ॥ ૪ ॥ ચરણ છે નવસે ઉપરે ॥ સિત્તર તે એનાં ॥
 પ્રેમ સહિત જે ચિત્ત ધરે ॥ સરે કારજ તેનાં ॥ ૭ ॥ ૫ ॥ સંવત અ-
 હાર પંચાશીએ ॥ શ્રાવણ શુદ્ધ તીજે ॥ અંથ સંપૂર્ણ થઈ રહ્યો ॥
 સૂણી મહા સૂખલીજે ॥ ૭ ॥ ૬ ॥ દુર્ગ નંત્રમાં પ્રેમસૂ ॥ રહીતે સ્થિ-
 ર વાસે ॥ મુક્ત કહે થયો અંથ એ ॥ પુરૂષોત્તમ પાસે ॥ ૭ ॥ ૭ ॥ પદ
 ॥ ૩૩ ॥ ધૃતિ શ્રી સહજાનંદ સ્વામિ શિષ્ય મુક્તાનંદ મુની
 વિરચિતં શ્રી નારાયણ મહિમા પ્રકાશકં ધર્માખ્યાન સં
 પૂર્ણમ. ॥

